

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1912

UTGIT AV FISKERIDIREKTØREN

6TE HEFTE

1912

1. **Fiskeriagent Westergaard:** Beretning om Tysklands sild- og fiskehandel i 1912.
  2. **Beretning** om høstmakrelfisket i Nordsjøen (dorgefisket).
  3. **Beretning** om skreifisket i Tromsø amt 1912.
  4. **Beretning** om skreifisket i Nordlands amt 1912.
  5. **Beretning** om skreifisket i Nordre Trondhjems amt 1912.
  6. **Beretning** om skreifisket i Søndre Trondhjems amt 1912.
  7. **Amtmanden i Finmarken:** Beretning om vinter- og vaarfisket i Finmarkens amt i aaret 1912.
  8. **Fiskeriasistent Sund:** Hummermaalinger 1911—12.
- } Væsentlig efter lens-
mænds og opsynsbe-
tjeters opgaver ved
Fiskeridirektøren.

BERGEN

A/S JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI

1913

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1912

UTGIT AV

FISKERIDIREKTØREN

BERGEN

A/S JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI

1913

UNIVERSITY OF CHICAGO

WALTER FISHER

1913

PHYSICS

30

1913

PHYSICS

Indhold.

- I. a. **Beretning** avgit av Fiskeridirektøren om Statens administration og arbeider til fiskeriernes fremme i budgetterminen 1 juli 1911 til 30 juli 1912.
  - b. **Aarsberetninger** fra fiskeriselskaper og fiskeriforeninger for terminen 1911—1912.
  - II. **Fiskeriraadets forhandlinger** i møte 9 til 12 oktober og de for Raadet fremlagte forelæg.
  - III. **Richard Hansen:** Lofotfiskeriet 1912.
  - IV. **Dr. Johan Hjort:** Den franske industris kamp mot de norske sardiner (med bemerkninger om ordet sardin av Kristoffer Nyrop, professor ved Københavns universitet).
  - V. a. **Fiskeriinspektør Buvik: Beretninger:**
    - 1. Østlandsfisket (sildefisket paa sydkysten) vinteren 1911—1912.
    - 2. Sildefisket nordenfor Stat vinteren 1911—1912.
    - 3. Sildefisket i de bergenusiske og Stavanger amter samt utenfor Flekkefjord vinteren 1911—1912.
    - 4. Vaartorskefisket i 1912 i Nordre-Bergenhus og Søndre vaarsilddistrikt.
    - 5. Vaarsilde- og torskefisket vedkommende.
    - 6. Om foranstaltninger til fiskeriernes fremme.
  - b. **Opsynschef Puntervold:** Beretning om skreifisket i Romsdals amt 1912.
  - VI. 1. **Fiskeriagent Westergaard:** Beretning om Tysklands sild- og fiskehandel i 1912.
  - 2. **Beretning** om høstmakrelfisket i Nordsjøen (dorgefisket).
  - 3. **Beretning** om skreifisket i Tromsø amt 1912.
  - 4. **Beretning** om skreifisket i Nordlands amt 1912.
  - 5. **Beretning** om skreifisket i Nordre Trondhjems amt 1912.
  - 6. **Beretning** om skreifisket i Søndre Trondhjems amt 1912.
  - 7. **Amtmanden i Finmarken:** Beretning om vinter- og vaarfisket i Finmarkens amt i aaret 1912.
  - 8. **Fiskeriassistent Sund:** Hummermaalinge 1911—12.
-
-

REPORT

The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the work during the year. It is followed by a detailed account of the various projects and the results achieved.

The second part of the report is devoted to a detailed description of the various projects and the results achieved. It is followed by a summary of the work done during the year.

The third part of the report is devoted to a summary of the work done during the year. It is followed by a list of the various projects and the results achieved.

The fourth part of the report is devoted to a list of the various projects and the results achieved. It is followed by a summary of the work done during the year.

The fifth part of the report is devoted to a summary of the work done during the year. It is followed by a list of the various projects and the results achieved.

The sixth part of the report is devoted to a list of the various projects and the results achieved. It is followed by a summary of the work done during the year.

The seventh part of the report is devoted to a summary of the work done during the year. It is followed by a list of the various projects and the results achieved.

The eighth part of the report is devoted to a list of the various projects and the results achieved. It is followed by a summary of the work done during the year.

The ninth part of the report is devoted to a summary of the work done during the year. It is followed by a list of the various projects and the results achieved.

The tenth part of the report is devoted to a list of the various projects and the results achieved. It is followed by a summary of the work done during the year.

AARSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

FOR

1912

UTGIT AV FISKERIDIREKTØREN

6TE HEFTE

1912

1. **Fiskeriagent Westergaard:** Beretning om Tysklands sild- og fiskehandel i 1912.
  2. **Beretning** om høstmakrelfisket i Nordsjøen (dørgefisket).
  3. **Beretning** om skreifisket i Tromsø amt 1912.
  4. **Beretning** om skreifisket i Nordlands amt 1912.
  5. **Beretning** om skreifisket i Nordre Trondhjems amt 1912.
  6. **Beretning** om skreifisket i Søndre Trondhjems amt 1912.
  7. **Amtmanden i Finmarken:** Beretning om vinter- og vaarfisket i Finmarkens amt i aaret 1912.
  8. **Fiskeriassistent Sund:** Hummermaalinge 1911—12.
- } Væsentlig efter lensmænds og opsynsbetjenters opgaver ved Fiskeridirektøren.

BERGEN

A/S JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI

1913

Indberetning fra Norges fiskeriagent Westergaard til Fiskeridirektøren, datert Hamburg 7 mars om Tysklands sild- og fiskehandel i 1912.

I. Saltsildhandelen.

Tysklands import av saltsild til hovedmarkederne Memel, Königsberg, Danzig, Stettin, Rostock og Hamburg var i 1912 sammenlignet med 1911 og 1910.

Memel:			
Indførsel	1912	1911	1910
Norsk sild.....	3 755 tdr.	7 774 tdr.	11 226 tdr.
Skotsk og engelsk	7 679 „	5 641 „	1 865 „
Svensk.....	120 „	— „	— „
Tysk og hollandsk.....	— „	789 „	1 939 „
	11 554 tdr.	14 204 tdr.	15 030 tdr.
Lagerne 31 desember			
	1912	1911	1910
Norsk sild.....	249 tdr.	447 tdr.	2125 tdr.
Skotsk og engelsk	2152 „	2102 „	412 „
Tysk og hollandsk.....	— „	45 „	193 „
	2401 tdr.	2594 tdr.	2730 tdr.

Værdien av den importerte sild anslaaes til: Norsk *M.* 108 900, skotsk *M.* 230 370 og svensk *M.* 2160 = *M.* 341 430 mot *M.* 392 894 i 1911 og *M.* 379 052 i 1910.

Königsberg:

Indførsel	1912	1911	1910
Norsk sild.....	25 202 tdr.	39 191 tdr.	57 467 tdr.
Svensk sild	7 240 „	5 292 „	2 498 „
Hollandsk sild	12 216 „	37 433 „	23 442 „

Tysk sild	4 796 tdr.	6 891 tdr.	15 401 tdr.
Skotsk sild	192 308 „	190 480 „	285 634 „
Engelsk sild	272 746 „	243 255 „	171 457 „
	<u>514 508 tdr.</u>	<u>522 542 tdr.</u>	<u>555 899 tdr.</u>

Indførselen avtat i 1912:

Norsk	13 989 tdr.
Hollandsk	25 217 „
Tysk	2 095 „
	<u>41 301 tdr.</u>

Indførselens stigning:

Svensk	1 948 tdr.
Skotsk	1 828 „
Engelsk	29 491 „
	<u>33 267 tdr.</u>

Lagerne 31 desember	1912	1911	1910
Norsk sild.....	494 tdr.	6 186 tdr.	14 719 tdr.
Hollandsk sild	1 466 „	4 313 „	4 338 „
Tysk sild.....	644 „	671 „	2 639 „
Skotsk sild	15 493 „	30 257 „	45 852 „
Engelsk sild	111 132 „	93 136 „	79 001 „
	<u>129 229 tdr.</u>	<u>134 563 tdr.</u>	<u>146 549 tdr.</u>

I begyndelsen av 1912 var noteringerne:

Yarmouth fulls	<i>№.</i> 31—32
— matfulls	„ 30 ¹ / ₂ —31
— matties.....	„ 28 ¹ / ₂ —29
Hollandsk prima voll.....	„ 33—34
— kleine voll.....	„ 32—33
Norsk slosild	„ 22—24
— fetsild 7/8, 9/10 pr. kilo.....	„ 28—32
— „ 11/12 pr. kilo	„ 25—28
— „ 13/14 —	„ 19—20

Av skotsk var paa første haand mindre værdifulde kvaliteter paa lager, for denne vare var ingen noteringer.

Medio januar straks den russiske julefest var over blev der en livlig omsætning og avladning, dette vedvarte omtrent uforandret til den jødiske paaskefest begyndte.

Fra lagerne tok kjøperne først den tidligere kjøpte sild. Ved den stadig fastere tendens for Yarmouthsilden steg priserne og gik over til anden haand.

Matfulls opnaadde.....	<i>№.</i> 32 ¹ / ₂ —33
Matties —	„ 30 ¹ / ₂ —31

Senere steg prisen til *N.* 34 for matfulls og *N.* 32 for matties, ved den stadig gode efterspørsel betaltes tilslut *N.* 37—35 for matfulls og matties.

For at erstatte Yarmouthsilden gik kjøperne nu over til hollandsk som blev betalt med *N.* 34 prima voll og *N.* 33 kleine voll.

De ankomne partier skotsk vestkystsild og svensk fandt stor tilslutning, kvaliteten tilfredsstillt og priserne var betydelig lavere.

Vestkyst vinterfangst, de først ankomne partier, rømmedes til *N.* 30 for matfulls, *N.* 25—26 for matties, senere steg prisen til *N.* 31—32 for matfulls og *N.* 26—27 for matties, de ankomne partier gik slank fra haand til disse priser.

Den første svenske largespents og spent opnaadde *N.* 15—14¹/₂, senere rømtes lageret til *N.* 18—17.

Begunstiget av det kolde veir kunde man nu redusere lagerne av den tidlig fangede bløte skotske sild, den opnaadde efter kvalitet fra *N.* 6—16.

Den norske slosild tildrog sig ogsaa stor opmerksomhet, de første partier opnaadde:

4/450 og 5/550.....	<i>N.</i> 24—25
6/700 - 7/800.....	„ 24

Paa grund av billigere offerter fra nabomarkedene gik prisen senere ned i *N.* 21—22 for 5/600 og 7/800. Ved markedets faste tendens og avladernes høiere lemitering steg prisen efterhvert til *N.* 24 og for anerkjendte Bergensmerker til *N.* 25—27 uten dog at lagerne av slosild rømmedes. Ved begyndelsen av den russiske paaskefaste optraadte nogen forbigaaende kjøpere og kjøpte smaapartier 3/400 til *N.* 24—25, der blev ikke senere nogen ordentlig forretning i slosild.

Fetsild solgtes regelmæssig i smaapartier til indlandet, uten nogen nævneværdig omsætning og forandring i noteringen:

6/7 pr. kilo	<i>N.</i> 28—31
8/9 —	„ 27—30
9/10 —	„ 25—27
10/12 —	„ 23—24
13/14 —	„ 20

Den første vaarsild opnaadde *N.* 17, senere ankomne partier opnaadde *N.* 15—16, anerkjendte merker *N.* 17—18.

Den vedvarende livlige omsætning hadde redusert lagerne saa de var ganske smaa, de bestod av norsk og tidligere vanskelig salgbar skotsk.

De første tilførsler av ny skotsk vare ankom allerede medio juni, den blev godt mottat, da indkjøperne for Rusland sat inde med betydelige ordre. Det meste blev solgt til følgende priser:

Medium fulls	<i>M.</i> 29—32
Matties	„ 25—27—30

efter kvalitet.

Resultatet var tilfredsstillende, men var ikke altid dette tilfældet med kjøperne, det var en stor risiko at sende denne tidligfangede vare lang vei med jernbanen. Da det første behov var dækket blev det mindre med efterspørselen, dette rettet straks paa sig ved ankomsten av moden holdbar vare. Store partier Østkyst matties ankom og var noget forsømt, mens større merker særlig Shetlands stadig var godt efterspurt indtil i slutningen av juli, da den skrækelige heteperiode indtraadte, hvorved kjøperne forholdt sig rolige.

Trods det store fiske, der betydelig oversteg forrige aars til samme tid, var de skotske avladere meget bestemte; de strammet sine fordringer og det lykkedes dem at faa priserne op, men det førte ikke til livlige forretninger. Først ut i august kom der omslag i veiret, saa silden kunde forsendes, og da kom der fart i forretningen. Den voldsomme hete hadde ikke alene skadet den sild, der var underveis med jernbanen, men ogsaa silden paa lagerne. Noteringerne varierte derfor meget efter sildens kvalitet:

	Beg. juli	Beg. august	Beg. septbr.
Østkyst matties	<i>M.</i> 26—30	<i>M.</i> 27—29	<i>M.</i> 26—30
— matfulls	„ 29—33	„ 33—35	„ 32—36
— fulls	—	„ 34—38	„ 34—38
Shetland matties.....	„ 29—33	„ 30—32	„ 30—33
— matfulls.....	„ 34—37	„ 33—36	„ 33—37
— fulls	—	„ 38—40	„ 36—40

Fra lager var i mellemtiden norsk slosild solgt til *M.* 22 og smaa-partier vaarsild til *M.* 16—17¹/₂.

De russiske kjøpere som søkte efter god holdbar sild kjøpte crown stemplet skotsk, mens indlandet foretrak hollandsk istedenfor den mindre tilfredsstillende ustemplede skotske.

De første salg avsluttedes til *M.* 30 for crownmatties og *M.* 30 for hollandsk kleine.

Paa grund av den mindre gode fangst steg sælgernes fordringer stadig indtil *M.* 35—36 hollandsk kleine

- „ 36—37 crownmatties
- „ 42—43 crownmatfulls
- „ 34 crownsents.

Til disse priser var lagerne rømmet før det engelske fiske begyndte.

Den første engelske sild fra Grimsby og Scarborough og irsk fra Ardglass begyndte salget til

<i>Nb.</i> 38	engelsk matties
” 42	— matfulls
” 44	— fulls
” 34—34 ¹ / ₂	irsk matties
” 37	-- matfulls
” 39	— fulls
” 36	— crownmatties
” 41	— crownmatfulls.

Tidligere end almindelig begyndte fisket ved Yarmouth og Lowes-toft. Fisket slog godt til og cifofferterne kunde variere 5/—6/. Da de store kjøpere under disse forhold holdt sig tilbage, var stemningen ved den første silde ankomst nok saa likegyldig. Den opnaadde derfor:

Almindelige merker matties	.....	<i>Nb.</i> 29—30
—	— matfulls	..... ” 32
Trade marke	matties	..... ” 32—33
—	matfulls	..... ” 35

Da fisket blev noget mindre og der overalt var en livlig efterspørsel, gik priserne hurtig op. Naar undtat et par smaa svingninger holdt prisen sig i oktober og november: Matties *Nb.* 32—32¹/₂, matfulls *Nb.* 34—34¹/₂ for almindelige merker, trade marker adskillig høiere.

Importen ophørte slutningen av november, og derved steg prisen yderligere, saa den ved aarets slutning var matties *Nb.* 35, matfulls *Nb.* 37 for almindelig gode merker.

Importen av engelsk sild var	.....	272 746 tdr.
Lagerne ³¹ / ₁₂	.....	111 132 ”
		<hr/> 161 614 tdr.

var gaat over i konsumenten.

Lagerne av skotsk sild ³¹/₁₂ var for størstedelen paa anden haand.

Av norsk sild ankom kun 9112 tdr. fetsild. Paa grund av kvaliteten var de større merker godt efterspurt, mens de mindre var av liten interesse.

8	sild pr. kilo	.....	<i>Nb.</i> 39—40
9/10	—	.....	” 36—37
11/12	—	.....	” 34—35
12/13	—	.....	” 27—28
13/14	—	.....	” 22—24

Avladerne strammet stadig sine fordringer og prisen kom op i:

7/8	sild pr. kilo	.....	<i>Nb.</i> 42
9/10	—	.....	” 40
10/11	—	.....	” 36—37
12/13	—	.....	” 31—32
14/16	—	.....	” 24—26

mens avfaldende kvalitet opnaadde:

8/9 sild pr. kilo	<i>Nb.</i> 34—35
12/13 — —	„ 27
15/18 — —	„ 17—18

Lagerne var rømmet i slutningen av oktober. Senere ankom endel mindre partier indirekte, som opnaadde:

8/9 sild pr. kilo	<i>Nb.</i> 36—37
9/10 — —	„ 34
11/12 — —	„ 30—32
13/15 — —	„ 24—25

Disse priser holdt sig til aarets utgang.

Av slosild ankom kun et litet parti, som i enkelte tønder solgtes til *Nb.* 40.

Lagerne av norsk sild var ved aarets utgang kun 494 tdr.

Danzig.

Indførsel	1912	1911	1910
Britisk sild	213 295 tdr.	199 018 tdr.	206 247 tdr.
Hollandsk „	6 337 „	30 461 „	26 689 „
Norsk „	224 „	413 „	768 „
Tysk „	8 168 „	20 771 „	28 450 „
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	228 024 tdr.	250 663 tdr.	262 154 tdr.

Lagerne 31 desember	1912	1911	1910
Samlet	57 000 tdr.	60 000 tdr.	64 000 tdr.

Importen er gaat ca. 22 000 tdr. tilbake. Grunden hertil er det mislykkede tyske og hollandske fiske, og tillike at der i 1912 var et importfirma mindre end foregaaende aar.

Av Danzigs samlede eksport gaar ca. tre femtedele til Rusland og to femtedele til inlandet.

Lagerne realiseres godt og til stigende priser. Ved den ny sæsons begyndelse var lagerne saa at si rømmet.

Forholdene var her som i Königsberg; den umodne sild var billig og den senere modne vare blev godt betalt; der var som altid nogen svingning i priserne, men for god vare holdt priserne sig tilfredsstillende. Efterspørselen var meget god og priserne var aarets sidste tre maaneder:

Crownfulls	<i>Nb.</i> 46—50
Crownmatfulls	„ 43—47
Crownmatties	„ 36—40
Crownspents	„ 35—39
Yarmouth fulls	„ 39—43
— matfulls	„ 34—42
— matties	„ 32—40

Jeg har tidligere i min aarsberetning paapekt Danzig som et marked ogsaa for norsk sild, særlig skotsk behandlet slosild og endel fetsild vilde ogsaa der kunne indarbeide sig et marked. Dette marked ønsker kun skotsk behandlet slosild og fetsild i samme pakning som Königsberg samt et reelt sortement.

Jeg tror vore saltsildeksportører begaar en fejl ved ikke at arbeide sig ind her, jeg tror det kan lønne sig. Til en begyndelse maa silden sendes i konsignation, men senere naar merkerne var indført og anerkjendt, kan man efter hvert arbeide sig over i salg i fast regning.

Stettin.

Indførsel	1912	1911	1910
Gammel britisk sild.....	8 415 tdr.	10 501 tdr.	15 875 tdr.
Skotsk matjes.....	22 394 "	11 928 "	10 305 "
— crownfulls	42 955 "	96 921 "	56 906 "
— fulls	57 913 "	61 029 "	62 117 "
— crownmatfulls.....	13 014 "	12 526 "	58 845 "
— medium og matties.	94 233 "	103 395 "	100 523 "
— crownmatties	9 306 "	7 347 "	8 885 "
— spents	8 418 "	21 341 "	11 490 "
— tornbellies	1 864 "	8 902 "	4 048 "
Engelsk fulls	22 890 "	18 377 "	8 228 "
— matfulls	84 805 "	84 361 "	30 664 "
— matties	42 862 "	34 228 "	11 053 "
	409 069 tdr.	470 856 tdr.	378 993 tdr.
Norsk fetsild, gammel.....	5 817 "	9 808 "	15 809 "
— " ny	47 864 "	63 117 "	60 982 "
— skjæresild	30 408 "	26 212 "	25 683 "
— vaar og slosild	47 417 "	62 573 "	53 278 "
Hollandsk sild	60 825 "	88 169 "	145 194 "
Tysk "	14 367 "	20 690 "	26 680 "
Svensk "	9 302 "	5 170 "	8 573 "
	625 069 tdr.	746 595 tdr.	715 138 tdr.

Lagerne 31 desember	1912	1911	1910
Skotsk sild, gammel.....		991 tdr.	148 tdr.
— matjes.....	1 360 tdr.	62 "	159 "
— crownfulls.....	1 842 "	6 691 "	1 851 "
— fulls	313 "	2 598 "	1 613 "
— crownmatfulls.....	2 255 "	107 "	103 "
— medium og matties.	848 "	8 820 "	6 568 "
— crownmatties	1 007 "	796 "	30 "

Skotsk spents	976 tdr.	1 556 tdr.	1 520 tdr.
— tornbellies	3 "	831 "	5 "
Engelsk fulls	5 143 "	5 151 "	4 008 "
— matfulls	8 847 "	7 709 "	7 280 "
— matties	8 022 "	8 857 "	2 256 "
	30 616 tdr.	44 169 tdr.	25 541 tdr.
Norsk fetsild, gammel.....	389 "	3 503 "	—
— „ ny	6 427 "	12 168 "	19 333 "
— skjæresild	892 "	935 "	473 "
— slosild	136 "	1 681 "	5 692 "
— vaarsild	1 006 "	2 572 "	6 075 "
Hollandsk sild	6 182 "	6 158 "	12 885 "
Svensk „	744 "	57 "	35 "
Tysk „	412 "	1 098 "	3 938 "
	46 804 tdr.	72 341 tdr.	73 972 tdr.
Solgt men endnu paa lager	17 195 tdr.	15 780 tdr.	21 422 tdr.

Stettins import av norsk sild:

1907	1908	1909	1910	1911	1912
89 719 tdr.	101 476 tdr.	138 258 tdr.	155 752 tdr.	161 710 tdr.	131 506 tdr.

Lagerne 31 desember:

1907	1908	1909	1910	1911	1912
18 368 tdr.	29 381 tdr.	29 058 tdr.	31 575 tdr.	20 859 tdr.	8 850 tdr.

Grunden til nedgangen i Stettins import i 1912 maa tilskrives det mindre utbytte av de norske, tyske og hollandske fiskerier.

Lagerne den 31 desember er kun 46 804 tdr. imot aaret før 72 341 tdr. Man maa gaa helt tilbake til 1866 for at kunne paapeke en saa liten nytaarsbeholdning, og derav har Norge kun 8850 tdr.

Saltsildmarkedet kan man trygt si ligger sundt, og utsigterne for vinter og vaarforretningen er gode.

Fetsild: De større merker til og med K er saa godt som rømmet til følgende priser;

KKK og KK	Nb. 44—45
K	„ 40—42
MK	„ 31—32
M	„ 20—22

Skjæresild opnaar Nb. 29—32 efter størrelsen.

Vaarsild er fast og holdes i Nb. 23.

Slosild: Markedet er kun tilført mindre partier. 4/450 opnaadde Nb. 43—45, 450/500 Nb. 41—43 og 5/600 Nb. 37—38. Efterspørselen for denne sild til røkerne er begrenset, og priserne er heller ikke hold-

bare. Slofuld skotsk behandlet og smukt speilet 6/700, 7/800 og 8/900 kan paaregne god mottagelse.

For de øvrige sildesorter noteres:

Crownfulls	Nb.	48
Crownmatfulls	„	40 ¹ / ₂ —41
Crownmatties	„	36—37
Yarmouth fulls	„	39
— matfulls	„	37—37 ¹ / ₂
— matties	„	34 ¹ / ₂ —35
Hollandsk prima	„	37 ¹ / ₂
— kleine	„	35

Stettins import var betydelig mindre end i 1911, men aarets salt-sildforretning maa dog kaldes for tilfredsstillende. Markedet var godt det hele aar og forretningen gik jevnt det hele aar. Trods de høie priser var tendensen fast og stigende omend med korte avbrydelser. Vinter- og vaarforretningen var meget tilfredsstillende, lagerne av den ene sort efter den anden rømmedes, den nye sæson begyndte med forsvindende beholdninger, tilførselen av fetsild var liten, av skjæresild noget mer, men alt blev rømmet itide. Den ny fetsild kom sent, første ladning i slutningen av august, kvaliteten var god, men silden faldt smaa. Silden fandt en god mottagelse, og forretningen gik glat fra haand. Til at begynde med vilde kjøperne nødig ta saa meget smaasild, som var hovedpartiet i ladingerne. Hvad merkningen av fetsilden angaar, da var den aldeles uberegnelig, der kunde variere 4 til 5 sild pr. kilo i merkerne fra forskjellige avladere. Resultatet var at al sild ved besigtigelsen blev veiet, ingen tok hensyn til merket paa tønderne fra mange avladere. Jeg som skulde telegrafere priserne hadde intet valg, jeg nævnte ikke merker kun stykketal pr. kilo og priserne derefter. I 1910 og 1911 foregik der en synlig forbedring med hensyn til merkning av fetsilden, i 1912 var alt glemt og mer uberegnelig end nogensinde, at det i det hele gik saa godt kan vi alle takke den enestaaende konsum og de høie priser paa de andre sildesorter.

Grunden til at man i Norge laver sildemerkerne eftersom silden falder stor eller smaa er vanskelig at forstaa. De andre lande har ens størrelse bestandig, og det forekommer ogsaa der, at der er knapt om enkelte merker, men man griper ikke til den utvei som hos os, at skruer silden op eller ned et to ja tre merker. Dersom man tror derved at tjene noget, som grunden jo er, da tror jeg denne fortjeneste er en indbildning. Hvad man opnaar er mistro, og at det gaar meget langsomt at arbeide sig ut av konsignationsvæsenet og kommer over til cif salg. Overgang til stykketal pr. kilo anser jeg for lettere gjennomførlig, men da skal man kun merke silden med „Fetsild“ og stykketal pr. kilo. Man

maa selvfølgelig sortere nøiagtig, og blev dette helt gennemført er denne merkningsmaate av fetsilden langt lettere gjennomførlig, og den er ensartet aar om andet. Der har været tale om en revision av vrakerloven, jeg er av den opfatning, at en forandring til stykketal pr. kilo vil bli av stor interesse for vor fetsildeksport.

Slosilden fandt god mottagelse og priserne gik jevnt opover, men i pakningen begaaes der fremdeles store feil, særlig fra Kristiansund. Der har været skrevet herom aar efter aar og dyre lærepenge maa betales. Kjøperne fordrer slosilden strampakket, kommissionæren maa la silden paapakke, han har intet valg. Resultatet er man betaler fragt, told og tomtønderne foruten ekstraarbeidspenge. I Kønigsberg gaar det ofte likedan med fetsild, der var bestemt for Kjøbenhavn eller Sverige, den maa videresendes og den paapakkes i Kønigsberg, før den kan fremstilles til salg. Det høres utrolig, at man hjemme ikke vil rette sig efter markedernes fordringer, trods de mest indtrængende anmodninger.

De norske firmaer, der har studert hvad markedet fordrer, retter sig altid derefter; de har nu et trademerke, og opnaar desuten en og to mark mer pr. tønde end almindelige merker.

I Hamburg for at komme hurtig paa markedet med den første rundsaltede slosild, og silden paapakkes i frihavnen kan det lønne sig men ikke i længden. For det første pakker man strammere her naar silden paapakkes, arbeidspengene er meget høie, fragt og tomtønder gaar tapt, men trods dette forekommer det omtrent gjennom hele sæsonen at der er partier som maa paapakkes før de kan sælges, og er de solgt maa den ogsaa paapakkes før kjøperen vil motta silden.

Det er ikke smaasummer som paa denne maate hvert aar gaar tapt. Dertil kommer misnøie og mistro gjensidig, som heller ikke er av det gode. Jeg blir meget ofte tilkaldt for at se paa pakning og sortement, og jeg maa saa nødig jeg vil si, at det er kun enkelte undtagelser hvor jeg kan si avladeren har ret. Jeg er fristet til at tro, at enten er der forlitet kontrol med arbeiderne eller at formanden (bryggemanden) ikke vet bedre selv.

Slosild, vaarsild, Islandssild og Nordsjøisild er saa let at sortere og pakke, at disse sildesorter bør og kan leveres likesaa uklanderlig, som skotsk, engelsk, hollandsk, tysk og svensk sild.

Vaarsild: Forretningen var noget mindre end de foregaaende aar, omendskjønt lagerne av andre sorter var smaa, var interessen liten, og da Rusland tok en større del av det saltede kvantum kunde Stettin ikke følge med. Lagerne utover høsten var meget smaa, og prisen steg trods forretningen paa grund av krigsfaren og kreditforholdene i enkelte avsætningsforhold var av begrænset omfang.

Skjæresild: Markedet for denne vare var meget tilfredsstillende,

og priserne gik utover høsten ogsaa op til *N.* 29—32 efter størrelsen og holdt sig til aarets utgang.

Nordsjøsild: Tilførselen var ganske ubetydelig, og der er meget der taler for at denne sild kan skaffes god omsætning, men silden maa være fast i buken, fuld ganet og skotsk pakket, gjerne i skotske tønder.

Islandssild: Importen begrænsedes til nogen smaapartier ganet og uganet. Prisen begyndte med *N.* 28—30 steg senere til *N.* 32—34.

Britisk, hollandsk og tysk sild: Efterspørselen for britisk var med smaa avbrydelser meget god det hele aar. Paa grund av den ringe fangst i Holland og Tyskland var forretningen mindre i disse sorter.

Priser for gammel sild ved midten av følgende maaneder:

		Januar	Februar	Mars	April
		<i>N.</i>	<i>N.</i>	<i>N.</i>	<i>N.</i>
Norsk	fetsild KKK ..	30—35	30—34	30—35	30—34
	” ” KK ...	30—35	30—34	30—35	30—34
	” ” K	26—31	26—30	26—30	26—30
	” ” MK ...	20—25	18—23	18—24	18—22
	” ” M	15—18	15—17	15—17	15—17
	” slosild	19—27	18—26	20—26	20—26
” vaarsild	12 ¹ / ₂ —15	12—14 ¹ / ₂	—	—	
Skotsk	crownlargefulls	39	39 ¹ / ₂	39 ¹ / ₂	40
	crownfulls	36	38	39 ¹ / ₂	39 ¹ / ₂
	” crownmatfulls .	—	—	—	—
	” crownmatties .	30	29	—	—
	” crownlargespents	24	24	25	—
Engelsk	fulls	29	31	33—34	35—36
	” matfulls	28 ¹ / ₂ —29	31—32	34 ¹ / ₂ —35	35—36
	” matties	26 ¹ / ₂ —27	29—30	33—33 ¹ / ₂	33—33 ¹ / ₂
Hollandsk	superior fulls .	34	34	36	37
	” sortierte fulls .	34	33	35 ¹ / ₂	36
	” prima fulls ...	30 ¹ / ₂	31 ¹ / ₂ —32	33 ¹ / ₂	34—35
	” kleine fulls ...	30 ¹ / ₂	30—30 ¹ / ₂	31 ¹ / ₂	31—32

Priser for ny sild ved midten av følgende maaneder:

	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember
	<i>M.</i>	<i>M.</i>	<i>M.</i>	<i>M.</i>	<i>M.</i>	<i>M.</i>	<i>M.</i>
Norsk fetsild KKK	—	—	38—39	40	43—44	43—45	43—45
” ” KK	—	—	36—37	39—40	41—44	43—44	43—45
” ” K	—	—	33—34	33—38	35—42	37—42	38—42
” ” MK	—	—	26—28	28—30	30—31	30—31	31—32
” ” M	—	—	—	18—20	18—21	18—20	19—22
” vaarsild	14—15 ¹ / ₂	15 ¹ / ₂ —17	17—18 ¹ / ₂	20—21	22—22 ¹ / ₂	22	22
” slosild	—	—	—	—	—	—	40—45
Shetland largefulls	38—40	44—46	40	—	—	—	—
” fulls	32—33	37—40	38	—	—	—	—
” medium fulls	29—31	29—33	36	—	—	—	—
” matties	25—27	25—27	31	—	—	—	—
Skotsk crownlargefulls	—	—	43—44	47	47	48	48
” crownfulls	—	—	40—41	44	45—45 ¹ / ₂	47	47—47 ¹ / ₂
” crownmatfulls	—	—	38—39	41—41 ¹ / ₂	40	40	40—41
” crownmatties	—	—	31—32	36—36 ¹ / ₂	37 ¹ / ₂	36	36—36 ¹ / ₂
” crownlargespents	—	—	28—29	34	33 ¹ / ₂	33	32 ¹ / ₂
Engelsk fulls	—	—	—	39	36	35—35 ¹ / ₂	36—36 ¹ / ₂
” matfulls	—	—	—	38	34	33—33 ¹ / ₂	35—35 ¹ / ₂
” matties	—	—	—	35	32	31—31 ¹ / ₂	33—33 ¹ / ₂
Hollandsk sortierte fulls	—	—	—	—	—	—	—
” prima fulls	—	—	—	40—40 ¹ / ₂	35	35 ¹ / ₂	37
” kleine fulls	—	—	—	39	33	33	34
” matjes	—	—	—	—	—	—	—
Tysk superior	—	—	41 ¹ / ₂ —42 ¹ / ₂	47—47 ¹ / ₂	45 ¹ / ₂ —46	47 ¹ / ₂	—
” sortierte fulls	—	—	38 ¹ / ₂ —39 ¹ / ₂	46 ¹ / ₂	42 ¹ / ₂ —43	44 ¹ / ₂	—
” prima fulls	—	—	36 ¹ / ₂ —37 ¹ / ₂	43—43 ¹ / ₂	39 ¹ / ₂ —40 ¹ / ₂	41 ¹ / ₂	—
” kleine fulls	—	—	35 ¹ / ₂	39 ¹ / ₂	36 ¹ / ₂ —37 ¹ / ₂	38 ¹ / ₂	—
” spents	—	—	—	—	—	—	—
” matjes	—	—	34—35	—	—	—	—

Hr. Theod. Hellm. Schröder skriver i sin aarsberetning om den britiske sild: Gjennem den hele sæson kan man si forretningen har gjennemgaaende været livlig; trods de eksceptionelle høie priser var konsumenten god den hele tid. Ved aarets utgang var det forhaanden værende disponible kvantum meget litet, et saa litet lager har vi ikke hat siden 1866. Naar undtages en kort periode i juli var sommeren ikke varmere end at den ingen hindringer la for forretningen; der var ingen vanskeligheter som i 1911.

Lagerne ved aarets begyndelse maa ansees for moderate. Efterspørselen fremover vinteren og vaaren var stadig god, og lagerne rømmedes stadig til stigende priser inden den ny sæson.

Matjes: Der blev gjort store forretninger og til lønnende priser for avladerne; hvor dette ikke var tilfældet hadde de sig selv at takke herfor. Fra første sending av opnaaddes høie priser, selv avfaldende partier blev godt betalt. Importen av matjes var den doble av foregaaende aar, og betydelig over hvad markedet har hat av tilførsel i de sidste 15 aar. Kjøperne forstaar nu at utnytte fryseriets kjølerum. Stettin som marked for matjes vil utvikles fra aar til aar, avladerne kan anbefales at sende større kvantiteter til Stettin. Kjølerummet var saa utnyttet i 1912, at jeg nu i sidebygningen bygger til for at skaffe plads nok, og alt skal være færdig til den nye sæson.

Shetland og Østkyst: Ved den tidlige avslutning av Shetlandfisket ophørte tilførselen av ustemptet Shetlands praktisk talt for Stettins vedkommende efter juli maaned. Inden den tid blev der imidlertid gjort meget gode forretninger, naar undtages den tidligst i sæsonen fangede matties, hvorav der var nok saa meget, den senere fangede blev foretrukket. For østkystsilden var der den hele tid god efterspørsel, omend kjøperne ikke var paagaaende i den tidligfiskede matjes. Eymouth og Berwicksilden ankom i meget bedre forfatning end i 1911, den kunde disponeres fra kai. Denne sild fandt en god mottagelse, og kan gjøre regning paa det samme i fremtiden.

Irsk: Importen av sommerfanget vedblir at stige, og jeg tror det blir en vare som maa medregnes. Den irske crownbrand som ankom var saavel hvad kvalitet som behandling angaar god. Naar den nu engang er indført og bedre kjendt paa de forskjellige markeder, er der ingen grund for at den ikke kan likestilles med den skotske crownbrand. I mellomtiden sælges den litt lavere.

Yarmouth og Lowestoft: Der er gjort store forretninger i disse sorter, og importen er atter steget over 1911. Siden fisket sluttet gaar salget godt til stigende priser, og de usolgte lagere er forholdsvis smaa. Jeg har erfaret at man ogsaa i Yarmouth og Lowestoft foreslaar indførelse av offentlig vrakervæsen. Jeg tror ikke salterne vil finde dette

at være i deres interesse, og min mening er helt upartisk. Med praktisk talt kun to sorteringer og i koldt veir at tilvirke silden, kan det ikke bli andet end en god vare, og man kan stille fordring paa salg uavhengig av nogen vrakning. Efter mit syn paa saken, vil det kun paaføre salterne ekstra arbeide og utgifter, uten at bringe nogen fordel der staar i forhold hertil.

Kvalitet og saltning: Disse var gjennomgaaende tilfredsstillende, og selvfølgelig hadde den kjølige sommer indflydelse paa sildens holdbarhet. Av samme grund var ogsaa klagerne over crownbrand mindre sterke, men vi var aldeles ikke fri dem. Importøren er selvfølgelig helt tilfreds ved at han sikrer sig mot klager før han betaler, han har derved hvert aar sikret sig mot større tap. Jeg har intet bedre bevis end at de klager som forekommer ikke er noget paafund, som tildels paastaaes fra deres side.

Foreslaaet tillægsbestemmelse til skotsk crownbrand: Jeg har med interesse set de forskjellige uttalelser under møtet i Aberdeen, og vil heller ikke stille mig helt imot forslaget, dersom det gjennomføres under bestemt garanti for, at det ikke sammenblandes med den nuværende vrakning. Det nuværende crownbrand gir et bestemt tilfredsstillende garanti for holdbarhet, som detaljhandlerne nu i løpet av en lang række aar har stolt paa. At indføre noget der kunde svække denne tillid, er jeg overbevist om ikke vil være i sildeforretningens interesse. Der er ingen tvil om, at den nye sild, som nu foreslaaes vraket, ikke er meget holdbar; man maa sikre sig imot, at den nuværende crownbrand utsættes for nogen fare. Jeg gaar ut fra, at besluttes det at indføre vrakning for denne tidligfangede sild, gjøres dette paa en grei maate helt adskilt fra crownbrand, saa der aldrig kunde opstaa nogen feiltagelse. Denne sikkerhet maa der efter min mening stilles. Det faktum at to sorter sild tilvirkes for fremstilling til vrakning vil gi en general rettesnor for saltningen, og bare av den grund anser jeg det nyttig at forsøket gjøres. For mig staar det som et spørsmaal hvilke store fordele man haaper at opnaa ved denne indførelse.

Rostock.

Indførsel	1912	1911	1910
Tysk sild.....	5 000 tdr.	11 000 tdr.	11 000 tdr.
Hollandsk og skotsk	3 500 „	2 500 „	2 500 „
Norsk	3 200 „	3 500 „	5 500 „
	11 700 tdr.	17 000 tdr.	19 000 tdr.
Lagerne 31 desember	1912	1911	1910
Alle sorter sild	800 tdr.	2 000 tdr.	2 000 tdr.

Hamburg.

Indførsel	1912	1911	1910
Skotsk sild, gammel	1 496 tdr.	5 038 tdr.	5 004 tdr.
— „ ny	90 781 „	95 224 „	147 455 „
— matjes	68 388 „	54 830 „	46 879 „
Hollandsk gammel	935 „	757 „	2 554 „
— ny	38 782 „	9 077 „	33 652 „
Norsk	89 095 „	96 133 „	95 226 „
Svensk	1 595 „	298 „	1 044 „
Tysk	28 834 „	20 804 „	48 746 ..
	319 906 tdr.	282 361 tdr.	380 560 tdr.

Lagerne 31 desember	1912	1911	1910
Skotsk matjes	3584 tdr.	954 tdr.	1176 tdr.
— crownlargefulls og fulls	11 „	203 „	— „
— fulls	36 „	214 „	15 „
— matties og spents	— „	287 „	10 „
Yarmouth	— „	63 „	— „
Vestkyst fulls	109 „	771 „	— „
Hollandsk	500 „	— „	134 „
Tysk	5 „	— „	120 „
Norsk fetsild	548 „	589 „	1179 „
— slosild	— „	675 „	1527 „
— skjæresild	331 „	918 „	571 „
— vaarsild	92 „	526 „	777 „
— islandsild	60 „	210 „	168 „
— brisling	134 „	262 „	172 „
	5410 tdr.	5668 tdr.	5836 tdr.

Markedsnoteringerne var ved aarets utgang:

Skotsk matjes	<i>№.</i> 45—120	
— crownlargefulls	„ 50	
— largefulls	„ 52	
— spents	„ 35	
— islay	„ 42—46	
Hollandsk superior	„ 42	
— sortierte	„ 38—39	
— prima	„ 35	
— kleine	„ 32	
— ihlen	„ 29	fob Rotterdam
Tysk superior	„ 47—48	
— sortierte	„ 44—45	
— prima	„ 41—42	

Tysk kleine	<i>ℳ.</i>	37—38	
— ihlen	„	31 ¹ / ₂ —32	fob fiskerihavn
Norsk uganet slosild 350/400	„	48	
— ——— 400/450	„	43	
— ——— 450/500	„	40—42	
— ——— 500/550	„	40	alt strampakket
— KKKK	„	44	
— KKK	„	41—42	
— KK	„	38—40	
— K	„	35—37	
— MK	„	32—34	
— M	„	25	
— skjæresild op til 60	„	31	
— — 60/70	„	30	
— vaarsild	„	25	
— ganet islandsild	„	33	
— salt brisling	„	20	
— letsaltet brisling	„	26—27	

Den nye sæson begyndte i Hamburg med rømmede lagere, for ny vare betaltes straks høie priser som holdt sig hele aaret med kun smaa svingninger. Naar undtages de britiske fiskerier, var de andre mindre tilfredsstillende, og mange tyske og hollandske tapte mange penge paa sine blankosalg, spekulatjonen var i sin almindelighet meget mindre end foregaaende aar.

Konsumen av salt sild var noget mindre end foregaaende aar, dette kan tilskrives de vedvarende høie priser.

Matjes. I motsætning til 1911 der bragte litet umoden sild av maifangst, hadde markedet iaar en rikelig tilførsel av denne sort. Her var imidlertid sildenød, saa de ankomne partier, trods den alt andet end gode kvalitet opnaadde silden en pris, der ikke stod i noget forhold hertil.

Da silden viste tidlig tegn til rogn og melke frygtet man for at matjessæsonen som foregaaende aar skulde bli kort. Priserne holdt sig derfor høie, særlig for den store sild, som Dawningsbay og Castlebay, den opnaadde med lethet *ℳ.* 100, Dawningsbay opnaadde endog *ℳ.* 125. Medio juni var det slut med tilførselen fra Dawningsbay, men til gjengjæld ankom betydelige poster fra Shetland, de bedste partier opnaadde *ℳ.* 70, mens anden brukbar vare ikke solgtes under *ℳ.* 45. Trods de store forretninger til Rusland hadde man her betydelig tilførsel hele juli maaned, priserne ikke alene holdt sig, de gik endog op. Castlebay og Stornoway i utsøkt kvalitet og størrelse solgtes slankt til *ℳ.* 85, i enkelte tilfælder *ℳ.* 90. Østkyst matjes i tilfredsstillende kvalitet opnaadde samme pris som Shetlands.

Fulls. Sæsonen begynde medio juli og med ualmindelig høie priser kvaliteten var fra begyndelsen av tilfredsstillende, og sæsonens tilførsel var betydelig større end foregaaende aar. Priserne for largefulls holdt sig i *№.* 40—45, fulis *№.* 37—40, medium *№.* 30—34, kun enkelte dage litt billigere. Crownlargefulls og crownfulls hadde liten omsætning i Hamburg. Shetland largefulls opnaade i begyndelsen endog *№.* 50.

Den samlede import.

	1912	1911	1910
Memel	11 554 tdr.	14 204 tdr.	15 030 tdr.
Køningsberg	514 508 „	522 542 „	555 899 „
Danzig	228 024 „	250 663 „	262 154 „
Stettin	625 069 „	746 595 „	715 138 „
Rostock	11 700 „	17 000 „	19 000 „
Hamburg	319 906 „	282 361 „	380 560 „
	1 710 761 tdr.	1 833 365 tdr.	1 947 781 tdr.

De samlede lagere 31 desember.

	1912	1911	1910
Memel	2 401 tdr.	2 594 tdr.	2 730 tdr.
Køningsberg	129 229 „	134 563 „	146 549 „
Danzig	57 000 „	60 000 „	64 000 „
Stettin	46 804 „	72 341 „	73 971 „
Rostock	800 „	2 000 „	2 000 „
Hamburg	5 410 „	5 668 „	5 836 „
	241 644 tdr.	277 166 tdr.	295 086 tdr.

Desuten har Stettin solgt, men ikke avhentet 17 195 tdr.

Det samlede saltede kvantum.

	1912	1911	1910
Britisk	2 360 355 tdr.	2 181 580 tdr.	2 147 401 tdr.
Norsk	450 850 „	608 097 „	842 748 „
Hollandsk	529 335 „	638 587 „	758 089 „
Tysk	228 267 „	317 356 „	383 000 „
Svensk	54 990 „	28 253 „	17 592 „
	3 623 807 tdr.	3 774 473 tdr.	4 148 830 tdr.

Som foran omtalt var vaarførretningen meget tilfredsstillende, den nye sæson kan man si gik ind med rømmede lagere. Den nye vare satte straks ind med høie priser, som holdt sig med smaa variationer til

aarets utgang, kjøpelysten var god, konsumenten tilfredsstillende, og lagerne den 31 desember maa kaldes meget moderat, og er mindre end de har været paa flere aar. Lagerne i indlandet skal heller ikke være nævneværdige, silden har den hele tid været saa høi, at der ingen spekulation har været i at lægge hen større partier, man har dækket sig nogenlunde efterhvert. Forretningen begyndte nu over nytaar meget tidlig, lagerne er allerede redusert temmelig meget, saa der er al grund til at tro, at den nye sæson i 1913 ogsaa gaar ind med rømmede lagere av gammel vare.

I min beretning ifjor omtalte jeg manglerne ved vor eksport noksaa utførlig, og har ogsaa foran i denne beretning nævnt noget herom, jeg skal derfor kun si, at mange eksportører fremdeles har meget at lære før vor eksport staar paa høide med vore konkurrenters.

Slosilden falder iaar i en mellemstørrelse, 350/400 er yderst knap, av 400/450 er noget mere, hovedpartiet er 5/600, dernæst 6/700 og 7/800 kan man næsten si mangler. 7/800 er den størrelse, som er mest søkt i skotsk behandling. Slosilden er fortiden uheldig situert, kjøperne kan ikke faa den størrelse de ønsker, og dækker sig med anden sild. Imidlertid har jeg den tro det skal bli bedre efterhvert som lagerne rømmes, for skotsk og Yarmouth sild strammer indehavernes fordringer, og kjøperne kommer saa tilbake til slosilden, selv om ikke den mest søkte størrelse er at faa. Jeg er fremdeles av den mening, at der ingen grund er til nervøsitet, det saltede kvantum er betydelig mere end ifjor, men konsumenten er stor, kjødet er dyrt, ja alt er dyrt, sild er og blir den billigste næring.

Vaarsildfisket slog ordentlig til med en gang, der vil derfor antagelig ogsaa herav bli saltet mer end ifjor, dersom prisen er lav. Vaarsilden har ogsaa sin kundekreds saa der er heller ingen grund til at forcere salget, som enkelte gjorde ifjor, trods det billige indkjøp solgtes temmelig tidlig med direkte tap, dersom man kalkulerer ordentlig. Man opnaar likesaa snart 14 *Sk.* som 12 *Sk.*, ja der var dem som solgte 1—2 mark endnu lavere. De nervøse opnaadde kun at tape penger og ødelægge markedet for sig og andre. Der er solgt endel paa levering til *Sk.* 16, senere *Sk.* 15^{1/2}—15 senest 14^{1/2}. Varen skal først leveres mars—april. En pris av 14—15 *Sk.* pr. strampakket speilet tønne cif er allerede saa billig, at ingen anden vare kan konkurrere.

Skjæresilden kom op i priser, som staar mer i forhold til alt arbeidet der er med den og den masse sild, som er i tøndene; efterspørselen var god det hele aar og det omsatte kvantum antagelig ikke saa langt fra foregaaende aar, samt til priser, der antagelig har git avladerne et mere tilfredsstillende resultat.

Tilførselen av islandsild var meget moderat, sildens holdbarhet var bedre end tidligere, men antagelig har andre markeder kunnet betale mere.

Tysklands import av salt sild.

	Import.	Eksp.	Import.	Eksp.
	1912		1911	
Ialt	1 204 953 tdr.	3875 tdr.	1 277 198 tdr.	3097 tdr.
Norge	160 729 tdr.		173 343 tdr.	
Storbritannien . . .	633 871 „		597 506 „	
Holland	400 038 „		403 798 „	
Sverige	6 045 „		5 541 „	
Østerig-Ungarn . .		762 tdr.		973 tdr.
Rusland		733 „		1835 „
			1912	1911
Importværdien		ℳ. 40 149 000	ℳ. 39 402 000	
Eksporthærdien		„ 134 000	„ 89 000	

Kjøbenhavn.

Importen av salt norsk sild var 1912:

Januar	587 tdr.
Februar	724 „
Mars	811 „
April	426 „
Mai	261 „
Juni	1 485 „
Juli	4 510 „
August	7 227 „
September	13 186 „
Oktober	17 843 „
November	2 952 „
Desember	1 756 „
	51 768 tdr.

Heri ca. 12 000 tdr. transitvare for Sverige, Tyskland og Rusland samt ca. 1200 tdr. musse, 500 tdr. brisling og 300 tdr. bladsild.

Av Islandssild importertes i 1912 18 800 tdr. Lagerne paa første haand 31 desember var ca. 1000 tdr. norsk sild, anden sild rømmet.

Foraarsforretningen i fetsild utviklet sig normalt, tilførslerne var smaa og hvad der ankom av større merker solgtes til lønnende priser. Det samme var tilfældet med slosilden. Av smaasild var lagerne for store, indehaverne maatte tilslut sælge med delvis betydelige tap.

Priserne for god fetsild holdt sig sæsonen ut i omkring kr. 30—31 for KKKK, kr. 28—31 KKK, kr. 19—20 KK, Trondhjems avladning. Slosilden holdt sig i kr. 14—16 cif.

Den første nye fetsild ankom fra Stavanger i begyndelsen av juni og opnaadde (for smaafaldende vare) KKK kr. 32, KK kr. 30, K kr. 28

cif. De smaa merker gik trægt grundet den gamle fetsild, den opnaadde kr. 13—16 cif. I slutningen av august opnaadde smaafaldende KK kr. 23—24 cif. Den første sild nordligere fra ankom i begyndelsen av juli. Trondhjems KKK og KK opnaadde kr. 34 og K kr. 28. Disse priser holdt sig uforandret med nogen smaa svingninger for KKK, litt nedad for KK, mens K faldt til kr. 15—17.

Reel Kristianssundsvare solgtes i begyndelsen av august til kr. 30—31 KK, kr. 25 K, kr. 20—20¹/₂ MK og kr. 12—13 M. I begyndelsen av september fik man fuld oversigt over at fetsildfisket ikke var saa stort som rygterne gik; markedet blev fast med stigende priser, høidepunktet naadtes medio oktober paa det tidspunkt da hovedforbruket dækkedes.

Prima reel notsild opnaadde i begyndelsen av september kr. 34—36 for en- og tostreks, kr. 30—32 for trestreks, kr. 24—25 for firestreks og kr. 15—17 for femstreks. Medio september opnaadtes I kr. 39—40, II kr. 38—39, III kr. 35—36, IIII kr. 30—32 og V kr. 18—21. Disse priser holdt sig til slutningen av oktober, da notertes kr. 38—40 for I og II, kr. 35—36 for III, kr. 30—32 for IIII, kr. 18—22 for V og kr. 15—16 for VI. Hvor ikke cif er nævnt er alle priser brutto.

I november avtok tilførselen og omsætningen. Markedet var rolig og fast. De der vilde realisere straks maatte indrømme et avslag. Det store Yarmouthfiske hadde indflydelse paa det tyske marked og virket litt tilbake paa dette.

I slutningen av november solgtes en liten ladning notsild fra Hauge-sund, for KKK kr. 36, for KK kr. 36 og for K kr. 31 cif. Trods Kjøbenhavns marked ikke er nogen ynder av garnsild solgtes dog et større parti garnsild av god kvalitet og reel behandling til kr. 32—33 for KKK og KK, kr. 30—31 for K, kr. 20 for M og kr. 14—15 for M + cif.

Differencer var der en hel del av særlig i oktober, det var navnlig kvalitetspørsmal der gav anledning til uenighet, flere blev henvist til sjø- og handelsrets skjøn, dommen gik som regel imot avladerne.

Beholdningerne av fetsild paa første haand og særlig større merker i god kvalitet er smaa, saa priserne vil kunne holdes.

Slosild opnaadde ved aarets begyndelse kr. 14—16 cif. I desember da fisket var mislykket opnaadde nogen smaapartier optil kr. 30. Naar fisket senere slaar til og kvaliteten er god kan større omsætning paa-regnes til normale priser.

Nordsjøsild: Av denne vare ankom ialt ca. 800 tdr. som opnaadde kr. 21.

Shetlandsild norsk behandlet: En liten ladning ca. 800 tdr. ankom i begyndelsen av juli; kvaliteten var ikke saadan som man var vant med, indehaveren begyndte med urimelige fordringer, det gik derfor trægt

med salget, den opnaadde tilslut en gjennemsnittspris av kr. 24—25 netto for alle merker KKK, KK og K.

Hollandsk og skotsk sild tilførtes kun enkelte tønder.

Islandsild bestod kun av snurpenot og stor garnsild, ingen mindre vare ankom. Kvaliteten var gjennomgaaende usedvanlig god, til trods for at fisket var større i 1912 end i 1911, har priserne stadig hat en stigende tendens. I august begyndte man med kr. 16¹/₂, i september kr. 19—19¹/₄ og steg i slutningen av maaneden til kr. 26, en kort tid i oktober var den ned i kr. 22¹/₂, men gik saa atter op i kr. 28—29 pr. tønde (80 til 85 kilo sild netto).

Brisling har nu i flere aar været for dyr for dette marked, det kan ikke bli nogen stor forretning mere. Den første vare kom først paa markedet i slutningen av november og var av tarvelig kvalitet, den opnaadde kr. 25—26 cif. Skotsk brisling er ikke importert.

I betragtning av at mussen ogsaa faldt tarvelig, har litt mere brisling været benyttet paa mussens bekostning. Mussen kom ogsaa sent, omtrent samtidig med brislingen, den var baade tarvelig og smaafaldende, prisen var fra først kr. 16—18 cif, men gik saa senere ned i kr. 13—14.

Bladsild tilførtes ialt ca. 300 tdr. som opnaadde kr. 14 cif.

Riga.

Hr. N. Chr. Hviid skriver den 27 februar 1913:

Import	1912	1911	1910
Norsk sild.....	38 432 tdr.	41 062 tdr.	47 896 tdr.
Svensk sild.....	576 „	1 681 „	2 268 „
Britisk sild.....	175 056 „	117 061 „	86 431 „
Hollandsk sild.....	— „	110 „	30 „
	<hr/> 214 064 tdr.	<hr/> 159 914 tdr.	<hr/> 151 007 tdr.
Lagerne 1—14 januar	1912	1911	1910
Fetsild.....	2 612 tdr.	10 494 tdr.	16 592 tdr.
Slo- og vaarsild.....	12 „	922 „	1 421 „
Britisk.....	37 537 „	29 096 „	26 979 „
	<hr/> 40 161 tdr.	<hr/> 40 512 tdr.	<hr/> 44 992 tdr.

Rigas import er steget ganske betydelig i 1912, tilførselen fra Norge kunde ha været større, men i november fik vi meddelelse om, at der intet mer var at eksportere.

Trods den ualmindelig høie pris paa fetsild ihøst var omsætningen slank, naar undtages de mindste merker, som var mindre søkt, og salget gik trægt. Ved aarets utgang var det hovedsagelig smaasild som var paa lager. Disse hadde antagelig ogsaa været solgt, dersom ikke det milde veir med regn hadde gjort landeveiene ufarbare og standset omsætningen.

I slutningen av januar fik vi endelig kulde og slædeføre, og nu er ogsaa de sidste rester av norsk sild rømmet.

Fetsildens sortering faldt høist forskjellig og de opnaadde priser var derefter.

For god reelt sortert vare var priserne:

KKK	rbl.	29—30
KK	„	29—29 ¹ / ₂
K	„	25—26
MK	„	22—22 ¹ / ₂
M	„	17 ¹ / ₂ —18 ¹ / ₂

enkelte utsøkte partier noget mere.

Svensk som ogsaa er rømmet opnaadde senest rbl. 16¹/₂ for large-spents og spent.

Vaarsild var alt rømmet ihøst og opnaadde rbl. 16—16¹/₂.

Skotsk sild var ogsaa rømmet inden aarets utgang. Lagerne bestod saaledes hovedsagelig av Yarmouth. Efter frosten kom blev markedet fastere med stigende tendens. Priserne holdt sig i:

Fulls	rbl.	24—25
Matfulls	„	23—24
Matties	„	22—23

for anseede trademarke noget mere.

Ved større tilførsel av „Westkyst“ fulls og matfulls som solgtes billig, trykkedes markedet og stemningen noget, den blev solgt meget billig rbl. 21—21¹/₂.

En ladning slosild kom for nogen dage siden. Der forlanges for samme rbl. 20—19¹/₂. men til den pris er her endnu liten kjøpelyst, og naar snart ny vaarsild kommer, som nu offereres til №. 15 cif, som ogsaa er betalt, er en vigende pris for slosilden antagelig uundgaaelig. Hel lukning av skibsfarten vil antagelig ikke forekomme ivinter. Der er endel is, som hindrer dampskibene noget, men isbryteren hjælper dem med lethed igjennem.

Det tyske sildefiske.

			Logger	Damplogger	Motorlogger	Dampsk.
1912	283	fartøier, derav	180	72	15	16
1911	284	— „	184	73	11	16
1910	271	— „	186	68	2	15
1909	270	— „	190	62	—	18
1908	254	— „	183	53	—	18
1907	230	— „	185	28	—	17
1906	214	— „	182	16	—	16

1905	186	fartøier, derav	161	8	1	16
1904	157	—	138	8	1	10
1903	145	—	132	4	1	8

Det samlede opfiskede kvantum.

1912	.....	299 659	kanjes =	229 500	pakkede tdr.	Mb.	8 400 000
1911	.....	416 992	— =	312 348	—	”	9 584 260
1910	.....	501 771	— =	381 548	—	”	10 881 960
1909	.....	442 338	— =	338 407	—	”	10 118 500
1908	.....	364 600	— =	279 410	—	”	7 007 000
1907	.....	378 609	— =	289 523	—	”	7 068 000
1906	.....	335 396	— =	256 477	—	”	8 393 000
1905	.....	249 853	— =	191 061	—	”	6 570 000
1904	.....	261 651	— =	200 083	—	”	4 822 000
1903	.....	242 689	— =	185 575	—	”	4 614 000

Fiskerflaatens rederier var:

	Logger	Damplogger	Motorlogger	Dampsk.
Emder Heringfischerei, A. G., Emden	27	6	—	1
Fischerei, A. G. „Neptun“, Emden.	29	—	—	—
Heringfischerei „Dollart“, Emden ..	17	2	—	—
Grosser Kurfürst, A. G., Emden...	20	2	—	—
Bremer Vegesacker Fischerei Ges., Vegesack	24	16	1	—
Geestemünde Hering & Hochseefische- rei, A. G.	—	1	—	8
Elsflether Heringfischerei Ges., Els- fleth	17	6	2	—
Fischerei, A. G. Weser, Elsfleth ...	4	—	—	6
Glückstädter Fischerei, A. G., Glück- stadt.....	20	2	—	—
Braker Heringfischerei, Ges., Brake	17	6	1	—
Leerer Heringfischerei, A. G., Leer	—	14	—	—
„Visurgis“ Heringfischerei, A. G., Nordenham	9	12	7	—
Hochseefischerei Bremerhaven, A. G.	—	3	—	1

De priser, der opnaaddes fob fiskehavn var sammenlignet med 1911 og 1910 følgende pr. eksportpakket tønne.

		1912	1911	1910
Juli 31.	Superior.....	Mb. 45	Mb. 41	Mb. 34
	Sortierte	” 40	” 34—37	” 32
	Prima.....	” 40	” —	” 27 ¹ / ₂
	Matjes	” 25—27	” 23—25	” 24

Aug. 15.	Superior.....	<i>Nb.</i>	43	<i>Nb.</i>	40	<i>Nb.</i>	36
	Sortierte	"	39—40	"	36	"	32
	Prima.....	"	37	"	34—35	"	27
	Kleine	"	35	"	—	"	25
	Matjes	"	31	"	20—26	"	22
Aug. 31.	Superior	"	46	"	43	"	38—39
	Sortierte	"	43	"	37	"	34—35
	Prima.....	"	41	"	35	"	28—29
	Kleine	"	40	"	32	"	26—26 ¹ / ₂
	Matjes	"	36	"	20—26	"	22—23
Sept. 15.	Superior.....	"	49	"	42—43	"	41
	Sortierte	"	46 ¹ / ₂	"	41—42	"	35
	Prima	"	44	"	40—41	"	29—30
	Kleine	"	39—40	"	38—39	"	28 ¹ / ₂ —29
	Matjes	"	—	"	—	"	23—25
	Ihlen	"	—	"	—	"	24
Sept. 30.	Superior	"	47	"	40—41	"	40—42
	Sortierte	"	45	"	38—39	"	35—36
	Prima.....	"	42 ¹ / ₂	"	37	"	30—31
	Kleine	"	39	"	—	"	29
	Matjes	"	—	"	—	"	25
	Ihlen	"	—	"	28	"	25—26
Okt. 15.	Superior	"	44	"	37	"	38—39
	Sortierte	"	41	"	35—36	"	33—34
	Prima.....	"	38	"	35	"	30—31
	Kleine	"	35	"	33 ¹ / ₂ —34	"	28—29
	Ihlen	"	—	"	27—28	"	24
Okt. 31.	Superior.....	"	47	"	34	"	37
	Sortierte	"	44	"	34	"	32—33
	Prima.....	"	40	"	33	"	30
	Kleine	"	38	"	33	"	29
	Ihlen	"	35	"	25—26	"	24 ¹ / ₂
Nov. 15.	Superior	"	48	"	34	"	37
	Sortierte	"	45	"	34	"	35
	Prima.....	"	41	"	33	"	33 ¹ / ₂
	Kleine	"	38	"	33	"	32
	Ihlen	"	34	"	25—26	"	28
Nov. 30.	Superior.....	"	48	"	37	"	39—40
	Sortierte	"	45	"	37	"	37—38
	Prima	"	42	"	36	"	37—38
	Kleine	"	37	"	36	"	37—38
	Ihlen	"	32	"	30	"	28—30

Utbyttet av det tyske sildefiske var i 1912 117 233 kantjes mindre end i 1911, og værdien likesaa *M.* 1 184 260, trods de enestaaende høie priser. De fleste selskaper har arbeidet med tap, eller i heldigste tilfælde arbeidet uten fortjeneste. For at ophjælpe denne bedrift har der atter reist sig røster for høiere told paa salt sild, men disse forslag vinder ikke tilslutning. Salt sild er et folkenæringsmiddel, og en told av 3 *M.* pr. tønde er allerede en noksaa stor avgift.

Noget skal der gjøres, der er forslag inde om en præmie av 1 *M.* pr. ilandbragt kantjes salt sild, det er ikke usandsynlig at dette kan bli bevilget.

Das Kaiserliche Statistische Amt, har nylig utgit en statistisk aar-bok over forbruket av utenlandsk saltsild inden toldgrænsen, som dreier sig om et tidsrum av 70 aar, fra 1836 til og med 1906.

Importen er i denne tid fordoblet 6 ganger, men man maa ogsaa samtidig ta hensyn til stigningen av landets befolkning, desuten er der siden 1836 kommet til flere nye landsdele. I 1837 var indbyggerantallet 26 millioner, i 1906 61 millioner. Trods dette er konsumenten pr. hode pr. aar steget betydelig. I 1836 til 1840 var forbruket gjennemsnit pr. hode 1.10 kg. importert saltsild, i 1906 2.95 kg.

Jeg medtar følgende tabel, da det har sin historiske interesse at bevare den.

Aar	Ialt fortoldet	Forbruk pr. hode
1836—40	192 787 tdr.	1.10 kg.
1841—45	258 961 "	1.37 "
1846—50	269 489 "	1.36 "
1851—55	293 119 "	1.41 "
1856—60	302 466 "	1.36 "
1861—65	414 281 "	1.76 "
1866—70	506 970 "	2.02 "
1871—75	684 288 "	2.50 "
1876—80	691 690 "	2.38 "
1881—85	914 899 "	3.01 "
1886—90	1 139 496 "	3.57 "
1891—95	1 271 913 "	3.74 "
1896—1900	1 200 029 "	3.30 "
1901	1 364 134 "	3.59 "
1902	1 569 223 "	4.06 "
1903	1 447 407 "	3.69 "
1904	1 462 375 "	3.68 "
1905	1 423 999 "	3.53 "
1906	1 205 160 "	2.95 "

Konsumen av salt sild er meget god i Tyskland; at den viser nogen nedgang de senere aar er snarere at søke grunden til i fiskeriernes utbytte og priserne. Naar detaljpriserne kommer til en bestemt høide begrænses konsumenten, kjøperen maa nøie sig med mindre eller gaa over til en anden føde, der falder ham billigere og overkommelig. Det er skade at vi ikke faar med tallene til nu, forholdene har forandret sig meget i disse aar, gode tider og kjødmangelen har gjort livet overalt meget dyrere. Poteteshøsten har ogsaa sin indflydelse paa saltsildkonsumen.

Jeg tror vi rolig kan se fremtiden imøte for den salte silde vedkommende. Tysklands befolkning stiger med en million om aaret og er vel nu ca. 67 millioner. Ruslands import av salt sild stiger ogsaa; vil vi bare behandle vor sild omhyggelig og eksportere den saadan sortert, saltet og pakket som de forskjellige markeder fordrer den, da vil ogsaa vor eksport kunne stige i forhold.

Libau.

Hr. konsul Johan Hansen har atter iaar velvilligst sendt mig en oversigt over Libaus sildehandel.

Import	1912	1911	1910
Norsk sild.....	22 215 tdr.	17 320 tdr.	41 027 tdr.
Britisk sild.....	499 969 „	482 892 „	489 132 „
Svensk sild.....	20 841 „	26 130 „	9 180 „
Dansk (islandsk) sild....	1 406 „	3 593 „	3 757 „
Tysk sild.....	9 401 „	10 795 „	6 098 „
Amerikansk sild... ..	— „	200 „	— „
Hollandsk sild.....	80 „	— „	164 „
	553 912 tdr.	540 930 tdr.	549 358 tdr.

Lagerne 31 desember 1912:

Yarmouth og Lowestoft.....	85 000 tdr.
Skotsk.....	5 000 „
	90 000 tdr.

Importen fra Norge 22 215 tdr. ankom alt i aarets fire første maa- neder. Slosild opnaadde i januar rub. 16¹/₂—17. 1911 vaarsild rub. 13—13¹/₂. I februar betaltes rub. 17¹/₂—18 og 13—13¹/₂. Ny vaarsild i april—mai rub. 13¹/₂—14, slosild rub. 18¹/₂—19.

Svensk sild opnaadde i februar rub. 13—13¹/₂ og i mars rub. 14—14¹/₂, alt spents.

Den første skotske og Shetlandsild ankom i midten av juni, silden var mager og kvaliteten mindre god, den blev allikevel hurtig solgt til

rub. 20 for matfulls og rub. 19 for matties, avfaldende merker $\frac{1}{2}$ til 1 rub. lavere.

I juli var kvaliteten bedre og efterspørselen tiltok. Priserne gik op særlig for de større merker, da det viste sig at den kunde taale længere jernbaneforsendelser. Fulls opnaadde rub. 23—24, matfulls rub. 22—23, og steg i slutningen av maaneden til fulls 25—26, matfulls 23—24, matties 21.

I august blev veiret kjøligere og efterspørselen steg, priserne var i september fulls 25—26, matfulls 23—24, matties 21—22 og largespents 21—22.

For Yarmouthsild var der ogsaa god efterspørsel; den opnaadde i oktober fulls rub. $24\frac{1}{2}$, matfulls $23\frac{1}{2}$, matties $22\frac{1}{2}$, den faldt senere $1-1\frac{1}{2}$ rub., men gik atter op i de samme priser i løpet av november.

Holland.

Hr. konsul Hub. Dirkwager meddeler mig følgende om det hollandske sildefiske:

I drivgarnsfisket deltok:	1912	1911	1910
Kjølfartøier	552	547	502
Bommer	130	163	175
Dampskibe	44	52	42
Motorloggere	9	6	5
	735	768	724

Bommerne kommer til at forsvinde i løpet av kort tid, da flinke fiskere ikke vil gaa med dem mere.

Fangstutbyttet var:	1912	1911	1910
Kantjes	524 673	657 283	755 088

Allerede den 6 mai avseilte 26 fartøier, og mellem 15 og 20 gik 100 til, de fleste var fra Vlaarding en og Scheveningen, kun etpar fra Maassli us og Katwyk Hr. Dirkwager og flere med ham er av den mening at det er at ødelægge sildefisket, at seile saa tidlig ut, fremtiden vil bevise det. Resultatet var meget utilfredsstillende for de fleste fartøiers vedkommende, liten fangst og stor ødelæggelse paa garnene.

Omkring 5 juni kom hele flaaten avsted, og begyndte fisket ved Shetland.

Fangsten var i begyndelsen liten og priserne smaa, disse steg først i juli da det viste sig at fisket ikke blev bedre. I begyndelsen av august betaltes Shetlands fuld med 18 gylden pr. kantjes, og steg senere til 21 gylden. Den 3 august var kvantumet 56 537 mot 103 053 i 1911. 31 august 135 178 mot 234 013 i 1911 og 314 581 i 1910. Priserne steg efterhvert

paa grund av det lille fangstutbytte. 30 september var ilandbragt 233 122 mot 334 603 i 1911 og 463 012 i 1910. I 1890 var flaaen 462 fartøier og fangsten den 30 september 276 732.

1891	216 297	med	485	fartøier
1897	124 422	„	608	—
1899	110 293	„	614	—
1900	193 730	„	613	—

I begyndelsen av oktober tok fisket sig litt op, og priserne gik litt ned. Det skotske og engelske fiske var rikt, og til trods for at de hollandske fiskere fisket sammen med de skotske og engelske var deres fangst daarlig. Hr. Dirkzwager mener grunden hertil var, at hollænderne har større maskede garn; de engelske garn er ogsaa finere. Fartøierne er jo ogsaa forskjellige, de hollandske skal være ute fra 4 til 10 uker, de skal foruten sin garnlæk kunne salte sin fangst som ogsaa ganes ombord indtil der er fuld last. Garnene maa være solide skal de holde ut, anderledes med de britiske fiskere de gaar ind med sin fangst daglig.

Fangsten i november var ogsaa liten og fartøierne søkte tidligere hjem, med undtagelse av nogen dampbaater som fisket ved Boulogne zur Mer. I begyndelsen av desember var flaaen gaat i vinterkvarter.

Høieste fangstutbytte var for dampskib	1912	eksportpakkede	tdr.
— motorfartøi	1428	—	„
— kjølfartøi	1647	—	„
Mindste fangst, dampskib	845	—	„
— „ motorfartøi	548	—	„
— „ kjølfartøi	269	—	„

To kjølfartøier forliste, og en mand kom bort, 4 mand faldt overbord og 2 døde ombord, tapet av menneskeliv var litet i 1912.

Paa grund av det store fiske i Yarmouth og Lowestoft gik prisen i begyndelsen av desember ned i 16 gylden pr. kantjes, steg saa i løpet av maaneden atter til 19 gylden. Lagerne som sildehandlerne selv hadde opgit til den mægler som samler statistik eller rettere opgave over lagerne 31 desember, viste senere at være betydelig mindre. Markedet blev fastere senere med stigende priser, og nu den 1 mars kan man si at lagerne i Holland er rømmet.

Trods de høie priser paa silden har resultatet i 1912 gjennemgaaende ikke været tilfredsstillende. Hr. Dirkzwager skriver tilslut: Jeg tror ikke flaaen vil bli større i antal i 1913, da 30 bommer ikke deltok i fisket i 1912, og flere vil antagelig slutte. Der er fortiden under bygning 3 motorfartøier, 10 kjølfartøier av jern og 1 av ek.

En flaae paa 6 dampfartøier og 4 kjølfartøier som for 7 à 8 aar siden flyttet fra Holland til Elsflæth for at seile under tysk flag, er nu kommet tilbake til Vlaarding. Dette ansees som et bevis for hvor

vanskelig det er for at faa sildefisket til en lønsom bedrift, trods utstyrpræmier og de 3 *M.* told der er pr. tønde sild. Man mener grunden hertil er mangelen paa dygtige fiskere. Et fiskefartøi maa ha flinke fiskere, og dette har man kun hvor de har været fiskere i flere generationer, dette mangler man i Tyskland; ombord paa trawlere blir man ikke denslags fiskere som hertil fordres. I Tyskland har man heller ikke den stok av øvede kvinder, som fordres for at reparere garnene, der vil gaa aar før disse mangler kan rettes.

2. Ferskfiskhandelen.

	Ⓗ	<i>M.</i>
Gestemünde	95 390 998	11 275 565.57
Nordenham „Nordsee“	31 289 191	2 856 413.42
Bremerhaven	16 722 255	1 873 354.15
Altona	26 490 184	4 477 891.10
Hamburg	Opgaven mangler	5 443 867.00
Cuxhaven	18 498 436	2 409 362.21
	<hr/>	<hr/>
	188 391 064	28 336 453.45

Geestemündes fiskemarked utviklet sig betydelig i 1912, omsætningen steg 15 891 897 Ⓗ og i *M.* 2 334 997.30. Tilførselen og efterspørselen var i aarets første maaneder meget god og holdt sig til ut i mai. Ogsaa i sommermaanederne var forretningen gunstigere end foregaaende aar, stigningen om høsten merket man allerede i slutningen av august. Paa grund av de høie kjødpriser merker man overalt mer interesse for sjøfisk, hertil hjælper ogsaa Deutsche Seefischerei-Vereins energisk ledede propaganda. Fiskerflaaten er steget med 13 damptrawlere, en mindre baat er solgt, og en er forlist, desværre med tap av hele mandskapet.

Anløpet av fremmede trawlere er ogsaa steget i aarets løp, og for første gang ankom flere engelske trawlere i september og oktober med trawlsild, hvilket bragte dem et meget tilfredsstillende resultat.

Islandfisket bragte ihøst mindre tilfredsstillende resultat, flaaten gik derfor til Hvitehavet og kom hjem med gode fangster av hyse og torsk.

Paa grund av den stigende virksomhet utvides anlæggene i fiskehavnen, likesaa jernbaneanlæg.

Der er nu ialt 59 fiskefirmaer, 11 marineranstalter, 9 røkerier, 5 fiskemelafabrikker, 3 isfabrikker og flere garnbindermaskiner, 1 klipfiskfabrik, som nu har bygget en stor ny fabrikk vestenom fiskehavnen og 1 tranfabrik.

Den i auktionen solgte fisk 1912.

	Ⓗ	<i>M.</i>
Damptrawlere 2641 reiser	93 343 578	10 842 300.48
Seiltrawlere 254 „	301 338	56 247.75

		Ⓗ	ℳ.
Flodfiskere	2846 reiser.....	408 017	94 915.58
Indlandet	431 sendelser.....	317 708	65 624.48
Utlandet	154 „	98 348	20 869.50
Handlende	1180 „	922 009	195 598.60
		<u>95 390 998</u>	<u>11 275 565.57</u>

Gjennemsnittspriserne for de fiskesorter der interesserer os var:

	1912	1911	1910
	pf. pr. Ⓗ	pf. pr. Ⓗ	pf. pr. Ⓗ
Hyse, stor	28	32 ¹ / ₄	28 ³ / ₄
„ middels	23 ¹ / ₂	26	23
„ smaa	17 ³ / ₄	16 ³ / ₄	18
„ islandsk.....	12 ³ / ₄	11 ³ / ₄	11 ¹ / ₂
Torsk, stor	12 ³ / ₄	12 ¹ / ₄	12 ³ / ₄
„ smaa og middels ...	10 ¹ / ₄	9 ³ / ₄	10 ¹ / ₄
„ islandsk.....	7 ¹ / ₂	7 ¹ / ₄	6 ³ / ₄
Flyndre, stor og middels...	31 ¹ / ₄	31 ¹ / ₂	31 ¹ / ₂
„ smaa	17	15	14 ¹ / ₂
Sei	7 ¹ / ₂	7	6
Lange.....	9 ³ / ₄	7 ³ / ₄	7 ¹ / ₄
Haa, smaa.....	8 ¹ / ₂	7 ³ / ₄	8 ¹ / ₄
Steinbit.....	10	8 ¹ / ₄	8 ¹ / ₂
Aal	38	31	37
Kveite.....	54	48	48
Makrel	18	20	16

I min aarsberetning ifjor paapeket jeg nærmere Geestemunde som et marked der i fremtiden vil faa større interesse for os; jeg skal derfor ikke nærmere gaa ind derpaa igjen iaar, vi faar avvente og se hvordan eksporten udvikler sig fra Nord-Norge.

Nordenham: Deutsche Dampfischereigesellschaft „Nordsee“ forøket sin flaate med seks nybyggede trawlere, saa den nu ialt tæller 36 damptrawlere.

Bremerhaven: Dette marked har ogsaa i 1912 udviklet sig; aarets omsætning er steget med 1 653 877¹/₂ Ⓗ og salgsbeløpet med ℳ. 270 637.08. De opnaadde priser for alle fiskesorter opgives at ha været tilfredsstillende. En damptrawler er forlist, desværre ogsaa med tapet av hele mandskabet. Flaaten er nu 26 damptrawlere og 3 damploggere, disse 3 blev færdige ihøst og er utstyret med alt det nyeste paa fiskeriernes omraade. Bremerhaven har 19 store fiskefirmaer og en hel del mindre, som 4 røkerier og 5 marineranstalter. En ny isfabrik er

bygget, der producerer 50 til 55 tons is daglig, desuten har fiskehavnen et reparationsverksted og et garnbinderi.

Altona auktionsmarked 1912:

Fisket blev drevet av	19 damptrawlere der gjorde	698 reiser
—:—	80 seiltrawlere	805 „
—:—	147 flodevers	1016 „
—:—	149 joller	8256 „

Auktionens samlede omsætning var:

	₦	₧.
Damptrawlere	16 607 520	2 196 879.53
Seiltrawlere	335 929	88 818.72
Elbfiskere	157 314	41 723 22
Indlandet sendelser	586 674	138 647 27
Udlandet „	7 858 664	1 870 953 66
Handlende „	944 082	140 868.70
	26 490 184	4 477 891.10
Frisalg fra bryggen: Seiltrawlere		427 740.00
Elbfiskere		657 830.00
		5 563 461 00

Hertil kommer den anden import, der ikke solgtes i auktionen:

Fersk sild	124 897 520 ₦	9 373 559.00
„ laks	359 982 „	287 986.00
„ fisk	1 953 264 „	551 797.00
		15 776 803 10

Der er under bygning 8 nye damptrawlere som vil bli færdige i 1913. Omsætningen i 1912 er i auktionen steget med ₧. 460 000 inot 1911.

Altonas auktionsmarkeds import fra Norge:

	₦	₧.	Gjennomsnittspriser		
			1912	1911	1910
			₧.	₧.	₧.
Hyse	2 155 394	347 819.84	0.16,1	0.16	0.16,4
Flyndre	160 582	28 843.01	0.18	0.17,7	0.22,6
Laks	131 506	162 992.82	1.23,8	1.19,3	1.29,1
Ørret	12 971	8 372.01	0.64 5	0.70	0.75,2
Pigvar	868	462.03	0.53,2	0.80	0.73
Kveite	618 174	258 655.96	0.41,8	0.34,8	0.37,2
Torsk	35 872	4 054.04	0.11,3	0.06,3	—
Aal	25 035	11 795.89	0.47	0.41,5	0.35
Hummer	5 607	9 152.84	1.63,2	1.68,5	1.35
Ræker	5 409	2 925.88	0.54,1	0.45,8	0.29

	ℳ	M.	Gjennemsnittspriser		
			1912	1911	1910
			M.	M.	M.
7800 makrel.....	3 900	1 160.64	0 29.7		
3842 kasser sild ..	614 720	36 716.65	0.06	0.05.8	0.05.8
24 tdr. sildolje....	7 200	1 121.30	0.15.5		
Sei.....	68 357	6 490.43	0.09.4	0.08.6	0.08
	3 845 595	880 563.34			

I 1911 *M.* 750 397.56, i 1910 *M.* 777 768.25 og i 1909 *M.* 586 823.42.
 Fra 29 august til 16 oktober kom 38 engelske trawlere og solgte sin fangst i auktion. Ialt solgtes 8075 kasser sild, *M.* 159 823.03 og 274 357 ℳ fisk *M.* 34 570.54.

Hamburg: Jeg nødsages herefter at være et aar tilbake paa grund av at statistikken først foreligger en gang utover høsten.

I auktionen omsattes:

1911 33 295 878 ℳ fisk, *M.* 5 010 759.71.

1910 30 696 003 — „ 5 004 048.44.

Damptrawlernes antal var 26 med 260 mands besætning mot 1910 27 med 270 mands besætning.

Hamburgs auktions markedsimport fra Norge:

	ℳ	M.	Gjennemsnittspriser	
			1911	1910
			M.	M.
Hyse	2 117 872	309 739.41	0.14.6	0.15
Hvitting.....	834	106.00	0.12.7	0.08.3
Torsk.....	10 249	899.53	0.8.8	0.10.4
Flyndre.....	178 270	35 282.21	0.19.8	0.21.9
Skrubflyndre.....	1 543	163.68	0.10.6	0.09.4
	231 ¹ / ₂	19.74	0.08.5	0.10
Sei.....	49 473	3 466 45	0.07	0.07
Lange	1 413	153.49	0.10.9	0.09.4
Steinbit	463	30.89	0.06.7	0.07.6
Rødtunge	137	15.42	0.11.3	0.22 5
Do. egte.....	627	161.47	0.25.8	0.28.7
Kveite	1 049 930	366 018.11	0.34.9	0.37.3
Tunge	64	77.02	1.20.4	1.35
Pigvar	2 958	2 347.66	0.79.4	0.83.8
Sandvar	64 ¹ / ₂	259.70	0.40.5	0.46.4
Sild	3 636 915	156 611.29	0.04.3	0.07.2
Brisling	9 500	307.50	0.03.2	—
Makrel.....	15 270	1 526.54	0.10	0.23.1
Kongeraal.....	2 141	169.84	0.07.9	—

	$\bar{n}$	<i>M.</i>	Gjennomsnittspriser	
			1911	1910
			<i>M.</i>	<i>M.</i>
Ræker	3 377	1 514.97	0.41.9	0.44.6
Hummer.....	8 532	12 095.36	1.41.8	1.45.2
Laks	116 735	126 199.61	1.08.1	1.29.7
Tert.....	14	7.14	0.51	0.76.8
Ørret.....	27 141	19 968.48	0.73.6	0.74.2
Gedde	790	490.39	0.62.1	—
Aal.....	79 162	32 171.51	0.40.6	0.42
Saltsild	3 000	180.00	0.06	—
Diverse	8 846	677.00	—	—
	7 326 191	1 070 670.12	0.14.6	0.17.2
Danmark.....	2 748 708	640 609.98	0.23.3	0.26.5
Sverige	369 999 ^{1/2}	46 521.16	0.11.9	0.54.7
Holland	86 766 ^{1/2}	37 515.92	0.43.2	1.05.5
Storbritannien.....	1 015 918 ^{1/2}	329 351.27	0.32.4	0.27.4

Cuxhaven: I auktionen omsattes:

1912	18 498 436 $\bar{n}$ fisk	<i>M.</i> 2 409 362.21
1911	14 408 281 —	„ 1 732 111.09

Damptrawlernes antal i 1911 var 21, siden er der kommet nogen til, men statistikken for 1912 kommer først med Hamburgs.

Bergenske-Nordenfjeldske skibe, har ifølge velvillig opgave fra eks-peditøren, hr. F. I. Reimers, gjort 151 ture paa Hamburg i 1912, imot 171 ture i 1911 og 141 i 1910, foruten turistturene.

I 1911 var der konkurranse med Falks linje, som gik ind.

	1912		1911		1910	
	Kass. fisk	Kass. sild	Kass. fisk	Kass. sild	Kass. fisk	Kass. sild
Trondhjem ...	7 670	558	6 044	1 448	3 670	861
Kristiansund .	2 263	15 970	2 775	21 487	1 996	21 394
Molde	353	160	589	375	929	314
Aalesund	5 084	10 782	6 085	26 965	6 381	39 869
Moldøen	407	194	867	499	929	314
Florø	186	1 374	326	1 820	932	3 011
Bergen	5 173	5 568	5 218	6 816	4 704	5 989
Haugesund ...	369	17 513	588	37 090	178	14 583
Stavanger....	1 717	5 330	2 181	6 808	1 040	3 766
Flekkefjord ..	1 566	6 978	371	4 716	803	5 899
Kristiansand .	253	3 265	379	582	—	—
	25 041	67 692	25 423	108 606	21 485	96 301

Selskaperne har opseilet en bruttofragt for fersk fisk *N.* 123 980.04 og fersk sild *N.* 109 161.55. imot i 1911 *N.* 117 078.71 og *N.* 164 826.09 i 1910 *N.* 94 088.80 og *N.* 172 848.

Der har i denne høst og vinter været mange og store forsinkelser. A 1 er her som regel i rette tid, men de to andre ruter, har neppe en eneste gang været her efter ruten, 1, 2 optil 3 døgn forsinkelser har været regelen. Der har været mange og ogsaa berettigede klager fra mottagerne av alle varesorter.

Godstrafiken tiltar stadig, og det viser sig mer og mer at de nye lastebaater er i største laget og farten i mindste; skal de ha fuld last, saa er tiden vel knap, sendes de saa ut av ruten for at laste karbid i Odda eller ind en anden fjord efter guano, er det en selvfølge at forsinkelsen maa blir stor. Det forekommer ogsaa, at efterat skibet er fuldt og forsinket, tages der saa stor dækslast, at de i storm og motvind nødsages til at slakke paa farten ellers gaar alt overbord. Dette er av de ting, som ikke burde forekomme, naar man ikke er i ruten og desuten har store partier fersk fisk og sild, som det gjælder at bringe frem hurtigst og bedst mulig.

Der blir herefter en bedre ordning, derom har jeg ikke tvilet, men ventetiden kan synes de interesserte lang. Av aviserne ser jeg at selskaperne har bestemt sig for en 4 Hamburgerrute, dette blir antagelig etpar almindelig gode lastebaater, som skal ta Odda og de andre steder utenfor ruten, samt partier av andet gods, for at de andre baater kan holde sine ruter. Dette er ogsaa den eneste rigtige maate, hvorpaa alle parter kan bli tilfredsstillet. Blir saa ogsaa A 1 paa sydgaaende gjort til en hurtigrute, da faar Finmarken eller de nordlige landsdele for første gang en hurtig, tidsmæssig exportrute, som længe har været savnet. Her er mange aar siden jeg foreslog denne forandring, og har gjentat det flere ganger siden. Denne forandring vil man glæ sig over saavel exportører som importører her. Det vil lette cifforretningerne ganske betydelig, naar man vet, at om saa mange dage er varen her, med omladningsgods er ankomst hertil nærmest ubestemmelig.

Exporten av fersk fisk fra Tromsø stift til Hamburg gaar glædelig fremover, men med hensyn til fiskens behandling, da staar de fleste avladere endnu betydelig tilbage; der er bedring at merke fra foregaaende aar, men endnu er der alt for meget secunda vare, og det forekommer, at markedsinspektionen kondemnerer hele partier fra enkeltmand.

Jeg skal villig indrømme, at de klimatiske forhold vanskeliggjør fiskens behandling. At bevare fisken fra at fryse, er vist ikke let, men en frosen fisk, naar den ises og er ca. 8 dage underveis, tør den op, den blir nærmest sort, øinene falder ind og lugten er saadan, at

varen er uskikket til menneskeføde. Gamle, sorte, skitne, lugtende kasser i alle størrelser og former benyttes, dette gjør ogsaa sit til fiskens holdbarhet. Ser man paa vedstaaende tabel, med opgave over priserne, vil man finde en stor prisforskjel mellem prima og secunda. Før vi er naadd saa langt, at al fisk er prima, secunda hører til undtagelserne, blir ikke denne export lønnende, at vi skal naa dette maal, tror jeg bestemt. Jeg har erfaring for, at dette er tilfældet fra andre steder, alt skal læres, først fiskerne, saa exportørerne. Der er flere beviser for at hyse, flyndre, kveite kan komme prima fra Tromsø stift, men disse hører endnu til undtagelserne.

Kasserne er et meget viktig spørsmål, hvor fiskeriinspektør Johnsen har arbeidet energisk for en reform her. Jeg har hørt tale om, at selskaperne vil sette en grænse for kassernes størrelse, dette er ogsaa helt berettiget. Disse store kasser op til 4—500 kilo, er uhaandterlige, saavel ombord som paa land, følgen er at kasserne veltes og fisken lider. For kveiten maa der selvfølgelig gjøres en undtagelse, men der kan ogsaa settes en grænse for disse, jeg har ikke hr. Johnsens forslag, men husker jeg ret, er disse kassers maal rigtig truffet.

Hr. Thams, Trondhjem, har ivinter exportert adskillig hyse, de kasser han benytter, har vist sig meget praktiske. Størrelsen er 54 cmt. høi, 100 cmt. lang, 51 cmt. bred, bordenes tykkelse er 2½ cmt. og bordenes bredde 9 til 12 cmt. Hindøs dampskibsselskaps baat Norøna, som er indredet med fryserum, har ivinter gjort nogen ture direkte fra Vesteraaen med fersk fisk og ogsaa komplettert med iset sild. Disse ladninger kom godt frem gjennemgaaende, fisken var pakket i sildekasser, dette kan gaa, naar fisken straks bringes ombord og staar i kjølerum, men at benytte disse kasser med rutebaatene maa bestemt fraaades, der er ikke plads nok til den nødvendige is, der skal holde ut 8 til 12 dage før fisken kommer paa markedet. Fisken kan i heldigste tilfælde bli secunda, der er ogsaa sandsynlighet for, at den kondemneres, trods det, at man her ikke er saa streng i sin dom, som i England.

Konsumen av sjøfisk stiger i Tyskland og markedernes antal utvides efterhvert. Trawlerflaaten forøkes, da 1912 har git de fleste rederier et godt utbytte, men endnu er det langt frem, før Tysklands befolkning kan kaldes for en fiskespisende nation, som England og Skandinavien. At den tyske flaate engang skal bli saa stor, at den kan dække landets behov, tror jeg ikke, vi kan rolig se fremtiden imøte og gjøre alt hvad vi kan formaa for at utvikle vor eksport og samtidig levere en prima vare.

Tysklands import og eksport av fersk sjøfisk.

	1912.		1911.	
	Import. kilo.	Eksport. kilo.	Import. kilo.	Export. kilo.
Ialt.....	40 812 300	5 949 800	33 009 800	5 833 100
Fra Norge.....	3 937 100		3 903 200	
„ Belgien.....	1 296 500	785 200	1 690 300	963 600
„ Danmark ...	16 566 100		12 393 900	
„ Storbritannien	4 082 800		3 985 900	
„ Holland	13 027 800		9 421 000	
„ Sverige	1 495 500		1 384 700	
„ Frankrige ..		110 100		146 500
„ Østerig-Ungarn		3 117 900		2 895 000
„ Schweiz		1 427 300		1 297 700

Alle tal er fra den foreløbige officielle statistik, for det foregaaende aar vil man av mine beretninger se at der er foretat endel forandringer.

Importens værdi var i 1912 *M.* 23 059 000 og i 1911 *M.* 18 636 000. Eksportens værdi var i 1912 *M.* 4 031 000 og i 1911 *M.* 3 769 000.

Tysklands import og eksport av død ferskvandsfisk.

	1912		1911	
	Import kilo	Eksport kilo	Import kilo	Eksport kilo
Ialt.....	5 354 800	2 653 700	6 060 800	2 545 900
Norge	182 100		344 200	
Danmark	144 300		223 500	
Storbritannien	107 400		62 400	
Holland	1 358 700		1 689 800	
Østerig-Ungarn	276 300	135 900	312 100	138 900
Rusland	2 029 600	2 131 100	2 550 600	2 007 800
Schweiz.....	108 200	203 100	75 100	
Amerika.....	971 900		639 800	211 900
Frankrige.....		91 900		88 400

Importværdien 1912 *M.* 7 068 000 og 1911 *M.* 8 001 000. Eksportværdien 1912 *M.* 2 226 000 og 1911 *M.* 1 954 000.

Tysklands import og eksport av hummer og languster ogsaa hermetik.

	1912		1911	
	Import kilo	Eksport kilo	Import kilo	Eksport kilo
Ialt.....	1 317 500	2 100	1 294 300	1 800
Norge	268 200		271 100	

	1912		1911	
	Import kilo	Eksport kilo	Import kilo	Eksport kilo
Danmark	272 100		274 500	
Frankrige	100 200		79 400	
Kanada	164 400		194 900	
Nyfundland	420 000		393 100	
Amerika	35 700		28 400	
Østerrig-Ungarn		900		1 100
Importværdien 1912 <i>M.</i> 4 967 000 og 1911 <i>M.</i> 4 875 000.			Eksport-	
værdien 1912 <i>M.</i> 21 000 og 1911 <i>M.</i> 18 000.				

Tysklands import og eksport av ræker.

	1912		1911	
	Import kilo	Eksport kilo	Import kilo	Eksport kilo
Ialt	72 100	6 800	630	12
Norge	41 400		48 400	
Østerrige-Ungarn		5 700		500
Importværdien 1912 <i>M.</i> 63 000 og 1911 <i>M.</i> 55 000.			Eksportvær-	
dien 1912 <i>M.</i> 3000 og 1911 <i>M.</i> 1000.				

Tysklands import og eksport av røket sild, brisling, fisk etc.

	1912		1911	
	Import kilo	Eksport kilo	Import kilo	Eksport kilo
Ialt	2 667 200	152 600	3 302 500	1 954 500
Norge	608 300		510 700	
Holland	1 416 500		1 999 500	
Østerrige-Ungarn		853 600		1 115 700
Rusland		246 300		396 100
Importværdien 1912 <i>M.</i> 1 331 000 og 1911 <i>M.</i> 2 312 000.			Eksport-	
værdien 1912 <i>M.</i> 1 091 000 og 1911 <i>M.</i> 1 174 000.				

Av „Morgenbladet“ ser jeg at Havnedirektørens planer om anlæg av offentlige fryserier for fersk fisk med tilhørende kaianlæg nu er kommet saa langt, at de i den nærmeste fremtid kan ventes offentliggjort. Med den hurtige utvikling, som ferskfisk eksporten har gjort i etpar aar i landets nordligste amter, er det blit en nødvendighet, at der gjøres hvad gjøres kan for at den ferske fisk under transporten til de forskjellige markeder faar den bedste behandling, for at kunne komme frem til konsumsmarkedene, som en prima værdifuld handelsvare.

Fisken skal først paa de mest forskjellige steder med lokalruterne sendes til hurtigrutens anløpssteder. Erfaringen har lært os at den nuværende ordning er alt andet end tilfredsstillende. Lokalruterne losser fisken paa kaien ved ankomsten, og der blir den staaende uten presenning i al slags veir indtil hurtigruten kommer; men ikke nok hermed, det har gjentagende ganger vist sig, at hurtigruten allerede var fuldlastet ved ankomsten, og fisken er blit staaende for enten at gaa videre med en anden rute eller staa til den følgende hurtigrute kommer. I vinter har vi endog oplevet, at fisk der var kommet til Bergen for omladning i Hamburgerruten, blev staaende igjen paa grund av mangel paa plads, det var engang ikke mindre end 97 kasser ferskfisk. Av komnossementerne har mottageren flere ganger kunnet forstaa, at fisken ikke er gaat videre med samme baat. Jeg har tænkt mig aarsaken hertil kan være, at hurtigruten underholdes nu av 3 selskaper, der er 3 ekspeditioner. Hamburgerruten av to selskaper; kan grunden saa være at ekspeditionen lar fisken staa for at gaa videre med samme selskaps baater. Jeg sier ikke det er saa, det er kun en tanke til overveielse.

Det maa bli en fast uavvigelig regel, at al ferskfisk er fortrinsberettiget med alle Hamburgerruter. De baater, hurtigruten og andre ruter, maa itide nordenfra telegrafere til Bergen, hvor meget ferskfisk de bringer, og ekspeditionen i Bergen maa sørge for at der er plads med første baat.

Havnedirektøren har nævnt Svølvær, Rørvik, uten at ha tat endelig standpunkt; det er jo ogsaa saa viktige spørsmåal, at det nøie maa undersøkes. Svølvær er selvskreven, Harstad skulde ogsaa ha store betingelser herfor, og der er vist flere steder nordenfor og østover, som vil komme i betragtning. Disse lagerhuse med is og kjølerum for fisken, bør ligge ved de kaier, som benyttes av hurtigruterne og hovedtrafiken. Der maa kunne skaffes plads like ved, og fisken føres til og fra baatene paa dobbelte jernbaneskinner. Man kan ikke vente, at hurtigruten skal gaa til en anden kai for at ta ind fisken, heller ikke de andre ruter har tid hertil, dertil er ruterne altfor skarpt sat. Hurtig ekspedition er en berettiget fordring som selskaperne vil stille, og anlæggene maa utstyres saadan at dette kan finde sted paa alle døgnet's tider.

Jeg vil holde ferskfisken og fersksilden for sig, den skal ikke fryses, derfor vil jeg kalde det for kjølelagere, ikke fryseri. Der fordres ikke stor kulde, naar temperaturen holdes i 0, lavest 1 til 2 graders kulde, er dette nok, da smelter ikke isen, og fisken og silden fryser ikke. De tyske, hollandske, belgiske og engelske markeder vil ikke ha frossen fisk, desuten skal der en helt anden og kostbarere indredning til for frysning og lagring av frossen sild og fisk.

Det marked, som delvis er oparbejdet for frossen sild og fisk, er det russiske. Der fordres kapital for at drive denne eksport, og jeg tror at denne eksport vil greie sig selv.

Frossent kjøt er en sak helt for sig, og vil efter mit kjendskap til fryserier vanskelig kunne kombineres med ferskfisk- og fersksild-eksporten fra det nordlige Norge.

For bedre omladningsforhold i Bergen og Trondhjem vil jeg tillate mig at henlede opmerksomheten. Det har ogsaa sin store interesse, at fisken der lagres under tak og paa et kjølig sted, samt naar det tiltrænges paafyldes med is til rimelige priser.

I disse dage foretar Fiskeridirektøren forsøk med at fryse fisk efter en ny metode ombord paa Michael Sars, som skal til Lofoten.

Om denne maate at eksportere fisk paa har nogen fremtid, er det for tidlig at ha nogen mening om. Der har gjentagende ganger været gjort forsøk med frossen fisk til Tyskland, men det gaar ikke. Publikum har imot frossen fisk og vil heller ikke ha bryderiet med at tømme den op.

Jeg vil hermed aldeles ikke ha uttalt at det er umulig at faa indarbejdet markedet ogsaa for frossen fisk, men vi maa være forberedt paa at det vil ta tid, meget arbeide og adskillige offer. Man maa finde fiskehandlere der er villige til at forsøke, ha et litet lager av frossen fisk og selv tømme den op for dagens behov i sin forretning. Er fisken saa god, som referaterne i aviserne sier, vil den paa denne maate finde sin kundekreds, der utvides efterhvert. Et hovedspørsmaal er, hvordan taaler den transporten; hvad kulde fordres ombord for at fisken ikke skal begynde at tømme, og hvor lang tid kan den taale at sendes videre til indlandet pr. jernbane. Disse spørsmaal kan først besvares efter længere tids forløp, da luftens temperatur varierer meget til alle aarets tider i Nord-Europa.

Til Tyskland kommer frossen amerikansk laks; den kommer godt frem, sendes fra vestkysten til østkysten i kjølevogne, og bringes fra New-York og hertil i kjølerum. Her bringes den atter til fryseriet, hvor den lagres, og der kan man faa temperaturen ned i 15° om man ønsker.

Fra Rusland kommer om vinteren frossen sander hovedsagelig til Berlin. Den fryses paa isen, pakkes med halm og bastmatter, og forsendelsen foregaar som ilgods pr. jernbane.

Begge disse fiskesorter har sin kundekreds, men prisen for den frosne laks og sander er betydelig lavere end for fersk iset.

Hvad vi har at eksportere, er kun de billigste fiskesorter; at kunne sælge den frosne billigere end iset, kan der ikke bli tale om. Det vil bli et kvalitetsspørsmaal. Kan man faa publikum overbevist om, at den er den isede fisk overlegent saavel i kvalitet som i smak, da staar vi

nærmere maalet, likesaa at fiskehandlerne løber mindre risiko end med iset, der vil ingen tap opstaa ved at fisken blir for gammel. Den frosne kan lagres og utvandes efter behov, men som sagt alt tar tid selv om det lykkes.

Med frossen sild stiller forholdene sig vanskeligere. Røkerier og marineranstalter er ikke indredet for lagring av den ferske sild, de kjøper for dagen, og er den rigtig billig, har de store binger, hvori silden saltstrøes og lagres midlertidig. Om den frosne sild vil kunne konkurrere med den anden er uprøvet, og likesaa for marinerings. Et er sikkert, den vil skaffe langt mere arbeide, og da man her i hovedsæsonen, mens tilførselen er rimelig og priserne moderate, arbeider under høitryk, vil man ikke ha tid til det arbeide at tømme silden, og for de flestes vedkommende heller ikke plads.

Mit private syn paa eksporten av frossen sild er, at den ingen fremtid har i Tyskland saa længe markedet har tilstrækkelig tilførsel av iset og saltstrødd sild. Det skulde glæde mig om jeg tok feil, men tror det ikke.

Tysklands import og eksport av fersk sild og brisling.

	1912		1911	
	Import kilo	Eksport kilo	Import kilo	Eksport kilo
Ialt	133 154 300	8 585 600	133 682 500	9 512 700
Norge	30 195 500		36 435 800	
Danmark	14 486 100		10 318 100	
Storbritannien	42 470 500		36 739 900	
Holland	1 262 800		846 000	
Sverige	43 931 100		48 591 000	
Østerrige-Ungarn.....		7 516 500		8 681 800
Rusland		574 300		375 100

Importværdien 1912 *N.* 19 986 000 og 1911 *N.* 20 068 000. Eksportværdien 1912 *N.* 1 875 000 og 1911 *N.* 1 658 000.

Importen fra Norge er atter gaat tilbake i 1912, grunden hertil er at fetsilden faldt smaa og dyr i aar, samt at storsildfisket slog feil i desember.

Her er ikke mange aar siden, at markedet ikke taalte en større tilførsel av iset storsild end op til 200 kasser med hver baat, nu kan det motta flere tusind om uken. Stort bedre var det ikke med vaarsilden. Størrelsen paa disse sorter passet dem ikke, de var vant med den engelske og svenske sild. Forholdene er nu helt forandret, fiskeindustrien har gjort store fremskridt, og konsumenten tiltar.

Rekordimporten blev gjort i uken 15--22 februar 1913, den var

4 435	kasser	storsild
63 708	„	vaarsild
862	„	engelsk
700	„	svensk

69 705 kasser. Priserne faldt selvfølgelig, men hovedsaken var dog markedet kunde motta dette store kvantum. Den nu forløpne uke var tilførselen 55 401 kasser vaarsild, 1802 engelsk og 694 svensk og priserne holdt sig i 8—6 m. kassen.

Industrien er blit saa stor at den stiller sine bestemte fordringer til fersksildimportørerne, at de det hele aar, saasandt der er fersk sild at faa, maa forskaffe den. Enkelte av de største industridrivende pakker desuten selv i England, Sverige og Norge. Disse forhold har tvunget de større fersksildfirmaer til ogsaa at pakke sild for egen regning, for at kunne tilfredsstille sine kunders fordringer. At stole paa konsignationer gaar ikke mere, den som vil staa paa høiden som importør maa daglig kunne være paa markedet med offerter. For at spare paa fragten, har flere pakkere slaat sig sammen og fragtet det antal lastebaater, som tiltrænges. Iaar er det ogsaa gjort i stor stil under vaarsildfisket. Der skal være 15 tyske pakkere i vaarsilddistriktet, og 8 baater er fragtet sammen, desuten har enkelte privat baat.

Paa denne maate glir fersksildeksperten fra norske hænder over paa tyske, om end ikke helt, saa for størstedelen. Ivinter begyndte etpar at pakke storsild, til næste sæson kommer flere og med egne baater. At søke at gripe ind her forstaar jeg ikke hvordan skulde kunne gennemføres; der er norske firmaer nok som vil pakke og eksportere i sit navn mot en bestemt godtgjørelse pr. kasse. Den mindre men sikre fortjeneste foretrækkes, fersksildeksperten er og blir en hasardforretning, der kan av og til tjenes godt, men der kan ogsaa tapes store summer. De firmaer der ikke kan ta ogsaa tap, bør aldrig befatte sig med fersk sild. Disse tyske pakkere er kun sammen om belagtningen av baatene. Naar en sæson er avsluttet utdeles den fortjeneste der har været, og vedkommendes andel herav er efter det antal kasser han har hat med baatene. Hvad indkjøpet angaar, da er der intet samarbeide, hver enkelt opgjør sig sin mening om, hvad de tror der kan betales og hvor meget han vil pakke. Ved salget er der intet samarbeide, jeg vil snarere kaldet det konkurranse paa kniven, ja tildels en lavtliggende konkurranse. Som regel sælges silden straks vedkommende faar telegram om hvor meget der er pakket, av og til spekuleres der en dag eller to, dersom man har en mening om prisstigning. Ved baatenes ankomst er som regel det meste eller alt solgt.

Saadan som fersksildforretningen nu har utviklet sig, er det vanskelig for de norske at kunne tjene noget med mindre det er opadgaaende konjunkturer, som ofte er uberegnelige. Ligesaa nedadgaaende. Et telegram om stor fangst en dag, eller liten og ingen, virker som et barometer paa markedet. Depechebureauer bringer hver dag telegram, ofte to ganger daglig over veir, fangstutsigter og dagens fangst, kjøperne er abonnenter og er vel orientert, saa nogen stor fortjeneste er udelukket ved disse daglige salg. De der konsignerer maa betale sin kommission, arbeidspenger etc., den tyske pakker sælger selv, saa der hvor den norske direkte taper penge, faar den tyske sit utlæg tilbake, og er det ikke gaaet rigtig galt, har han den fortjeneste som er optjent pr. kasse med baatene.

Under disse forhold er det vanskelig at konkurrere, men det viser sig dog imellem, at der kan tjenes penge ved at dirigere baater til Altona istedenfor Hull, naar fisket er moderat og tilførselen knap. Det daglige behov er stort, og naar varen er knap forbauses man over de priser der da kan betales.

De tyske importørers forretning er anlagt paa en stor omsætning, det er det store kvantum i aarets løp som skal gi forretningen et tilfredsstillende utbytte; om dette lykkes for alle er et spørsmål, utgifterne er mange og store.

Jeg skriver saa utførlig om disse forhold, da jeg i norske aviser har set kritik over at tyskerne kommer til Norge. Forholdene har utviklet sig som ovenfor anført, og at forandre disse er ikke let. Fersksildeeksporten har gjennemgaaende for de flestes vedkommende ikke været nogen lukrativ forretning. Den nuværende eksport paa tyske hænder, er en direkte konkurranse med de norske kjøbmænd, men for fiskerne er det ingen skade, heller ikke for arbeiderne, iskasser, dampskibe, dersom brukbare baater kan faaes, alt falder landet tilgode, og kommissionærene har sin sikre gode fortjeneste for sit arbeide.

Jeg beklager at forholdene er blit saadan, men skal man se dem fra begge sider, da tror jeg at de der har kjendskap til denne bedrift vil erkjende, at der desværre er meget som taler for at utviklingen kom til at gaa i den retning, og saa længe det ikke er nogen „trust“, faar man se hvordan man bedst utnytter forholdene ogsaa ved egen eksport.

Jeg har iaar ikke kunnet skaffe mig det fornødne materiel for at levere en statistikk over hvorfra silden kom og dens gjennomsnittspriser. Her er saa mange importører, de fleste fører ingen statistikk, og mange partier er til ordre.

Av vedstaaende tabel over importen i 1912, kan enhver se, hvordan priserne for de forskjellige sildesorter har været i aarets løp.

Priser paa norsk sild og fisk i Hamburg 1912.

Avskrift av fiskeriagentens telegrammer over de

1912	S/S	Kasser	Kveite	Hyse	Hyse II		
Januar	3	Harald	119	40/76	20/26	8/17	
	4	Herkules	117	40/74	23/28	4/8	
	5	Jarl	108	46/72	25/28	6/16 ¹ / ₂	
	9	Mira	37	50/75	30/43	—	
	10	Arcturus	52	—	29/33	13/15	
	12	Jarl	173	50/73	21 ¹ / ₂ /22 ³ / ₄	18 ¹ / ₄	
	16	Gudrød	202	60/85	21/27	—	
	19	Nidelven	113	90/108	30 ¹ / ₂ /33	14 ¹ / ₄	
	22	Ceres	138	65/110	26/33	17/21	
	23	Hera	160	65/115	28/32	—	
	25	Ragnvald Jarl . .	337	68/120	22/24 ¹ / ₂	9/17	
	30	Atle Jarl	434	40/80	13/15 ¹ / ₂	5/11	
	31	Herkules	325	44/70	13/14 ³ / ₄	7/12	
	Februar	2	Tore Jarl	334	42/68	16/18 ¹ / ₂	7/15
5		Nidelven	210	38/70	16/22	8/13	
6		Neptun	175	41/68	19/22	7/13	
8		Castor	102	40/66	16/25	5 ¹ / ₂ /11	
10		Atle Jarl	122	45/65	18/21	9/12	
12		Herkules	190	50/81	25/34	6 ³ / ₄ /11	
13		Kong Harald . . .	125	45/76	25/32	10/15	
17		Tore Jarl	185	50/87	25/29	14/22	
20		Mira	266	49/80	15/24 ³ / ₄	6/15	
22		Nidelven	353	48/68	19/21	10/16	
24		Castor	218	48/66	19/23	7/14	
27		Kong Gudrød . .	290	43/62	21/27	4 ¹ / ₂ /11	
29		Tore Jarl	357	46/58	25/33	5/13	
Mars		2	Herkules	650	40/60	20/28	4/18
	5	Hera	259	43/60	21/27	7/18	
	9	Nidelven	206	38/72	25/36	6/10	
	12	Rangvald Jarl . .	130	32/68	27/29	9/20	
	15	Castor	139	34/68	16/20	5/10	
	16	Atle Jarl	132	27/65	15/24	5/10	
	19	Neptun	145	25/60	16/20	4/13	
	22	Herkules, T. Jarl	329	26/54	20/28	5 ¹ / ₂ /13	
	26	Kong Harald . . .	134	28/66	25/35	—	
	28	Nidelven	126	25/76	3/25	—	
	30	Castor	131	30/80	25/31	—	
	April	4	Mira	104	40/85	28/40	—
			Draco	60	27/83	26/37	—
		11	T. Jarl	108	58/103	28/35	—
17		Herkules, Castor	211	67/109	34/38	—	
19		Nidelven	92	70/101	26/31	—	
24		T. Jarl, K. Sigurd	253	55/83	8/15	6/7	
26		Sirius	95	56/74	11/15	8	
30		Herkules	151	50/71	16/18	5/12	

opnaadde priser for norsk fisk i Hamburg—Altona.

Flyndre	Flyndre II	Sei	Aal	Torsk	Laks	Tert	Ørret
—	—	—	—	—	—	—	—
25/35	17/20	13 ³ / ₄	—	—	—	—	—
—	—	9	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
31/32	—	9/11	—	—	—	—	—
30/40	—	9 ¹ / ₂	—	—	—	—	—
—	—	9 ¹ / ₂	—	—	—	—	—
—	—	10/13	—	—	—	—	—
—	—	16 ¹ / ₂	—	—	—	—	—
35/46	—	20	—	—	—	—	—
37/50	—	13 ¹ / ₂	—	—	—	—	—
28/33	—	7 ¹ / ₄	—	10	—	—	—
24/33	—	8/9	—	—	—	—	—
18/28	—	8/9	—	—	—	—	—
23/35	—	9/11	—	8/13	—	—	—
15/28	—	8	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
15/22	—	—	—	—	—	—	—
—	—	9 ³ / ₄	58	—	—	—	—
22/30	—	8 ³ / ₄ /10	—	7 ³ / ₄ /14	—	—	—
20/40	—	8/9	—	—	—	—	—
20/33	—	4/4 ¹ / ₂	—	—	—	—	—
18/36	—	6/7	—	—	—	—	—
20/40	—	5 ³ / ₄ /7 ¹ / ₂	—	—	—	—	—
15/30	—	—	—	—	—	—	—
15/35	—	5 ³ / ₄ /6 ³ / ₄	—	—	—	—	—
15/36	—	5 ³ / ₄ /6 ¹ / ₄	—	—	—	—	—
11/30	—	9	—	—	—	—	—
10/36	—	9	—	—	—	—	—
10/36	—	7/8	—	—	—	—	—
10/32	—	5	—	—	—	—	—
8/20	—	5	—	—	—	—	—
9/27	—	8 ¹ / ₄	—	5 ¹ / ₄	—	—	—
10/25	—	6/8	—	—	—	—	—
9/25	—	9	—	—	—	—	—
14/24	—	9 ¹ / ₂	—	—	—	—	—
16/30	—	8 ³ / ₄ /9 ¹ / ₂	—	—	—	—	—
14/34	—	13	—	14/15	—	—	—
10/31	—	9	—	3	—	—	—
12 ¹ / ₂ /42	—	—	—	—	—	—	—
22/48	—	8/10	—	—	—	—	—
26/42	—	9/10	—	—	—	—	—
21/32	—	3	—	—	180	130	50/110
5/22	—	—	—	—	135/160	120	16/92
9/22	—	—	—	—	150/180	—	30/99

Forts.

1912	S/S	Kasser	Kveite	Kveite II	Hyse	
Mai	1	Castor.....	163	40/67	—	13/19
	3	Gudrød	83	41/68	—	15/19
	8	Tore Jarl.....	116	26/52	—	25/26 ¹ / ₂
	10	Capella.....	55	27/45	—	10
	14	Castor.....	32	27/45	—	23/25
	15	Herkules.....	183	29/52	—	18/20
	17	Mercur	86	33/62	—	20
	22	K. Sigurd, Tor-				
	denskjold	207	36/70	—	14 ¹ / ₂ /18 ¹ / ₂	
Juni	24	Tore Jarl.....	193	39/70	—	9/15
	29	K. Ring, Herkules	303	35/70	—	16/19
	30	Sirius	149	33/62	—	25/28
	5	Nidelven.....	302	40/60	20/45	19/23
	8	K. Gudrød.....	146	28/57	—	15/22
	11	Castor.....	216	35/60	—	21/22
	14	Direkte.....	55	30/48	—	—
	15	Condor.....	143		—	—
	19	Adonis	267	21/43	—	3/7 ³ / ₄
	20	Keppler	99	24/30	—	—
Juli	3	Nidelven.....	444	28/45	—	3/7
	5	Sirius	262	23/45	—	3
	9	Castor.....	62	26/54	—	3
	10	Herkules.....	264	27/55	—	4/5
	11	Gudrød	142	28/57	—	3/5
	16	Tore Jarl.....	180	30/63	—	10/11
	17	Nidelven.....	171	30/59	—	3/8
	19	Capella.....	99	30/64	—	3
	23	Castor.....	92	35/72	—	—
	24	Herkules.....	131	31/75	—	8/13
	25	Mercur	95	35/80	—	6
	30	Tore Jarl.....	45	37/74	—	—
	31	Nidelven.....	92	40/75	—	3/7
	August	2	Tordenskjold ...	192	30/67	—
6		Castor.....	31	30/65	—	—
8		Herkules.....	93	40/67	20/50	9 ¹ / ₂ /13 ¹ / ₂
9		Sirius	127	39/69	—	9 ¹ / ₂ /10 ¹ / ₂
12		Tore Jarl.....	69	41/71	—	—
14		Nidelven.....	144	41/73	—	9/13
17		Gudrød	132	32/69	—	15 ¹ / ₂
20		Castor.....	96	35/66	—	—
22		Herkules.....	95	31/65	—	13 ¹ / ₂ /15 ¹ / ₂
23		Capella.....	152	30/65	—	15/16
29		Tore Jarl.....	272	24/50	—	13 ³ / ₄ /16
30		Mercur	140	24/45	—	7 ¹ / ₂ /10 ¹ / ₂
Septbr.		4	Castor.....	169	24/46	—

Hyse II	Flyndre	Kasser	Makrel	Aal	Laks	Tert	Ørret
—	3/20	—	—	—	—	—	20/78
—	11/21	—	—	—	—	—	30/100
—	15/27	—	—	—	181/188	—	71/120
—	8/16	—	—	—	170/180	—	—
—	8/23	—	—	—	176/186	—	60/132
—	11/27	—	—	—	160/186	—	60/125
—	13/21	—	—	—	190/205	—	41/90
—	18/31	—	—	—	163/210	—	40/115
—	24/40	—	—	—	150/208	—	44/122
10/14	24/33	—	20/21	—	106/160	—	40/100
—	24/44	—	—	—	110/140	—	—
—	30/45	—	—	—	100/130	90/130	40/90
—	17/30	—	—	—	96/130	—	40/79
5/14	—	117	13/15	—	101/135	—	40/84
—	—	—	—	—	115/140	—	—
—	15/35	—	—	—	100/130	70/115	—
—	—	198	14/16	—	100/130	87/114	46/69
—	17/33	—	—	—	90/120	50/98	—
—	15/39	—	—	—	100/116	50/72	—
—	—	—	—	—	95/134	—	—
—	15/28	—	—	33/69	60/135	50/110	—
—	25/35	—	—	—	121/144	90/116	—
—	15/34	—	—	—	120/148	53/111	—
—	—	—	—	31/55	120/151	65/122	—
—	15/35	—	—	16/41	120/150	60/119	—
—	—	—	—	48/58	160/182	—	97/141
—	15/27	—	—	—	170/195	—	—
—	17/28	—	—	28/69	140/223	—	—
—	—	—	—	43/55	165/220	155/165	86/188
—	—	—	—	57/72	150/214	140/156	80/176
—	21/40	—	—	57/58	117/244	155/176	—
—	—	—	—	53/69	170/201	165/180	95/180
—	26/42	—	—	58/60	156/215	173/175	50/146
—	26/43	—	—	25/62	166/206	141/175	71/168
—	—	—	—	26/48	200/235	176/191	61/180
—	—	—	—	26/48	162/217	—	120/152
—	—	—	—	30/70	160/230	170	110/170
—	—	—	—	34/75	210/256	—	91/166
—	—	—	—	30/70	180/255	150/186	75/144
—	26/30	—	—	36/69	—	—	—
—	15/35	—	—	35/68	118/237	130/147	40/140
—	25/32	—	—	30/64	144/225	—	—
—	26/31	—	—	33/60	140/236	—	63/115

Forts.

1912	S/S	Kasser	Kveite	Kveite II	Hyse	Hyse II	
Septbr.	4	Herkules	128	30/44	—	18/21 ³ / ₄	—
	6	Tordenskjold . . .	94	22/46	—	12/14 ³ / ₄	—
	10	Gudrød	42	28/54	—	—	—
	11	R. Jarl	80	28/57	—	19/23	—
	13	T. Jarl, Sirius..	115	30/66	—	16/19	—
	18	Castor	78	42/67	—	24/28 ¹ / ₂	—
	19	Herkules	60	35/69	—	19/24	—
	20	Kong Harald . . .	91	30/56	—	16/18	—
	24	Neptun	95	28/53	23/27	16/18	—
	25	Nidelven, R. Jarl	153	28/55	—	14 ¹ / ₂ /17 ¹ / ₂	—
Oktbr.	30	Ceres	94	39/62	—	10/16	—
	1	Gudrød	275	32/58	—	8 ³ / ₄ /13 ¹ / ₂	—
	4	Tore Jarl	283	30/60	—	10/14 ³ / ₄	—
	5	Herkules	222	30/65	—	11/14 ¹ / ₂	—
	8	Mira	203	30/60	—	17/27	9/14
	11	Pollux	159	25/62	—	14 ¹ / ₄ /19	—
	12	Nidelven	105	38/64	—	17/18 ¹ / ₂	6/16
	15	Tordenskjold . . .	126	32/64	—	20/25	10/18
	17	Castor	45	52/65	—	17/26	—
	19	Herkules	125	33/73	—	21/25	—
	22	Sirius	82	39/77	—	24/27	17/23
	25	Tore Jarl	50	50/83	—	22/30	—
	26	Pollux	108	43/74	—	21/25	16/18
	29	Kong Harald . . .	121	46/72	—	21/29	15/19
30	Nidelven	238	43/77	—	17/23	—	
Novbr.	2	Castor	438	33/70	—	18/23	15/17
	5	Neptun	372	34/66	—	23/33	15/18
	7	Herkules	307	30/60	—	22/36	10/20
	11	Tore Jarl	186	34/59	—	8/22	—
	12	Norrøna	380	35/63	—	10/20 ¹ / ₂	8/16
	12	Kong Gudrød . . .	231	35/63	—	18/32	8/16
	14	Pollux	166	35/66	—	16/22	9/2
	16	Nidelven	364	37/68	—	17/23	13/16
	19	Sirius	413	40/74	—	17/25	13/16
	22	Castor	211	42/80	—	14/18	12/15
	25	Herkules	448	35/73	—	11/16	—
	27	Tordenskjold . . .	465	36/70	—	14/18	8/13
Desbr.	28	Tore Jarl	423	38/66	—	15/18	11/14
	30	Pollux	308	36/71	—	17/25	10/16
	3	Hera	259	37/70	—	20/29	12/18
	5	Nidelven	313	39/80	—	19/23	11/18
	6	Norrøna	288	43/73	—	13/21	10/13
	7	Castor	165	40/88	—	17/21	13/16
10	Kong Harald . . .	606	50/79	—	13/23	8/13	
12	Herkules	561	44/74	—	12/14	9/11 ³ / ₄	

Flyndre	Flyndre II	Sei	Aal	Torsk	Laks	Tert	Ørret
28/31	—	—	43/57	—	80/235	—	30/100
18/33	—	—	35/50	—	—	—	45/122
23/25	—	—	51/62	—	—	—	60/135
20/37	—	—	53/60	—	—	—	—
19/50	—	—	33/60	—	132/245	—	60/171
25/38	—	—	30/61	—	111/.80	80/150	50/150
29/36	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	49/50	—	—	—	—
—	5/15	—	44/65	—	100/178	—	67/171
25/36	7/20	—	43/52	—	—	—	—
21/35	—	—	46	—	—	—	41/110
12/37	—	—	—	—	—	—	41/170
25/34	5/22	—	49	—	—	—	—
21/25	5/17	—	40/58	—	—	—	35/85
17/29	10/18	—	48/68	—	—	—	—
19/27	8/17	—	34/48	—	—	—	—
20/28	8/18	—	30/51	—	—	—	—
22/25	11/16	15	34/70	16	—	—	41/112
20/32	—	—	55/59	—	—	—	54/88
22/29	—	—	—	—	—	—	—
18/21	—	—	46/64	—	—	—	—
20/31	—	—	—	—	—	—	—
23/36	—	—	—	—	—	—	—
17/27	—	—	61	—	—	—	—
18/27	—	—	—	—	—	—	—
21/25	—	15	—	—	—	—	—
18/35	—	—	—	—	—	—	—
23/29	—	—	—	—	—	—	—
19/34	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	15/17	—	—	—
20/32	—	—	—	—	—	—	—
23/27	—	—	64	—	—	—	—
—	—	12	—	—	—	—	—
—	—	12	—	12 ¹ / ₂	—	—	—
17/32	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
20/27	—	—	—	8 ³ / ₄	—	—	—
—	—	—	—	3/11	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	10/15	—	—	—
—	—	—	—	7 ¹ / ₂ /9 ¹ / ₂	—	—	—
—	—	—	—	8 ¹ / ₂ /12 ¹ / ₄	—	—	—
—	—	10/11	—	6 ¹ / ₂ /9	—	—	—
—	8/15	—	—	3/6	—	—	—
—	—	6/6 ³ / ₄	—	4/5	—	—	—

Forts.

1912	S/S	Kasser	Kveite	Hyse	Hyse II
Desbr. 14	Tore Jarl.....	565	30/76	13 ¹ / ₂ /16	9/14
18	Neptun	384	37/80	19/22	7 ¹ / ₂ /16
19	Pollux	425	40/70	22/34	3/16
21	Nidelven.....	301	40/76	34/37	8 ¹ / ₂ /23
21	Norröna	175	55/80	20/30	10/18
24	Kong Gudrød ..	20	65/101	—	12/22
31	Herkules, Sirius	154	47/90	22/29	5 ¹ / ₂ /20
		26 400			

Flyndre	Flyndre II	Sei	Aal	Torsk
—	—	$8/8^{3/4}$	—	$6^{3/4}$
—	—	—	—	$4^{3/4}/8$
30/48	—	$7^{1/2}/12^{3/4}$	—	$3/15$
—	—	—	—	—
—	—	—	—	$7/16^{1/2}$
—	—	—	—	—
27/32	—	—	—	—

Fiskeriagentens telegrammer om fersk-

1912	S/S	Vestkyst storsild		Nordlandssild		Smaasild		Vaarsild		
		Kasser	Pris	Kasser	Pris	Kasser	Pris	Kasser	Pris	
Januar	4	K. Harald	90	—	—	—	405	4/6	—	—
		Herkules	1644	12 ¹ / ₂ /14	—	—	216	4 ¹ / ₂ /5	—	—
	5	A. Jarl	1832	12/14	—	—	—	—	—	—
		Direkte	900	12/13	—	—	—	—	—	—
		K. Sigurd	—	—	—	—	—	—	—	—
	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	9	Mira	152	7 ¹ / ₂	—	—	231	9/10 ¹ / ₂	—	—
	10	Arcturus	2563	10/12	—	—	147	6/8	—	—
		K. Ring	—	—	—	—	—	—	—	—
	12	T. Jarl	2821	7 ¹ / ₂ /10	—	—	137	7/8	—	—
	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	16	K. Gudrød	1804	7/9	—	—	160	7 ¹ / ₂ /8 ³ / ₄	—	—
		Suldal	342	7/9	—	—	—	—	—	—
	20	Nidelven	2190	7/9	—	—	49	9 ¹ / ₄ /10	—	—
		K. Sigurd	—	—	—	—	—	—	—	—
		Ceres	545	10	—	—	—	—	—	—
	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	23	Hera	483	10/13	—	—	95	9/10	—	—
	24	Direkte	1292	4 ¹ / ₂ /5	—	—	—	—	—	—
		K. Ring	—	—	—	—	—	—	—	—
	25	A. Jarl	2404	8 ³ / ₄ /11	—	—	42	8 ¹ / ₂ /9	—	—
	29	Direkte	810	10	—	—	—	—	—	—
		—	—	—	—	—	—	—	—	—
		—	—	—	—	—	—	—	—	—
	30	Herkules	231	7/9 ¹ / ₂	—	—	211	8/9, 3 ¹ / ₄ /5	—	—
		K. Sigurd, R. Jarl.	1387	8/9	—	—	—	—	—	—
	31	Suldal	524	7/8 ¹ / ₂	—	—	226	4/7	—	—
		T. Jarl	2466	7/8 ¹ / ₂	—	—	—	—	—	—
Februar	2	Nidelven	669	8/9	—	—	—	—	—	—
	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	5	Neptun	709	11/12	—	—	101	8/9	—	—
	7	Castor	490	14/15	—	—	133	11 ³ / ₄	—	—
	10	A. Jarl	460	11/14	—	—	—	—	2393	16/18
	13	K. Harald	197	10/13	—	—	—	—	314	16/17
	14	K. Helge	—	—	—	—	—	—	709	14/16
		Herkules	462	10/12	—	—	128	13 ¹ / ₂	370	14/16
	15	Suldal	—	—	—	—	—	—	31	14/15 {
		Direkte	—	—	—	—	—	—	4180	
	16	—	—	—	—	—	—	—	3300	14/15
		T. Jarl	—	—	—	—	242	12/13 ¹ / ₂	1834	14/15
	19	Direkte	—	—	—	—	—	—	10800	11/13
		—	—	—	—	—	—	—	3852	13/14 {
	20	Mira	—	—	—	—	242	12/13 ¹ / ₄	744	
	22	Nidelven	—	—	—	—	163	10/11 ³ / ₄	2860	12 ¹ / ₂ /14
		Direkte	—	—	—	—	—	—	10140	10/14
	24	Castor	—	—	—	—	46	10 ³ / ₄ /12	1074	10/14
	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	27	Direkte	—	—	—	—	—	—	15000	9/12
		K. Gudrød	—	—	—	—	151	7/12 ¹ / ₂	2194	9/12
	29	Direkte	—	—	—	—	—	—	3210	11/12
		T. Jarl	—	—	—	—	—	—	1144	11/12
Mars	2	Herkules	—	—	—	—	—	—	814	9/12
	4	Direkte	—	—	—	—	—	—	3396	8/9
		Jæderen	—	—	—	—	—	—	684	10/11
	5	Direkte	—	—	—	—	—	—	9346	—

Fortsat.

1912	S/S	Vestkyst storsild		Nordlandssild		Smaasild		Vaarsild		
		Kasser	Pris	Kasser	Pris	Kasser	Pris	Kasser	Pris	
Mars	5	Hera	—	—	—	—	—	611	10/11	
	7	Direkte	—	—	—	—	—	2649	—	
		K. Helge	—	—	—	—	—	717	8/12	
	8	Direkte	—	—	—	—	—	2318	—	
		Alf	—	—	—	—	—	757	7/10	
	9	K. Alf	—	—	—	—	—	—	—	
		Nidelven	—	—	—	—	—	—	—	
	10	Direkte	—	—	—	—	121	8 ¹ / ₂ /9 ¹ / ₄	1434	6/9
	12	—	—	—	—	—	—	—	7394	5/10
		R. Jarl	—	—	—	—	—	—	26/9	5/8
	13	K. Sigurd	—	—	—	—	—	—	3136	5/8
	14	Castor	—	—	—	—	—	—	—	—
		Direkte	—	—	—	—	—	—	4229	5/7
	16	A. Jarl	—	—	—	—	—	—	2100	5/7
	18	Jæderen	—	—	—	—	—	—	1252	6/7
	19	Neptun	—	—	—	—	—	—	58	7/8
	20	Direkte	—	—	—	—	103	9 ¹ / ₄ /11	325	7/8
	21	Herkules	—	—	—	—	—	—	4030	7 ¹ / ₂ /8
		Direkte	—	—	—	—	—	—	152	9
	23	—	—	—	—	—	—	—	1509	9
	25	Direkte	—	—	—	—	—	—	—	—
	26	K. Harald	—	—	—	—	—	—	13903	7/9
		Direkte	—	—	—	—	—	—	3083	5/8
	28	—	—	—	—	—	—	—	2890	6/7
		Nidelven	—	—	—	—	—	—	3040	5 ¹ / ₈ /7
	29	Direkte	—	—	—	—	—	—	1733	5 ¹ / ₂ /7
	30	Castor	—	—	—	—	—	—	2610	6/7
April	1	Direkte	—	—	—	—	—	961	4 6 ¹ / ₄	
		Jæderen	—	—	—	—	—	6838	5 ¹ / ₂ /6	
	7	—	—	—	—	—	—	200	4/5	
	8	Direkte	—	—	—	—	—	—	—	
	9	—	—	—	—	—	—	1810	6	
	11	—	—	—	—	—	—	2064	6/7	
	13	—	—	—	—	—	—	1605	10/11	
	15	Direkte	—	—	—	—	—	—	—	
		—	—	—	—	—	—	936	13	
	16	—	—	—	—	—	—	900	12	
	17	Castor, Herkules ..	—	—	—	—	—	—	1567	13
19	Nidelven	—	—	—	—	—	—	960	12	
22	2 Direkte	—	—	—	—	137	3/5	—	—	
24	—	—	—	—	—	—	—	3681	10/12	
	T. Jarl	—	—	—	—	—	—	1750	10/11	
27	—	—	—	—	—	50	3	258	6/8 ¹ / ₂	
29	Direkte	—	—	—	—	—	—	—	—	
Mai	2	Castor	—	—	—	—	—	1750	8/9	
	4	Direkte	—	—	—	—	—	99	8/9	
	7	T. Jarl	—	—	—	—	—	1250	9	
	9	Direkte	—	—	—	—	—	65	9	
	13	—	—	—	—	—	—	1698	9	
		Castor	—	—	—	—	—	1700	11	
	17	Mercur	—	—	—	—	—	46	10 ¹ / ₄ /11	
	21	Direkte	—	—	—	—	—	50	9 ¹ / ₂	
	23	Tordenskjold	—	—	—	—	—	1742	10	
		T. Jarl	—	—	—	—	—	60	10	
Juni	1	—	—	—	—	—	—	180	9 ¹ / ₂	

3. Klipfiskhandelen.

Det eksempelløse store torskefiske i Norge bevirket en almindelig frygt for at der ikke skulde bli omsætning nok, og at priserne av denne grund skulde falde efterhvert. Denne frygt var ikke kjøperne alene om, den var sterkst i Norge, hvor enkelte spekulanter kjøpte store partier og derved drev priserne høiere og høiere. Disse spekulanter hadde lykken med sig; denne kan de antagelig takke for det gode utfald.

Den første klipfisk for oversjøisk eksport ankom hertil i midten av mai. Prisen var *M.* 36.50 pr. kasse à 58 kg. netto og *M.* 27 for kasse à 45 kg., andre pakninger i forhold. I løpet av juni faldt prisen endog ned til *M.* 33.50 og *M.* 26, paa grund av at de oversjøiske kjøpere var av den mening at priserne maatte betydelig ned skulde det store kvantum kunne omsættes, mange holdt sig helt tilbake. Først i slutningen av juli blev markedet fastere og priserne gik efterhvert op, for tiden betales *M.* 42 og *M.* 33.

Flere gunstige tilfælder stødte til som gjorde sit til det uante gunstige resultat. Det mindre gunstige fiske andre steder og at denne klipfisk blev sent færdig, dette hadde tilfølge at priserne blev forholdsvis høie, saa den norske fisk ikke hadde nogen vanskelighet ved at konkurrere. Paa denne maate begyndte mange steder, isærdeleshet Brasilien, at kjøpe norsk klipfisk, og efterat konsumenterne i Brasilien hadde overbevist sig om at den norske fisk var mer holdbar end klipfisk fra Nyfundland, Skotland etc. (dette at den er mer holdbar er et meget viktig spørsmaal i troperne), tiltok eksporten til Brasilien en aldeles uventet størrelse. Om disse forhold vil vedvare kan man for tiden ikke uttale sig bestemt, meget vil avhænge av hvordan priserne stiller sig, at eksporten av klipfisk bragte de norske avladere god fortjeneste maa man regne med, at selv under et stort fiske vil priserne til vaaren begynde betydelig høiere. Man regner her med at der vil bli saltet mer og tørret mindre, da stokfisken bragte mindre fortjeneste.

Man mener her i Hamburg om de enkelte avladere, der arbeider direkte med Brasilien, at disse forretninger i sin almindelighet fik et godt resultat, omend der var enkelte betalingsindstillinger i Nordbrasilien, og enkelte partier som ikke ankom i god kondition maatte der indrømmes større godtgjørelse for.

Saalænge som tiderne i sin almindelighet er gode i Brasilien, i særdeleshet saa længe de nuværende kaffepriser holder sig, er der ingen grund til frygt. Forholdene i Brasilien veksler hurtig, man bør derfor være forberedt paa at forholdene kan bli mindre gunstige og avladerne kan opleve mindre behagelige overraskelser.

Hamburgs eksportører kjender selvfølgelig de firmaer der gaar direkte, og kjøper ikke av disse. De søker sig nye kunder ogsaa blandt de mindre norske avladere; man mener her, at derved skaffer disse firmaer sig større konkurranse.

Den norske klipfiskforretning paa Spanien, Portugal og Italien var vist i sin almindelighet tilfredsstillende.

Klipfiskfabrikken i Geestemünde skal efter sigende ha hat et godt aar; der er nu bygget en ny bygning der er dobbel saa stor som den første, den skal tages ibruk med det første. Likesaa bygges en ny fabrikk i Cuxhaven, som ogsaa skal være færdig til over paasken. For at skaffe sig saltfisk nok til driften er de henvist til enten at salte selv paa Island, som Geestemünde gjorde, ved at slutte kontrakt med trawlere som losset der, eller ogsaa at kjøpe saltfisk, der hvor den er billigst at faa. Der er liten sandsynlighet for at de tyske trawlere i Geestemünde og Cuxhaven kan skaffe nok og til saa billig pris, som fabrikkene maa ha den.

4. Stokfiskhandelen.

Kvaliteten for saavel Lofot- som Finmarkfisken var gjennemgaaende tilfredsstillende. Paa grund av den store fangst blev den betydelig lavere end i 1911 og priserne har ikke forbedret sig stort.

De italienske markeder hadde hele aar store tilførsler, saa enkelte var overfyldt; dette hadde tilfølge at priserne ikke stod i forhold til indkjøpsprisen. Konsumenten var mindre, en eiendommelighet som kom helt uventet til de forholdsvis lave priser. Ifølge opgaverne fra Norge er lagerne av god vare smaa. De nuværende indehavere av god Finmarkfisk forlanger ogsaa op til kr. 40 fob Finmarken, mens man tidligere betalte kr. 35—36 for sortert fisk fra 1000 til 200 gram, for fisk under 200 gram 3—4 til 5 kr. lavere.

Da rundfiskforretningen i 1912 var litet tilfredsstillende, gaar man her ut fra, at der i 1913 vil bli hængt betydelig mindre fisk. Derved vil priserne av sig selv hæves. Hvordan fisket i det hele vil falde ut kan jo ingen endnu gjøre sig op nogen mening om.

5. Seihandelen.

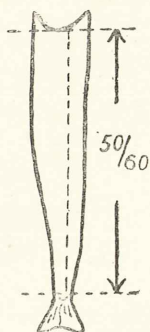
Forretningen i sei har i forløpne aar utviklet sig videre. Priserne var det hele aar ikke meget høie og de store prissvingninger, som tidligere hvert aar har indtruffet, var mindre. Trods den store efterspørsel viste det sig, at der altid var sei nok at faa. I flere maaneder har der været saa stor eksport, at der indtraadte døde perioder, eiendommelige forhold, hvor intet kunde gjøres.

Nye ruter og nye markeder opstaar og oparbeides, derfor er utsigterne for sei gunstige, men man bør i Norge ikke stille sine fordringer alt for høie, da det har vist sig, at naar prisen er for høi, da gaar man over til andre fødemidler som sild, hyse, billig klipfisk, ris, fleskesider og salt kjøt.

Gjennemsnittsprisen for sei 50/60 var *Nb.* 64 og for 40/50 *Nb.* 54. Ogsaa i 1912 forekom der tilfælde, hvor ikke leveringen var som den skulde være, og differanser blev uundgaaelige. Det forekom, at der inde i ballerne var torsk og hyse, brosme, likesaa naar der var solgt 50/60, kunde man finde fisk 40/50 og 30/40, ja jeg har selv besigtiget og fundet fisk ned til 28 cm. Det er en fremgangsmaate som er aldeles uforvarlig; selv om det ikke altid opdages her, kommer det for dagen, naar varen kommer frem; det bringer avladeren her i store ubehageligheter og skader vor eksport i det store og hele mer end mange vil tro.

Jeg har i aarenes løp faat ordnet flere saadanne differencer, og trods det at jeg er møtt med imøtekommenhet og hensynsfuldhet, vil denslags ekspeditioner altid paaføre avladeren et større tap i forhold til den lille fortjeneste den fremgangsmaate kan bringe, naar det gaar godt. Det er jo vanskelig at ha tillid naar saadanne ting gjentar sig.

Der hvor vi er naadd saa langt at vi kan sælge fob og cif, skal man være penibel forsiktig og kun levere hvad der er solgt. Man opnaar ikke alene lettere salg, men tillike som regel noget høiere pris. Man har oparbeidet sig et trade mark som er kjendt og anerkjendt.

Det ser ut til der endnu er dem hjemme som er i tvil om hvordan tørfisk maales. Den maales fra midt paa nakkebenet til sporen, saa langt som selve kjøtet gaar.

Der er endnu de avladere som mener, naar de har solgt sei til Hamburg, kan de levere hvad det skal være, sterkt frossen, muggen, ja selv vrak. Dette er en aldeles feil opfatning og har bragt avladerne betydelige tap.

Tysklands import og eksport av klipfisk og stokfisk var:

	1912		1911	
	Import kg.	Eksport kg.	Import kg.	Eksport kg.
Ialt.....	2 839 000	1 401 800	1 066 100	985 400
Norge.....	1 076 700	—	862 700	—
Danmark.....	1 657 100	—	—	—
Portugal.....	—	1 064 400	—	727 500
Spanien.....	—	112 400	—	153 100

	1912	1911
Importværdi	<i>M.</i> 2 555 000	<i>M.</i> 1 066 000
Eksportværdi	„ 856 000	„ 530 000

Den nye store import fra Danmark er saltfisk fra Island til fabriken i Geestemünde, paa anden maate kan ikke dette forklares.

6. Tranhandelen m. m.

Dampmedicintran. Utbyttet av de norske torskefiskerier var ualmindelig stort, saa tiltrods for at leveren ikke var stor og fet blev dog kvantummet meget stort ogsaa av andre sorter. Priserne gik stadig nedover, for saa utover høsten at stige litt, og da det blev bekjendt at vinterfisket var smaat steg prisen ved aarets utgang til *M.* 65. Priserne var:

Januar	<i>M.</i> 97—100	Juli	<i>M.</i> 56—57
Februar	„ 80—75	August	<i>M.</i> 58—59—66
Mars	„ 70—65	September	<i>M.</i> 66—67
April	„ 61—60	Oktober	„ 65—63
Mai	„ 60—55	November	„ 63—61
Juni	„ 57—56	Desember	„ 63—65

Raa medicintran ser det ut fortiden er kommet av moden, den hadde det hele aar liten interesse.

Januar	<i>M.</i> 80—78	Juli	<i>M.</i> 54—53
Februar	„ 75—70	August	„ 54—53
Mars	„ 70—65	September	„ 54—53
April	„ 62—61	Oktober	„ 54—53
Mai	„ 58—55	November	„ 53—52
Juni	„ 56—55	Desember	„ 53—52

Bruntran gik det ogsaa nedover med det hele aar: Januar *M.* 38, juli *M.* 35—34 og desember *M.* 32¹/₂.

Hvaltran gik flot, det er ubetinget den transort som foretrækkes mest og som kan benyttes til de mest forskjellige industrier. Prisen for nr. 0 varierte ofte men holdt sig mellem *M.* 37—47.

Sæltran opnaadde i januar *M.* 42, juli *M.* 37—36, desember *M.* 39—40.

Sildoljen blev betalt:	Lys.	Brunblank	Brun.
Begyndelsen av januar	<i>M.</i> 34—36	<i>M.</i> 32—33	<i>M.</i> 31—32
— „ juli	„ 31—32	„ 29—30	„ 28
Slutningen „ desember	„ 33—34	„ 29—30	„ 26—27

Japantranen er rykket ind til anden stilling paa markedet, hvaltranen har tat ledelsen.

Priserne var i januar *M.* 32—34, juli *M.* 29—28, desember 29—31.

Hamburgs import:

Afrika, Nord- og Sydamerika, Storbritannien, Spanien, Portugal og diverse andre lande	195 986 tønder
Skandinavien	134 290 —
Japan	50 800 —
	<hr/>
	381 076 tønder

mot 304 580 tdr. i 1911, 242 900 tdr. i 1910, 218 500 i 1909 og 197 600 tdr. i 1908.

Hamburgs lagere 31 desember:

	1912	1911	1910	1909	1908
	tdr.	tdr.	tdr.	tdr.	tdr.
Bruntran	800	1 100	1 150	1 800	1 250
Blanktran	19 800	16 000	12 550	16 500	23 050
Damptran	1 200	650	1 300	1 000	5 000
Raa medicintran	200	250	400	300	100
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	22 000	18 000	15 400	19 600	29 400

Den samlede import bestod av følgende sorter:

	1912	1911	1910	1909	1908
	tdr.	tdr.	tdr.	tdr.	tdr.
Bruntran	6 000	5 400	6 400	7 500	8 800
Blanktran	366 876	291 380	230 300	205 900	183 800
Damptran	8 000	7 500	5 500	4 500	5 000
Raa medicintran	200	300	700	600	200
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	381 076	304 580	242 900	218 500	197 600

Tysklands import og eksport av tran:

	1912		1911	
	Import kg.	Eksport kg.	Import kg.	Eksport kg.
Ialt	44 063 500	269 500	31 325 800	332 800
Norge	20 784 700		15 773 100	
Danmark	774 500		513 400	
Storbritannien	11 140 000		5 773 100	
Sverige	924 500		537 100	
Port. Vestafrika	438 400		249 100	
Brit. Sydafrika	558 500		203 500	
Japan	3 519 600		3 527 900	
Argentina	1 956 400		2 601 400	
Brasilien	558 200		150 100	

Nyfundland	1 487 600	853 000
Amerika	602 100	230 700
Sydhavet	612 800	—
Østerrig—Ungarn	39 900	90 000
Rumænien	62 700	91 700

	1912	1911
Importværdien	<i>M.</i> 18 780 000	<i>M.</i> 13 350 000
Eksportværdien	„ 182 000	„ 206 000

Tysklands import og eksport av spekk, hval og tranfett.

	1912		1911	
	Import kg.	Eksport kg.	Import kg.	Eksport kg.
Ialt	386 400	269 500	306 900	332 800
Norge	256 900		214 500	
Frankrige	58 100		14 500	
Østerrig—Ungarn		39 900		90 000
Rumænien		62 700		91 700

	1912	1911
Importværdien	<i>M.</i> 185 000	<i>M.</i> 147 000
Eksportværdien	„ 182 000	„ 206 000

7. Fiskeguano og sildemel.

Hamburgs import av fiskeguano . . . var ca. 100 000 sækker à 100 kilo.
 — „ av sildemel . . . . . „ - 36 000 „ à —
 — „ av saltsildemel . . . „ - 18 000 „ à —

Torskeguanoen indeholdt i gjennomsnit 8 pct. kvælstof, 13 pct. polain.
 Sildemel „ i — 10¹/₂ „ — 4 „ —
 Saltsildemel „ i — 8 „ — 4 „ —

Priserne var i gjennomsnit for torskeguano . . . . . *M.* 17—18 fob.
 — „ i — „ sildemel . . . . . „ 15—16 „
 — „ i — „ saltsildemel . . . . . „ 14—15 „
 alt pr. 100 kilo inklusiv sæk.

Importen av torskemel fordeler sig paa hele aaret, sildemelet høsten til vaaren.

Man beklager her at fabrikkene hjemme intet gjør for at faa saltsildmelet mindre salt. Det indeholder 15 pct. og mer salt, dette gjør at det egner sig mindre som fodermel, og skader ogsaa det andet sildemel. Kunde man ikke forsøke at utvande endel av saltholdigheten før silden gaar i fabriken? Et forsøk bør der gjøres.

Tysklands import og eksport av tilberedt dyr- og fiskeguano.

	1912		1911	
	Import kg.	Eksport kg.	Import kg.	Eksport kg.
Ialt	18 509 400	6 100 800	25 919 600	10 207 700
Norge	7 657 800		7 984 300	
Belgien	4 683 500		10 422 900	
Storbritannien . . .	3 938 400		4 822 600	
Holland		592 500		1 230 900
Amerika		3 863 400		6 629 200
		1912		1911
Importværdien		<i>M.</i> 1 573 000		<i>M.</i> 2 203 000
Eksportværdien		„ 541 000		„ 108 200

Jeg overbringer herved min tak til d'herrer konsulere, importører, mæglere og agenter for deres store imøtekommenhet ved altid i aarets løp at tilstille mig sine beretninger til benyttelse.

Beretning om høstmakrelfisket i Nordsjøen (dorgefisket).

Deltagelsen i og utbyttet av dette fiske i 1912 vil sees av nedenstaaende tabel:

Amter, hvori hjemmehørende	Antal		Samlet		Mindste — Største		Fangstmængde antal tdr.			Antal tdr. pr. fartoi pr. tur	
	Far- tøier	Turer	Dræg- tighet	Besæt- ning	Dræg- tighet	Besæt- ning	Flækket	Rund	Ialt	Flækket	Rund
Smaalenene	18	33	704	169	27—60	9—10	3 061	—	3 061	0—242	—
Kristiania	1	1	20	7	20	7	50	—	50	50	—
Jarlsberg og Larvik	5	8	172	40	20—54	6—9	278	—	278	3—95	—
Bratsberg	1	1	35	9	35	9	110	—	110	110	—
Nedenes	11	14	349	89	21—40	7—9	987	—	987	7—140	—
Lister og Mandal	43	60	1 632	348	19—63	6—9	3 844	104	3 948	1—170	0—30
Stavanger	98	150	3 571	644	16—78	3—9	7 529	17	7 546	2—146	0—5
Søndre Bergenhus	155	222	5 736	1 000	13—58	5—10	12 160	13	12 173	1—193	0—5
Bergen	1	1	32	6	32	6	30	3	33	30	3
Nordre Bergenhus	19	28	541	124	14—41	6—7	1 548	7	1 555	6—142	0—3
Romsdal	1	1	35	6	30	6	12	—	12	12	—
Norge	353	519	12 827	2 442	13—78	3—10	29 609	144	29 753	0—242	0—30
Sverige	158	246	6 419	1 424	19—91	6—10	21 853	214	22 067	2—252	0—70
Ialt	511	765	19 246	3 866	13—91	3—10	51 462	358	51 820	0—252	0—70

Gjennemsnittsfangsten pr. fartøi pr. tur stiller sig saaledes:

For samtlige fartøier	68	tdr.
„ de svenske —	90	„
„ de norske —	58	„
„ de fartøier som losset i Fredrikstad.....	84	„
„ de norske fartøier som losset i Kristiansand	68	„
„ ——— Egersund ..	49	„
„ ——— Kopervik ..	52	„
„ ——— Veavaagen .	48	„
„ ——— Haugesund .	57	„
„ ——— Espevær ...	51	„
„ ——— Hisken	56	„

Under fisket utsendtes cirkulærtelegrammer om fangsten, grundet paa tællingsmændenes opgaver. Ved fiskets slut 16 oktober viste disse opgaver 48 699 tønder fordelt paa 717 turer. Dette endelige opgjør viser altsaa nogen forøkelse, som vanlig er.

Nedenfor følger en tabel, som viser fangstutbyttet i kg. og værdiutbyttet i kr.

Hjemsted	Flækket		Rundsaltet		Værdiutbytte ialt
	Antal kg.	Værdiutbytte efter en gjennemsnittspris av 34 $\frac{1}{2}$ øre pr. kg.	Antal kg.	Værdiutbytte efter en gjennemsnittspris av 28 øre pr. kg.	
Norge	2 560 184	883 263	11 880	3 326	886 589
Sverige	1 969 110	679 342	19 460	5 449	684 791
	4 529 294	1 562 605	31 340	8 775	1 571 380

Gjennemsnittsvegten pr. tønne flækket makrel blir ca. 88 kg.

— " rund — " - 88 "

Sorteringen av den saltede flækkede makrel faldt saaledes beregnet i gjennemsnit av alle leveringer for hvert av følgende steder:

	Nr. 1	Nr. 2	Nr. 3	Nr. 4	Nr. 5
Espevær og Langevaag..	0.3 %	11.9 %	43.3 %	36.0 %	8.5 %
Veavaag	1.1 "	11.6 "	33.0 "	43.2 "	11.1 "
Aakrehavn	0.6 "	10.4 "	29.6 "	51.3 "	8.1 "
Egersund	2.9 "	20.4 "	27.6 "	43.0 "	6.1 "
Kristiansand	1.5 "	15.0 "	22.0 "	59.0 "	2.5 "
Gjennemsnitlig for disse steder	1.5 %	14.6 %	26.0 %	53.7 %	4.2 %
Mot i 1911.....	6.0 "	30.0 "	38.5 "	24.5 "	1.0 "

Den rundsaltede makrel utgjør 0.7 % av det hele kvantum mot i 1912 0.2 %, i 1910 0.8 %, i 1909 3 %, i 1908 2.3 % og i 1907 4 %.

Fangsten indbragtes til følgende amter og lossesteder:

Indkomne til	Antal turer	Samlet fangst	Derav		Forbrukt hjemme
			Flækket	Rund- saltet	
I. Amterne:					
Smaalenene	18	1 504	1 504	—	—
Lister og Mandal	346	28 997	28 683	314	—
Stavanger	272	14 582	14 539	43	7
Søndre Bergenhus	129	6 737	6 736	1	1
	765	51 820	51 462	358	8
II. Lossestederne:					
Fredrikstad	18	1 504	1 504	—	—
Kristiansand	335	28 136	27 878	258	—
Farsund	7	406	350	56	—
Flekkefjord	4	455	455	—	—
Egersund	57	2 808	2 795	13	—
Stavanger	2	140	138	2	—
Kopervik	24	1 259	1 259	—	—
Aakrehamn	8	576	576	—	—
Veavaagen	53	2 545	2 545	—	—
Haugesund	128	7 254	7 226	28	7
Espevær og Langevaag	104	5 328	5 328	—	—
Hisken	25	1 409	1 408	1	1
	765	51 820	51 462	358	8

De første fangster indbragtes i slutten av juli og begyndelsen av august, de sidste fangster i begyndelsen av oktober, den sidst rapporterte er fra Kristiansand S. 16 oktober.

Kristiansand S. De svenske fartøier losset i Kristiansand S. Ialt losset 335 fartøier der, nemlig 246 svenske og 89 norske. Priserne stillet sig saaledes:

Tidspunkt	Nr. 1 øre pr. kg.	Nr. 2 øre pr. kg.	Nr. 3 øre pr. kg.	Nr. 4 øre pr. kg.	Nr. 5 øre pr. kg.
3 august	75	57 ¹ / ₂	37 ¹ / ₂	27 ¹ / ₂	—
10 —	75	55	35	35	15
17 —	70	50	35	25	15
24 —	75	55	36	26	16
31 —	76	57	37	27	16
7 september	80	60	38—39	28—29	18—19
14 —	80	60	40	30	20
21 —	80—82	60—62	40—42	30—32	20—22
28 —	82—80	62—60	42—40	32—30	22—20
5 oktober	82	62	42	32	22
12 —	80	60	40	30	20

I begyndelsen av juli lossedes endel makrel som solgtes for kr. 25 pr. tønne. Endel Shetlandsmakrel betaltes med kr. 30 pr. tønne. Endel av den i Kristiansand S. lossede runde makrel betaltes med kr. 10 og kr. 20 pr. tønne; men et større parti betaltes med 86—66—46—36—26 øre pr. kg. for de forskjellige størrelser. Hver tønne veiet ca. 90 kg. i fiskepakning.

Egersund. Av indberetningen hitsættes: „Dorgefisket har iaar som foregaaende aar væsentlig foregaaet paa Doggerbank og tildels paa Sortebank. Enkelte forsøkte sig paa andre steder utenom disse. Fangsterne er faldt meget forskjellig paa fartøierne. Veiret under fisket var nogenlunde godt med stille eller tildels stiv kuling og storm enkelte dage. Størstedelen av fartøierne har gjort 2 turer, 2 fartøier 3 turer.“

Priserne var:

Tidspunkt	Nr. 1 øre pr. kg.	Nr. 2 øre pr. kg.	Nr. 3 øre pr. kg.	Nr. 4 øre pr. kg.	Nr. 5 øre pr. kg.
21 august	75	50	35	25	—
28 —	76	56	36	26	16
14 september	81	61	41	31	20
21 —	82	62	42	32	20
28 —	82	62	42	32	20

Veavaagen. Gjennemsnittspriserne for den makrel som lossedes i denne havn var: 77—58—38—28—18 øre pr. kg. for de 5 sorteringer. Hver tønne veiet ca. 85 kg. i fiskepakning.

Haugesund. Turenens varighet var fra 14 dage til 13½ uke. Gjennemsnitlig varte hver tur for 113 fartøier 6½ uke. Fisket foregik paa Doggerbank, Store Fiskerbank, Lille Fiskerbank og Horns Rev mellem 54—60° n. br. og omtrent 5° o. l.

Espevær. Priserne var her for nr. 1 80—82, enkelt 70 og 75, nr. 2 55—62, nr. 3 36—42, nr. 4 26—32, nr. 5 16—22.

Der er i 1912 flækket og saltet et ikke helt ubetydelig kvantum makrel fisket under kysten og i fjordene. Nogen specialopgaver herover har man ikke.

Fangstmængden av høstmakrel fra Nordsjøen i 1912 var større for Norges vedkommende end i de forangaaende aar, naar undtages 1910. Til sammenligning anføres nedenfor fangsten i de sidste 10 aar:

Aar	Den norske fangst			Ialt solgt i norske havner av norske og fremmede dorgefartøier tdr.
	Flækket tdr.	Rundsaltet tdr.	Ialt tdr.	
1912	29 609	144	29 753	51 820
1911	27 276	65	27 341	53 221
1910	45 092	326	45 418	81 257
1909	24 570	485	25 055	43 994
1908	26 795	448	27 243	45 359
1907	14 476	409	14 885	26 408
1906	13 620	1073	14 693	29 024
1905	12 940	1972	14 912	34 017
1904	7 980	2692	10 672	28 717
1903	3 946	1756	5 702	19 612

Beretning om skreifisket i Tromsø amt 1912.

(Væsentlig efter lensmændenes opgaver).

1. **Kvænangen.** Her faldt fisket i 1912 sammenlignet med de ti foregaaende aar saaledes:

Aar	Mand	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Lotten kr.
1912.....	150	40	146 300	43 370	289.00
1911.....	90	30	43 000	12 900	143.30
1910.....	170	50	48 100	11 250	66.00
1909.....	65	20	40 000	9 460	145.55
1908.....	105	35	40 000	12 800	121.90
1907.....	210	70	50 000	16 075	76.50
1906.....	101	35	20 000	4 975	50.00
1905.....	48	24	10 000	2 490	52.00
1904.....	48	20	7 500	1 470	31.00
1903.....	215	74	15 000	3 360	16.00
1902.....	415	165	110 000	23 400	56.00

40 baater fiskede med line, 15 med garn og andre redskaper. Med garn fiskedes 50 000 stk. skrei, med line 345 000 stk. Av fiskepartiet blev 109 000 stk. saltet til klipfisk, 37 300 stk. hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 350 hl. Av 240 hl. tilvirkedes 45 hl. dampmedicintran, 110 hl. anvendtes til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 4 hl. Gjennemsnitsprisen var 10 øre pr. kg. fisk, kr. 11 pr. hl. lever og kr. 5 pr. hl. rogn. Fisket foregik hovedsagelig i Seglvik, hvor 90 mand hadde en fangst av 80 000 stk. skrei. Til husbruk anvendtes 1500 stk. skrei til en værdi av kr. 400.

2. Nordreisa.

Aar	Mand	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Lotten kr.
1912.....	20	10	9 300	2 600	130.00
1911.....	30	15	4 600	1 380	46.00
1910.....	30	15	5 500	1 300	43.00
1907.....	40	20	6 000	1 700	42.50
1906.....	36	12	5 000	1 210	33.00
1905.....	45	15	15 000	3 740	84.00

Der fiskedes med garn og andre redskaper. Med garn fiskedes 4500 stk. skrei, med line 4800 stk. Av fiskepartiet blev 6000 stk. skrei saltet til klipfisk og 3300 hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 10 hl. Intet dampedes. Prisen var 10 øre pr. kg. fisk, kr. 10 pr. hl. lever. Til husbruk anvendtes 800 stk. skrei til en værdi av kr. 200.

3. Skjervøy. Her faldt fisket i 1912 sammenlignet med de ni foregaaende aar saaledes:

Aar	Mand	Baater	Motorb.	Dampsk.	Stk. skrei	Værdi kr.	Lotten kr.
1912	415	79	30	1	455 500	132 300	319.00
1911	343	101	8	1	283 700	86 630	252.60
1910	429	130	2	—	140 700	32 900	77.00
1909	360	116	—	—	160 000	38 500	106.95
1908	308	90	—	—	90 000	29 600	96.10
1907	360	120	—	—	130 000	41 900	116.00
1906	250	79	—	—	72 000	18 285	73.00
1905	150	61	—	—	24 000	5 930	40.00
1904	146	49	—	—	32 000	6 366	44.00
1903	394	109	—	—	20 000	4 480	11.00

30 aapne baater fisket med garn og andre redskaper, de øvrige med line. Med garn fiskedes 74 000 stk. skrei, med line 381 500 stk. Av fiskepartiet blev 405 000 stk. saltet til klipfisk, 50 500 blev hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 900 hl. 800 hl. anvendtes til 267 hl. dampmedicintran, resten til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 60 hl. Gjennomsnittspriserne var 10 øre pr. kg. fisk, kr. 10 pr. hl. lever og kr. 5 pr. hl. rogn. Det viktigste vær var Løksund, hvor 240 fiskere hadde en fangst av 318 000 stk. skrei. Til husbruk anvendtes 2500 stk. skrei til en værdi av kr. 600.

4. **Helgøy.** Her faldt fisket i 1912 sammenlignet med de ni foregaaende aar saaledes:

Aar	Mand	Baater	Motorb.	Stk. skrei	Værdi kr.	Lotten kr.
1912	230	30	20	263 000	81 930	356.00
1911	230	60	6	55 500	16 000	69.60
1910	50	20	—	22 200	5 280	106.00
1909	100	33	—	18 500	3 990	39.90
1908	130	38	—	11 100	3 350	25.75
1907	185	63	—	60 000	23 200	125.00
1906	246	74	—	130 000	37 800	154.00
1905	98	32	—	30 000	9 270	94.00
1904	40	15	—	10 000	1 720	43.00
1903	80	30	—	20 000	3 240	40.50

Samtlige farkoster fisket med line. Av fangsten blev 100 000 stk. skrei saltet til klipfisk, 163 000 hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 600 hl. 570 hl. blev anvendt til 240 hl. dampmedicintran, resten, 30 hl., til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 30 hl. Gjennomsnittspriserne var 10.5 øre pr. kg. sløiet fisk, kr. 12 pr. hl. lever og kr. 6 pr. hl. rogn. Det vigtigste vær var Thorsvaag, hvor 160 mand hadde en fangst av 207 000 stk. skrei. Skrei anvendes sjelden til husbruk.

5. **Karlsøy.** Her faldt fisket i 1912 sammenlignet med de ni foregaaende aar saaledes:

Aar	Mand	Baater	Skeiter	Motorb.	Stk. skrei	Værdi kr.	Lotten kr.
1912	400	40	—	40	523 000	159 390	368.00
1911	420	110	—	10	300 000	86 300	205.50
1910	240	70	3	—	170 400	45 370	189.00
1909	240	80	—	—	122 200	27 310	113.80
1908	234	74	—	—	126 000	36 100	154.00
1907	350	100	—	—	80 000	28 557	82.00
1906	430	128	—	—	140 000	42 205	98.00
1905	200	70	—	—	80 000	20 050	100.00
1904	510	166	—	—	420 000	67 100	132.00
1903	250	80	—	—	405 000	53 470	214.00

Samtlige farkoster fisket med line. Av fangsten blev 208 000 stk. skrei saltet til klipfisk, 296 000 hængt til rundfisk og 19 000 til rotskjær.

Leverpartiet utgjorde 1400 hl. Herav blev 1100 hl. anvendt til 430 hl. dampmedicintran. Resten 300 hl. anvendtes til andre transporter. Rognpartiet utgjorde 170 hl. Gjennomsnittspriserne var 10 øre pr. kg. sløiet fisk, kr. 12 pr. hl. lever og kr. 8 pr. hl. rogn. De vigtigste vær var:

Burø Sund	} 280 fiskere	.....	{	59 000	stk. skrei,	1	kjøpefartøi
Skaarø				174 000	—	4	—
Fuglø	50	—	.....	144 000	—		
Spenna	40	—	.....	37 000	—		

Fisket foregik i desember 1911 og januar 1912.

6. Hillesøy. Her faldt fisket i 1912 sammenlignet med de ni foregaaende aar saaledes:

Aar	Mand	Aapne baater	Damp- skibe og motor- fartøier	Dæks- baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Lotten kr.
1912	689	40	69	18	507 200	153 831	226.00
1911	674	40	30	54	312 200	132 898	197.20
1910	529	39	4	68	394 700	146 905	278.00
1909	687	38	7	87	392 000	113 382	165.00
1908	518	19	6	86	230 800	70 770	137.00
1907	600	84	1	48	90 000	41 190	69.00
1906	673	73	3	56	515 000	210 195	312.00
1905	292	38	—	32	203 000	72 560	248.00
1904	566	60	5	59	965 000	218 000	385.00
1903	620	133	5	6	600 000	117 000	189.00

8 baater, 15 seilskøiter og 11 motorfartøier fisket med garn, 32 baater, 3 seilskøiter og 58 motorfartøier fisket med line. Av fangsten blev 445 800 stk. skrei saltet til klipfisk, 61 400 hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 1150 hl. Alt anvendtes til dampmedicintran, hvorav producertes 460 hl. Rognpartiet utgjorde 390 hl. Gjennomsnittspriserne var 10 øre pr. kg. sløiet fisk, kr. 13 pr. hl. lever og kr. 5 pr. hl. rogn. De vigtigste vær var:

Øifjordvær	42 fiskere,	52 000	stk. skrei,	1	landkjøper
Husøy	167	—	100 000	—	2
Sommerøy	234	—	235 000	—	6
Haaja	30	—	20 000	—	1
Rusholmen	201	—	100 000	—	3

7. Berg. Her faldt fisket i 1912 sammenlignet med de ni foregaaende aar saaledes:

Aar	Mand	Aapne baater	Damp- skibe og motor- fartøier	Dæks- baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Lotten kr.
1912	470	62	44	6	419 200	137 695	293.00
1911	438	58	37	9	507 000	123 780	282.60
1910	410	54	14	20	345 000	165 052	402.50
1909	712	84	12	45	508 000	161 897	227.40
1908	580	84	9	36	341 000	123 780	213.00
1907	653	86	3	47	210 000	80 050	109.00
1906	810	102	3	71	690 000	231 800	286.00
1905	671	133	3	49	129 000	38 620	58.00
1904	942	126	3	74	1 125 000	243 500	259.00
1903	735	95	2	72	965 000	175 162	238.00

Av fiskepartiet blev 358 000 stk. saltet til klipfisk og 61 200 stk. hængt til rundfisk. Priserne var 11 øre pr. kg. fisk, kr. 10 pr. hl. lever og kr. 12.50 pr. hl. rogn.

8. Torsken. Her faldd fisket i 1912 sammenlignet med de ni foregaaende aar saaledes:

Aar	Mand	Aapne baater	Damp- skibe og motor- fartøier	Dæks- baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Lotten kr.
1912	587	48	55	—	536 700	158 244	270.00
1911	817	56	57	16	457 900	194 495	238.00
1910	775	62	28	48	402 000	139 800	180.00
1909	820	98	15	34	434 000	149 408	182.20
1908	1120	130	18	60	292 500	108 451	97.00
1907	1114	218	2	58	172 000	79 105	71.00
1906	2270	343	8	134	971 000	330 200	145.00
1905	685	120	2	30	181 900	65 450	95.00
1904	2350	250	16	210	2 429 000	542 800	231.00
1903	2570	230	24	220	2 185 000	366 250	142.00

Omtrent alt fiskedes med line. Av fangsten blev 473 500 stk. saltet til klipfisk og 63 200 stk. hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 894 hl. Av 864 hl. tilvirkedes 400 hl. dampmedicintran. Resten 30 hl. anvendtes til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 440 hl. Der solgtes 300 000 stk. fiskehoder. Gjennemsnittspriserne var kr. 26 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 13 pr. hl. lever, kr. 12 pr. hl. rogn og kr. 0.60 pr. 100 stk. fiskehoder. De vigtigste vær var:

Gryllefjord..... 423 fiskere, 416 600 stk. skrei, 4 kjøpefartøier
 Holmenvær ..... 140 — 97 000 — 2 —
 Til husbruk anvendtes 4000 stk. skrei.

9. Tromsøysund. Her faldt fisket i 1912 sammenlignet med de ni foregaaende aar saaledes:

Aar	Mand	Aapne baater	Damp- skibe og motor- fartøier	Dæks- baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Lotten kr.
1912	91	19	4	—	19 000	5 627	62.00
1911	118	33	—	5	33 700	10 010	84.80
1910	96	18	—	6	15 300	4 646	48.00
1909	150	20	—	10	12 150	3 274	21.80
1908	188	23	—	18	16 000	4 240	22.50
1907	294	56	—	10	59 250	20 426	69.00
1906	147	42	—	2	53 000	18 040	123.00
1905	193	56	—	1	35 800	12 370	64.00
1904	45	15	—	—	10 000	2 200	49.00
1903	141	48	—	—	48 000	6 970	50.00

19 baater og 1 motor fisket med line. De øvrige med snøre. Med line fiskedes 15 000 stk. skrei, med snøre 4000 stk. Av fangsten blev 2000 stk. saltet til klipfisk og 17 000 hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 40 hl. Intet dampedes. Fisket foregik ved følgende vær:

Lyngø..... 18 fiskere, 4 000 stk. skrei.
 Risø..... 9 — 500 " "
 Melvik..... 64 — 14 500 " "

10. Bjarkøy. Her faldt fisket i 1912 sammenlignet med de seks foregaaende aar saaledes:

Aar	Mand	Baater	Motor- fartøier	Stk. skrei	Værdi kr.	Lotten kr.
1912	134	26	6	46 000	13 340	134.00
1911	118	30	—	30 000	11 514	97.60
1910	180	45	—	26 100	8 155	45.00
1909	100	25	—	15 000	4 940	49.40
1908	130	26	—	28 000	9 170	70.50
1907	160	32	—	15 000	7 920	50.00
1906	182	51	—	74 500	23 950	131.00

Samtlige farkoster fisket med line. Av fangsten blev 40 000 stk. saltet til klipfisk og 6000 hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 60 hl. Herav tilvirkedes 28 hl. dampmedicintran. Rognpartiet utgjorde 10 hl. Gjennemsniitspriserne var kr. 36 pr. 1000 stk. sløiet fisk, kr. 11 pr. hl. lever og kr. 8 pr. hl. rogn. Fiskets fangst var:

Meløyvær	34 fiskere,	12 000 stk. skrei.
Steinvær	48 —	16 000 „ „
Sjursvik	52 —	18 000 „ „

Til husbruk anvendtes 1000 stk. skrei.

11. Sørfjord. Her fiskedes intet i 1912.

Aar	Mand	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Lotten kr.
1911	74	28	18 500	5 960	80.50
1910	20	10	2 200	620	31.00
1908	32	16	13 000	2 960	92.50

I **Lyngen** fiskedes intet i 1912.

I 1911 utgjorde fangsten 11 100 stk.

Til **Tromsø** by indbragtes 67 000 skrei som solgtes til ferskfisk. 15 farkoster med 30 mand deltok i fisket. Der fiskedes kun med line. Værdien utgjorde 27 000 kr. Dette parti antages ikke at være opført paa noget av herrederne, hvorfor det medtages her.

I amtets øvrige herreder foregik intet fiske. Paa de steder, hvorfra opgaverne er levert i kg., er disse omgjort til stykker efter 270 kg. = 100 stk.

Følgende tabel viser deltagelsen og utbyttet for herrederne i 1912 samt for det hele amt i de sidste 10 aar:

Herrederne	Antal fiskere	Fordelt paa antal			Utbyttet		Omr. gjennemsnitslot i kr.	Kjøpefortøier
		Baater	Seilfart. og dæksbaater	Dampbaater og motorfart.	I stykker skrei	I penger kr.		
Kvænangen ..	150	40	—	—	146 300	43 370.00	289.00	—
Nordreisa ...	20	10	—	—	9 300	2 600.00	130.00	—
Skjervøy	415	79	—	31	455 500	132 300.00	319.00	—
Helgøy	230	30	—	20	263 000	81 930.00	356.00	—
Karlsøy	400	40	—	40	523 000	159 390.00	368.00	5

Herrederne	Antal fiskere	Fordelt paa antal			Utbyttet		Omr. gjennemsnitslot i kr.	Kjøpeforløber
		Baater	Seilfart. og dæksbaater	Dampbaater og motorfart.	I stykker skrei	I penger kr.		
Hillesøy	680	40	18	69	507 200	153 831.00	226.00	—
Berg	470	62	6	44	419 200	137 695.00	293.00	—
Torsken	587	48	—	55	536 700	158 244.00	270.00	6
Tromsøysund	91	19	—	4	19 000	5 627.00	62.00	—
Bjarkøy	134	26	—	6	46 000	13 340.00	134.00	—
Sørfjord	—	—	—	—	—	—	—	—
Lyngen	—	—	—	—	—	—	—	—
Tromsø by	30	15	—	—	67 000	27 000.00	900.00	—
1912	3 207	409	24	269	2 992 200	915 327.00	285.00	11
I 1911	3 412	575	84	153	2 057 200	685 467.00	201.00	11
- 1910	2 929	513	145	48	1 570 400	561 278.00	191.60	16
- 1909	3 234	510	179	35	1 701 900	512 330.00	158.40	12
- 1908	3 345	518	215	35	1 188 400	401 231.00	120.00	17
- 1907	3 966	841	171	6	872 300	340 123.00	—	27
- 1906	5 180	942	275	14	2 680 500	922 060.00	—	50
- 1905	2 382	547	114	5	708 700	230 480.00	—	39?
- 1904	4 948	790	349	24	5 177 700	1 120 709.00	—	55
- 1903	5 035	804	311	31	4 263 000	731 043.00	—	64

Av det opfiskede kvantum, 2 992 200 stk. skrei, blev:

Saltet til klipfisk	2 147 300	stk.
Hængt - rundfisk	758 900	„
— - rotskjær	19 000	„
Solgt - ferskfisk	67 000	„

Tils. 2 992 200 stk.

Til eget bruk anvendte fiskerne ca. 15 000 stk. til en værdi av ca. kr. 3700. Leverpartiet utgjorde 6454 hl. Av 5433 hl. tilvirkedes 2247 dampmedicintran, resten 1021 hl., anvendtes til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 1282 hl. I 1911 var leverpartiet 4174 hl. Av 3512 hl. tilvirkedes 1404 hl. dampmedicintran. Rognpartiet utgjorde 926 hl.

Beretning om skreifisket i Nordlands amt 1912,

utenfor Lofotens opsynsdistrikt i opsynstiden.

(Væsentlig efter lensmændenes og opsynsbetjentenes opgaver).

I. Dverberg (Andøen). Fisket faldt her i 1912 sammenlignet med de otte foregaaende aar saaledes:

Aar	Fiskere	Baater	Motor- fartøier	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennem- suitslot kr.
1912	425	15	89	630 000	216 808	510.00
1911	510	45	60	168 000	68 090	133.50
1910	318	58	20	199 000	79 760	250.00
1909	420	84	—	202 000	65 140	155.00
1908	365	102	—	234 000	85 980	235.00
1907	294	61	—	56 000	20 890	71.00
1906	398	77	—	275 000	99 975	251.00
1905	408	86	—	125 000	46 150	113.00
1904	740	206	—	212 000	76 005	88.00

De aapne baater fisket med garn, motorfartøierne med line. Av fangsten blev 432 800 stk. saltet til klipfisk og 197 500 stk. hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 1499 hl., hvorav 1376 anvendtes til 638 hl. dampmedicintran. Resten, 123 hl., anvendtes til andre transportter. Rognpartiet utgjorde 388 hl. Der solgtes 400 000 stk. fiskehoder. Gjennemsniitspriserne var kr. 30 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 12 pr. hl. lever, kr. 15 pr. hl. rogn og kr. 1 pr. 100 stk. fiskehoder. Foruten skrei fiskedes 124 060 kg. kveite til en værdi av kr. 49 624 og 540 900 kg. smaafisk til en værdi av kr. 27 045. Det viktigste vær var Andenes med 320 fiskere og en fangstmængde av 540 000 stk. Der var ialt 27 kjøpefartøier, hvorav 21 i Andenes. Til husbruk anvendtes 8000 stk. skrei.

2. Øksnes.

Aar	Fiskere	Baater	Skoiter	Motor- fartøier	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennem- snitslot kr.
1912	851	119	—	64	613 200	220 846	260
1911	927	152	8	30	330 700	157 612	170
1910	852	173	3	15	582 700	222 823	262
1809	903	219	—	—	394 500	108 616	120
1908	1007	204	—	—	606 400	222 870	222
1907	913	215	—	—	182 100	80 339	88
1906	961	230	—	—	643 900	302 635	315
1905	1030	252	—	—	236 000	80 700	80
1904	814	202	—	—	793 500	204 999	252

55 farkoster fisket med garn, 128 med line. Med garn fiskedes 270 000 stk. skrei, med line 343 200 stk. Av fangsten blev 322 000 stk. saltet til klipfisk og 291 200 hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 2231 hl. Av 1866 hl. tilvirkedes 597 hl. dampmedicin, resten 365 hl., anvendtes til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 905 hl. Gjennemsnitspriserne var 10.8 øre pr. kg. sløiet fisk, kr. 16 pr. hl. lever og kr. 7 pr. hl. rogn. Det viktigste vær var Nyksund, hvor 299 fiskere hadde en fangst av 227 000 stk. Fisket var bedst i tiden 16 januar—15 mars. Til husbruk anvendtes 17 000 stk. skrei.

3. Bø. Her faldt fisket i 1912 sammenlignet med de syv foregaaende aar saaledes:

Aar	Fiskere	Baater	Dæks- baater og skoiter	Motor- baater	Stk. torsk	Værdi kr.	Gjennem- snitslot kr.
1912	1093	93	—	73	900 000	265 114	242.00
1911	690	87	10	37	350 000	125 400	182.00
1910	1255	200	—	58	582 000	182 630	146.00
1909	1243	262	—	18	400 000	122 360	98.00
1908	811	125	2	5	360 000	129 090	159.00
1907	1608	324	12	2	378 400	115 949	77.00
1906	1594	285	30	—	760 000	242 800	152.00
1905	820	114	8	—	435 000	140 000	183.00

60 baater og 45 motorfartøier fisket med garn, 33 baater og 28 motorfartøier med line. Med garn fiskedes 500 000 stk. skrei, med line

400 000. Av fiskepartiet blev 93 000 stk. saltet til klipfisk og 807 000 stk. hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 2447 hl. Herav blev 2147 hl. tilvirket til 850 hl. dampmedicintran, resten 300 hl. til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 775 hl. Der solgtes 300 000 stk. fiskehoder. Gjennemsnittspriserne var kr. 25 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 12 pr. hl. lever, kr. 10 pr. hl. rogn og kr. 1 pr. 100 stk. fiskehoder.

Fisket foregik i:

Hovden	140 fiskere	.....	184 000	stk. skrei
Nykvaag	140	—	158 000	—
Aasanfjord	80	—	117 000	—
Straumsjø	107	—	146 000	—
Skagen	350	—	125 000	—

Fisket var bedst i tiden $^{19}/_1$ — $^{17}/_2$.

Til husbruk anvendtes 50 000 stk. skrei til en værdi av kr. 10 000.

4. Sortland.

Aar	Fiskere	Aapne baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsnittslot kr.
1912	30	10	19 200	7300	263.00
1911	30	10	4 600	1515	50.50
1910	30	10	3 600	1392	46.00
1909	30	10	8 700	2629	87.60

500 stk. blev saltet til klipfisk, 17 600 stk. hængt til rundfisk og 1100 stk. til rotskjær. Leverpartiet utgjorde 70 hl. Intet dampedes. Gjennemsnittspriserne var 10 øre pr. kg. sløiet fisk, kr. 15 pr. hl. lever, kr. 15 pr. hl. rogn.

5. Hadsel.

Aar	Fiskere	Skøiter	Motorfartøier	Dampskibe	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsnittslot kr.
1912	332	—	12	12	200 000	59 060	178.00
1911	209	—	—	11	50 000	21 930	105.00
1910	153	—	—	9	76 200	30 022	196.00
1909	129	2	—	7	75 000	31 220	242.00

Der fiskedes kun med line. Av fangsten blev 166 000 stk. saltet til klipfisk og 34 000 stk. hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 335 hl. Av 235 hl. tilvirkedes 100 hl. dampmedicintran, resten 100 hl. anvendtes til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 150 hl. Der solgtes 200 000 stk. fiskehoder. Gjennomsnittspriserne var kr. 25 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 16 pr. hl. lever, kr. 14 pr. hl. rogn og kr. 0.80 pr. 100 stk. fiskehoder. Der var 3 kjørefartøier tilstede. Fisket foregik fra Melbo og Stokmarknes.

6. Gimsøy. Skreifisket her faldt saaledes i 1912 sammenlignet med de 6 nærmest foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Skøiter	Motor- fartøier	Damp- skibe	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennem- snitslot kr.
1912	186	—	18	—	13	125 000	39 050	210.00
1911	242	3	12	2	23	75 000	37 025	153.00
1910	201	7	8	—	26	95 000	45 360	226.00
1909	142	5	2	—	21	31 000	12 910	90.90
1908	145	5	—	—	24	31 000	13 548	93.00
1907	225	—	—	—	45	37 000	17 130	76.00
1906	192	—	—	—	38	95 000	32 660	170.00

12 aapne baater fisket med garn, de øvrige farkoster med line. Av fangsten blev 25 000 stk. fisket med garn, 100 000 med line. Av fangsten blev 85 000 stk. saltet til klipfisk og 40 000 stk. hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 280 hl. Av 170 hl. tilvirkedes 40 hl. dampmedicintran, resten, 110 hl., anvendtes til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 120 hl. Der solgtes 125 000 stk. fiskehoder. Gjennomsnittspriserne var kr. 25 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 20 pr. hl. lever, kr. 10 pr. hl. rogn og kr. 0.80 pr. 100 stk. hoder.

De viktigste vær var:

Hovsund	106 fiskere	.....	65 000	stk. skrei	} Bedste fisketid $\frac{27}{1} - \frac{9}{3}$.
Laukvik	83	„	.....	60 000	

Til husbruk anvendtes 5000 stk. skrei til en værdi av kr. 1200.

7. Borge. Her faldt fisket saaledes i 1912 sammenlignet med de 9 nærmest foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baater	Skeiter	Motor- fart.	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennem- snitslot kr.
1912	512	101	2	4	305 000	84 790	165.00
1911	585	113	2	3	129 000	58 928	101.00
1910	640	116	8	3	271 000	120 180	188.00
1909	665	130	—	—	228 000	77 106	116.00
1908	625	125	—	—	233 000	93 815	150.00
1907	720	140	—	—	122 000	53 260	74.00
1906	600	118	—	—	417 000	141 690	236.00
1905	502	96	—	—	250 000	90 920	181.00
1904	509	104	—	—	298 000	78 270	154.00
1903	523	100	—	—	248 000	60 890	116.00

51 baater, 2 skøiter og 3 motorfartøier fisket med garn, 1 motorfartøi med line og 50 baater med garn og andre redskaper. Med garn fiskedes 255 000 stk. skrei, med line 50 000. Av fiskepartiet blev 1000 stk. saltet til klipfisk og 304 000 stk. hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 700 hl. Rognpartiet utgjorde 510 hl. 680 hl. lever anvendtes til 380 hl. dampmedicintran, resten til andre transorter. Gjennemsnitts- priserne var kr. 23 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 18 pr. hl. lever og kr. 4 pr. hl. rogn. Fisket foregik ved:

Eggum 217 fiskere	143 000	stk. skrei
Borgevær 84 fiskere	385 000	—
Sandø og Hornes 109 fiskere	62 000	—
Kvalnes 103 fiskere	38 000	—

Fisket var bedst fra 14 februar til 7 mars.

Til husbruk anvendtes 2000 stk. skrei til en værdi av kr. 500.

8. Buksnes. Utenom Lofotens opsynsdistrikt og opsynstiden.

Aar	Aapne baater	Skeiter	Motor- fart.	Doryer	Besæt- ning	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennem- snitslot kr.
1912	8	—	—	—	38	31 000	12 475	328.00
1911	18	2	—	4	100	40 000	21 825	218.25
1910	21	3	—	4	120	50 000	20 920	174.00
1909	18	3	—	6	105	70 000	28 500	271.40
1908	17	3	—	6	100	60 000	24 800	248.00
1907	17	3	1	9	104	56 000	23 780	229.00
1906	—	—	—	—	—	—	8 801	147.00

Der fiskedes 26 000 stk. skrei med garn og 5000 stk. med line. Av fangsten blev 30 000 stk. hængt til rundfisk og 1000 stk. til rotskjær. Leverpartiet utgjorde 73 hl., hvorav tilvirkedes 35 hl. dampmedicintran. Rognpartiet utgjorde 80 hl. Der solgtes 20 000 stk. fiskehoder. Gjennomsnittspriserne var kr. 34.50 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 15 pr. hl. lever, kr. 7 pr. hl. rogn og kr. 0.60 pr. 100 stk. fiskehoder. Fisket foregik ved Hæsholmene. Der var 1 kjøpefartøi tilstede.

9. Flakstad. Efterat opsynet var hævet, fiskedes 5500 stk. skrei til en værdi av kr. 1470. Leverpartiet utgjorde 7 hl. 5000 stk. skrei hængtes til rundfisk, 500 til rotskjær. I 1912 fiskedes 30 000 stk., i 1910 34 000 stk.

10. Værøy og Røst. Det samlede utbytte for begge disse steder, der utgjør Værøy herred, og fiskernes antal m. v. er for 1912 i sammenligning med de 9 sidste aar saaledes:

Aar	Fiskere	Baater	Deks- baater & skøiter	Motorf.	Damp- fiske- fartøier	Fangst i stk.	Værdi i kr.	Gjennem- snitslot kr.
1912	4076	403	104	173	24	6 639 600	1 937 518	475.00
1911	3627	400	67	173	40	3 425 600	1 632 654	450.00
1910	3041	437	60	10	19	1 484 000	641 053	211.00
1909	2798	537	4	5	29	1 661 500	730 077	257.00
1908	3014	430	130	16	19	1 988 000	932 211	309.00
1907	1840	278	43	4	16	1 406 000	641 018	348.00
1906	1911	375	21	3	6	1 276 000	458 426	240.00
1905	3174	556	29	—	19	2 214 800	772 260	246.00
1904	2979	587	37	—	17	3 605 500	815 772	270.00
1903	2496	484	—	—	6	2 460 000	566 060	227.00

10 aapne baater og 20 skøiter fisket med garn, 320 baater, 54 skøiter, 163 motorfartøier og 24 dampskibe med line, 73 baater, 30 skøiter og 10 dampskibe med garn og andre redskaper. Av fangsten blev 1 327 920 stk. fisket med garn, 5 311 680 stk. med line. 1 169 200 stk. blev saltet til klipfisk, 5 570 400 stk. blev hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 11 066 hl., 10 712 hl. anvendtes til 3336 hl. dampmedicintran, 354 hl. til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 3395 hl. Der solgtes 6 000 000 stk. fiskehoder. Gjennomsnittspriserne var kr. 26 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 13 pr. hl. lever, kr. 7.50 pr. hl. rogn og kr. 0.70 pr. 100 stk. fiskehoder.

Belæg og kvantum for de to vær var:

Røst 3576 fiskere 6 000 000 stk. skrei. Bedste fisketid $15\frac{1}{3}$ — $25\frac{1}{4}$.
40 kjøpefartøier. Værøy 500 fiskere 639 600 stk. skrei. Bedste fiske-
tid $9\frac{1}{2}$ — $29\frac{1}{2}$.

Til husbruk anvendtes 61 140 stk. skrei til en værdi av kr. 15 896.

Av beretningen fra opsynsbetjenten i Røst, Carl With, hitsættes:

„Den tilstedeværende fiskeralmue ved opsynets ikrafttræden indskrænket sig væsentligst til at omfatte endel av den i opsynsdistriktet hjemmehørende befolkning. I første halvdel av februar økedes imidlertid belægget av endel nyankomme, der for de flestes vedkommende kom direkte fra sine hjemsteder. Fiskeforsøkene i januar og utover midten av februar maaned vanskeliggjordes ved de overveiende ugunstige veir- og strømforholde. De hele redskapstrækninger i februar maaned viste dog at der var et „stræl“ — litet sigg — overalt paa indresiden, omend man ikke kunde formerke nogen nævneværdig fisketyngde. Særlig var garnbruket begunstiget med tildels godt resultat. Fra begyndelsen av mars maaned økedes baatbelægget jevnt, idet man i slutten av februar formerkede større fisketyngde under land, og dagsfangsterne utover mars økedes jevnt og sikkert. Saavel driften av liner som garn gav godt utbytte og sidste halvdel av mars maaned stod fisketyngden helt fra ca. 2 mil ind og øst for Røst til ind for Skomvær. — Den 15 mars gjorde den første linedampbaat forsøk med fangst 1500 paa trenætters bruk. Fangsten samme dag var for garn optil 1300 og for lineskøiter optil 1260. Belægget av motorskøiter og dampbaater viste sig den 16 mars at være henholdsvis 60 og 2, hvilket antal daglig forøkedes slik, at man ved den ukentlige optælling den 29 s. md. av de forannævnte farkoster hadde henholdsvis 170 og 24. Belægget av disse farkoster økedes dog ikke yderligere senere, men derimot av almindelige garn- og linebaater. Bedriften saavel i mars som april var begunstiget av et sjeldent godt veir, og dette i forbindelse med de rike dagsfangster paa alle slags redskaper bidrog til, at tilstrømmingen til distriktet blev stor. Vinterens største dagsfangst blev bragt iland den 10 april, idet lineskøiter, linedampbaater og garnbaater denne dag hadde henholdsvis optil 4000, 6500 og 3000 med gjennemsnittsfangst henholdsvis 1000, 3400 og 800 paa natstaaede redskaper for linebruket og $\frac{1}{4}$ nætters for garnbrukets vedkommende. Det i distriktet denne dag opfiskede parti anslaaes til 350 000 à 370 000. — Fisketyngden stod fra omkring midten av mars til midten av april nær land slik, at brukerne av alle slags redskaper hadde let for at utøve sin bedrift. Til paaske sluttet endel motorskøiter der skulde gaa til Finmarken fisket, og like over paaske begyndte tildels fraflytningen ogsaa av andre ikke Finmarksøkende farkoster, grundet de lave fiskepriser der bevirket, at driften ikke lønnet sig. Hen-

imot og i sidste halvdel av april var fisken paa sigg vestover og de bedste fangster gjordes tilsidst vest for Skomvær, idet fiskerflaaten flyttet med sigget. Ved opsynets avslutning hadde distriktet et baatbelæg av 80 linebaater, 20 motorskøiter og 3 dampbaater, der da gjorde sig færdig for avreise for de tilflyttedes vedkommende.

I tiden sidste halvdel av mars og første halvdel av april, da det rikeste fiske foregik, hersket større kjøpermangel, og meldingen herom i de daglige telegramopslag bedret ikke forholdet i den forønskede grad, idet kjøpefartøierne dels var avseilet til Finmarken og dels seilet sydover med last. De faa nye kjøpere som i denne tid kom til distriktet blev derfor snart fuldladet, og en flerhet av dampbaater og motorskøiter maatte gaa østover til Vestlofoten for at avhænde dagsfangsterne, da distriktets fiskekjøpere ikke kunde ta imot mere.

Tilførselen av agn i vinterens løp, særlig av skjæl, tilfredsstillet mere end behovet.

At den i de sidste aar av fiskerne meget omtalte og omskrevne motorlarm hadde nogensomhelst indflydelse paa fiskeriet og dets gang, hørte man ikke tale om, selv av de ældste og tidligere mest motorfiendtlige smaabaatfolk.

Den 25 april i 5-tiden om morgenen opstod ildløs ombord i lastedamper „Aksel“ av Bergen, som den foregaaende dags aften hadde ankret op paa havnen. Damperen kom fra Tromsø og hadde paa andre Lofotsteder tat ind last av rogn, tran og fisk, hvilken last skulde kompletteres i Røst. Ildens opkomst skyldtes formentlig selvantændelse i styrbords kulbakse. Da damperen laa midt inde paa havnen i umiddelbar nærhet av en hel del kjøpefartøier og skøiter og en frisk kuling av sydvest bevirket at gnister og røk av det brændende skib bar ind paa farkosterne og husene iland, blev damperen beordret slæpt ut av havnen og bragt paagrund i betryggende avstand for forvoldelse av fare. Skibet blev totalt vrak og der blev intet reddet hverken av skib eller last der til sammen repræsenterte en værdi av ca. 90—100 000 kroner. Besætningen avreiste den paafølgende dag til skibets hjemsted Bergen efter rederiets ordre for at avgi sjøforklaring.

Forlis eller ulykker med tap av menneskeliv er ikke indtruffet.

Mindre kollisioner under manøvrering mellem fiskefarkoster paa havnen har hyppig forekommet. Isaadanne tilfælder har, naar opsynets bistand begjærtes, forlik været mæglet mellem vedkommende parter og sakerne dermed bilagt, idet vedkommende tilfælder ikke har rammes av styringsplakatens bestemmelser.

Den av staten bekostede brønd paa Glea har i den sidste tid av vinteren været kun delvis brukbar, idet ledningen til brønden fra bedehusets tak — hvor vandforraadet opsamles — har været i ustand. En

mindre reparation er derfor paakrævet for at brønden skal svare til sin bestemmelse. Det foreslaaes, at brønden derfor forsynes med en almindelig heisebom med ihængende bømte i kjætting eller taug. Slik som forholdet nu er, benytter fiskerne sig av sine medbragte bømter til at „dæmle“ med eller trække vand op i, og disse bømter benyttes ofte saavel som skylvandsbømter iland og ombord som i maskinrummene som vandbeholdere til de motorer der tiltrænger vand for startning og gang. Følgen er, at naar disse bømter brugtes i brønden blir vandet saa urent av smuds og olje, at det ofte maa siles og kokes for at det kan benyttes som drikkevand.

Med hensyn til adkomst til skikkede fortøiningssteder iland oplyses, at været tiltrænger flere fortøiningsringe. Slik som baat- og fartøibelægget i vinter har artet sig, har stedet for faa fortøiningsringe og opsynet har derfor stedse maattet væreaarvaaken med hensyn til at paase, at ingen farkost fik fortøie i kaistolper, trapper og lignende. Dette er for opsynet en tildels vanskelig opgave, — bortseet fra dets optagne tid forøvrig med andre gjøremaal under et større baatbelæg og en større tilflytning — idet der under slike forholde i de mest trafikerte strøk ikke tillates baat eller fartøi at ligge paa svai, uten under forestaaende op-, ut- eller forhaling. Fortøiningsringen under Pettersen Gleas brygge bør flyttes paa nordsiden av bryggen, da den vanskelig kan benyttes paa sin nuværende plass. Likesaa bør fortøiningsstøtter anskaffes paa forskjellige steder oppe i sundene — særlig Glesundet og Kaarøysundet — ifald da at ikke seilstøtterne tillates benyttet som saadanne. Til for tilfælde at paavise de her nævnte mangler og anvisse plasse til nye fortøiningsstøtter og ringe tillater jeg mig at foreslaa opsynsassistent Michalsen Røst, idet fortøiningsforholdets forbedrelse anbefales.

Gjennemsnitspriserne har været for: Usløiet, pr. 100 fisk kr. 24, sløiet kr. 20, linelever, pr. liter kr. 0.11, garnlever, pr. liter 0.13, saltet rogn pr. tømde, fra kr. 10 til kr. 12. Det samlede utbytte i værdi av fisket ansættes til ca. kr. 1 800 000.

Nettolotter: Dampbaater kr. 160/210/180, seil- og motorskøiter, liner kr. 80/600/300, otringsbaater kr. 200/500/350, smaa- og storgarnbaater kr. 140/650/450.

Angaaende det ukentlige utbytte henvises til omstaaende tabel.

Uken	Fiskepartiet	Hængt	Saltet	Rogn	Lever	Medicinan	Baater				Priser		Leverpris	Rogn	Leverholdighet	Fiskevægt	Tran %	Kjøper-fartøier	Sjøveirs-dage		Damprier	Landkjøpere
							Garn	Liner	Motor	Damp-skib	Rund	Sløiet							Hele	Delv.		
27/1	12 500	12 500	—	6	—	17	120	24	—	—	—	12	—	300	300	50	—	3	0	5	—	
27/1—3/2	26 500	26 500	—	16	—	36	122	42	—	—	30	13	—	350	330	50	1	1	2	5	—	
												14	—	300	280							
3/2—10/2	44 500	44 500	—	28	—	65	122	53	20	—	—	13	13	330	310	45	2	2	2	5	—	
												14	14	300	280							
10/2—17/2	49 000	41 000	8 000	30	—	68	122	53	20	—	—	13	—	370	310	45	2	3	2	6	19	
												14	—	330	280							
17/2—24/2	68 500	61 500	7 000	80	—	73	122	53	25	—	35	30	13	—	400	260	42	2	4	0	7	19
													14	—	500	300						
24/2—1/3	120 500	110 500	10 000	140	—	111	123	100	30	4	30	—	14	—	330	260	42	2	3	1	7	28
													16	—	600	300						
1/3—8/3	138 500	133 500	5 000	260	—	90	123	110	32	4	30	27	14	—	350	200	40	3	4	0	7	28
													16	—	600	330						
8/3—16/3	153 000	143 000	10 000	107	—	111	130	150	60	2	30	27	12	—	450	170	36	4	4	0	7	25
													23	—	670	300						
16/3—22/3	300 000	250 000	50 000	133	—	200	130	183	153	20	26	—	12	—	500	230	36	13	5	0	8	25
													14	—	700	300						
22/3—29/3	1 087 000	777 000	310 000	450	100	654	130	200	170	24	18	—	11	—	600	220	40	31	6	0	9	25
													26	—	700	260						
29/3—5/4	1 000 000	680 000	320 000	218	25	603	140	205	160	24	13	—	10	—	600	220	40	40	5	0	10	25
													22	—	700	260						
5/4—12/4	1 500 000	1 164 000	336 000	—	25	463	140	230	165	24	14	—	10	—	500	160	40	37	4	0	7	35
													24	—	750	320						
12/4—19/4	1 100 000	1 056 000	44 000	—	50	292	140	250	150	20	14	16	10	—	500	180	38	37	3	0	7	35
													22	18	800	270						
19/4—26/4	400 000	350 000	50 000	—	—	200	—	80	20	3	16	—	10	—	550	180	35	1	6	0	6	21
													20	—	850	270						
Sum	6 000 000	4 850 000	1 150 000	1468	200	2983	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

11. Hamarøy. Her har intet fiske foregaat i aarene 1907—12. I de foregaaende aar faldt fisket saaledes:

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsnitslot kr.
1906.....	14	7	1 100	268	19.00
1905.....	24	11	5 000	1 530	65.00
1904.....	66	19	35 000	6 450	98.00
1903.....	46	11	30 000	6 600	143.00

12. Steigen. Her var intet fiske i 1908, 1907 og 1906.

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsnitslot kr.
1912.....	21	7	3 000	678	34.00
1911.....	30	10	5 000	2 400	80.00
1910.....	22	9	3 500	1 220	55.00
1909.....	15	7	2 000	710	47.30
1905 ¹⁾	70	32	19 000	5 400	77.00
1904 ¹⁾	100	41	82 000	18 500	185.00
1903 ¹⁾	234	90	221 000	42 630	182.00

2000 stk. blev saltet til klipfisk, 1000 stk. hængt til rundfisk. Leverpartiet utjorde 4 hl. rognpartiet 2 hl., Fisket foregik i mars og april.

13. Leiranger. Her fiskedes i 1912 4000 stk. skrei til en samlet værdi av 917 kr. I 1911 fiskedes 2000 stk., i 1910 12 000 og i 1909 3000.

14. Boden. Skreifisket har faldt saaledes i 1912 sammenlignet med de 9 nærmest foregaaende aar.

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsnitslot kr.
1912.....	140	30 ²⁾	91 000	21 610	154.00
1911.....	16	4	6 000	2 460	154.00
1910.....	15	3	8 000	3 888	259.00

¹⁾ Disse opgaver omfatter ogsaa Leiranger, idet Steigen og Leiranger dengang utgjorde et herred.

²⁾ hvorav 5 motorbaater.

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsnitslot kr.
1909.....	15	3	7 000	3 210	214.00
1908.....	15	3	6 000	3 141	209.00
1907.....	32	8	3 100	1 628	50.00
1906.....	45	9	7 000	3 308	74.00
1905.....	15	5	20 000	9 050	603.00
1904.....	27	9	27 000	7 141	264.50
1903.....	160	80	43 000	7 750	48.00

En baat fisket med garn 1000 stk., resten fisket med line. Hele fangsten blev hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 170 hl. Intet dampedes. Rognpartiet utgjorde 100 hl. Fisket foregik ved Givær og Hellevær.

15. Gildeskaal. Skreifisket for 1912 faldt saaledes sammenlignet med de 8 foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baater	Skøiter	Motorf.	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsnitslot kr.
1912	171	26	4	12	178 300	51 835	303.00
1911	137	31	3	5	76 000	31 980	233.00
1910	142	34	2	2	58 000	31 885	225.00
1909	97	24	—	—	31 000	14 150	146.00
1908	92	25	—	—	35 000	15 720	171.00
1907	99	24	—	—	10 000	4 994	50.00
1906	104	29	—	—	42 300	17 476	168.00
1905	54	13	—	—	17 000	7 080	131.00
1904	140	35	—	—	101 000	31 640	226.00

1 skøite fisket med garn, 2 baater med garn og andre redskaper, resten med line. Med garn fiskedes 5900 stk. skrei, med line 172 400 stk. Hele fiskepartiet tilvirkedes til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 360 hl. Av 250 hl. tilvirkedes 102 hl. dampmedicintran. 110 hl. anvendtes til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 186 hl. Gjennemsnitspriserne var kr. 25 pr. 100 stk. fisk, kr. 15 pr. hl. lever og kr. 10 pr. hl. rogn.

Fisket foregik i:

Fleinvær 124 fiskere ..... 134 000 stk. skrei

Fugløvær 47 — ..... 44 300 —

Til husbruk anvendtes 1000 stk. skrei til en værdi av kr. 250.

16. Meløy. Det mindre skreifiske av hjemfolk, som dreves her i 1912, faldt saaledes sammenlignet med de 9 foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baater	Skøiter	Motorf.	Damp- skibe	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennem- snitslot kr.
1912	289	8	2	40	1	540 000	167 340	580.00
1911	124	29	10	1	—	97 500	40 945	328.00
1910	50	11	4	2	—	30 000	13 150	263.00
1909	68	30	—	—	—	25 000	5 625	83.00
1908	64	27	—	—	—	15 000	5 400	84.00
1907	80	40	—	—	—	15 000	5 350	67.00
1906	60	40	—	—	—	10 000	3 550	56.00
1905	100	50	—	—	—	10 000	3 480	35.00
1904	95	50	—	—	—	25 000	7 190	76.00
1903	220	130	—	—	—	110 000	20 150	92.00

I motor fisket med garn 12 000 stk. skrei, resten fisket med line. Av fangsten blev 315 000 stk. saltet til klipfisk og 225 000 stk. hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 900 hl. Av 860 hl. tilvirkedes 344 hl. dampmedicintran, 40 hl. anventes til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 600 hl. Der solgtes 540 000 stk. fiskehoder. Gjennemsnitts- priserne var kr. 27 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 15 pr. hl. lever, kr. 8 pr. hl. rogn og kr. 0.60 pr. 100 stk. fiskehoder. Det viktigste vær var Støt, hvor 240 fiskere fisket 529 000 stk. Den bedste fisketid var fra $5\frac{1}{2}$ til $17\frac{1}{2}$ og $26\frac{1}{2}$ — $\frac{2}{3}$. Der var 15 kjøpéfartøier tilstede. Til husbruk anventes 2000 stk. skrei.

17. Rødøy. Fisket i 1912 faldt for dette herred saaledes i sammenligning med de 9 foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baater	Skøiter	Motorf.	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennem- snitslot kr.
1912	877	110	40	37	1 041 000	327 062	373.00
1911	740	115	37	8	445 000	223 580	302.00
1910	574	102	23	2	339 000	135 381	236.00
1909	548	105	10	1	276 000	128 918	235.00
1908	542	96	15	1	274 000	108 850	201.00
1907	675	129	14	1	278 000	128 767	191.00
1906	680	138	—	—	630 000	235 740	347.00
1905	570	140	—	—	560 000	225 300	395.00
1904	408	99	—	—	460 000	132 160	324.00
1903	430	105	—	—	290 000	72 210	168.00

7 aapne baater fisket med garn, 65 baater, 15 skøiter og 22 motorfartøier med line, 38 baater, 25 skøiter og 15 motorfartøier med garn og andre redskaper. Av fangsten blev 125 000 stk. saltet til klipfisk, 913 000 stk. hængt til rundfisk og 3000 stk. solgt til ferskfisk. Leverpartiet utgjorde 2150 hl., hvorav tilvirkedes 891 hl. dampmedicintran. Rognpartiet utgjorde 1086 hl. Der solgtes 950 000 stk. fiskehoder. Prisene var kr. 26 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 16—17 pr. hl. lever, kr. 11—12 pr. hl. rogn og kr. 0.90—1.00 pr. 100 stk. fiskehoder.

Av beretningen fra opsynsbetjenten i Myken—Valvær, J. Selsø, hitsættes:

„Opsynet traadte i virksomhet i Valvær den 8 januar og i Myken 10 januar og varte til 30 mars, altsaa henholdsvis 83 — og 81 dage. Personalet var det samme som før nemlig 1 opsynsbetjent og 1 assistent med station paa Myken og 1 underbetjent med station paa Valvær.

Som det fremgaar av beretningen traadte opsynet i virksomhet tidligere end de foregaaende aar. Aarsaken hertil var, at et betydelig fiskindsig merkedes allerede i sidste halvdel av desember og derfor gjorde en stor del av fiskerne sig færdig til avreise fra hjemmet den 2 januar.

Da opsynet traadte i virksomhet var belægget for begge vær 80 baater med ca. 400 mand. Endel prøvesæt var allerede foretat med forholdsvis bra fangst, idet man for Myken hadde faat optil 300 paa garn og 150 paa liner. I Valvær var fangsten paa garn noget lignende, mens ingen der endda hadde forsøkt med liner. Veiret var meget godt hver eneste dag, saa flere og flere fiskere ankom, saa at omkring midten av maaneden var belægget i Myken 100 fiskefarkoster hvorav 70 baater, 30 skøiter med 67 doryer og 460 mand, og i Valvær 56 farkoster med 282 mand. Fisket var paa denne tid rikt, idet man paa garn fik optil 800 og paa liner optil 900 fisk, særlig for Myken var linefisket fremtrædende, hvorimot for Valvær næsten intet linefiske foregik. Ved utgangen av denne maaned var næsten det fulde belæg ankommet; dette var da for Myken 117 farkoster, hvorav 39 skøiter, herav 20 med motor, 81 doryer, 536 mand, og i Valvær ca. 60 farkoster med ca. 300 mand. Omkring midten av februar steg belægget i Myken til 130 farkoster, hvorav 43 skøiter med 90 doryer og 572 mand, samt 6 kjøpefartøier, derhos var der 6 à 7 som kjøpte paa land samt 6 trandampere. Fra begyndelsen av februar tok fangsten paa garn av, og de fleste fiskere drev bare med liner som nu gav en rik fangst, idet baatene fik optil 500 og skøitene optil 1400 fisk. Fisken holdt sig paa dypt vand; ti det bedste fiske foregik paa en dybde av 150 favne. I Valvær hvor linefisket hittil ikke hadde været noget betydelig, begyndte man henimot midten av maaneden at forsøke længere ut fra land og det viste sig straks, at naar man kom saa langt ut at man fik den samme dybde (150 favne) saa

gjorde man rik fangst paa liner ogsaa her. Veiret var det bedste hele maaneden saa ingen nævneværdig landligge indtraf. Det skal dog bemerkes, at paa grund av agnmangel var det ikke sjelden at flere av linefiskerne fik kun to trækninger i en uke. Det tap av fiske som dette forarsaket kan vanskelig opgives, men det viste sig iaar mere end nogen gang før hvor paatrængende nødvendig det er at faa telefon straks til disse fiskevær. Ved begyndelsen av mars begyndte fisket at ta av, og endel fraflytning skedde særlig for Myken, idet de baater som hvert aar driver vaarfiske i Træna flyttet dit, og en stor del av skøitene avsluttet for at reise til Finmarken, likesom nogen reiste til Røst. Det visste sig dog, at naar der blev færre fiskere og en større plads paa fiskehavet for dem som var igjen, saa holdt fisket sig nogenlunde bra utover til midten av maaneden. Men nu blev agn næsten ikke at opdrive og man maatte derfor avslutte med liner. Kun nogen faa baater som den hele tid hadde drevet med garn, og som fremdeles fortsatte med dette redskap, begyndte nu at gjøre bra fangst, idet man fik op til 600 fisk baade for Myken og Valvær, hvilket bevirket at alle som endnu ikke hadde avsluttet og som hadde garn, atter begyndte at forsøke med dette redskap. Men det var bare nogen trækninger at fangsten var forholdsvis bra, saa gik fisket atter ned igjen og avsluttedes helt ved slutten av maaneden med et fiskeparti for Myken av 687 000, hvorav saltet 123 000, damptran 540 hl. og rogn saltet 339 hl., og for Valvær 356 000, hvorav 1000 saltet, damptran 350 hl. og rogn saltet 382 hl.

Utbyttet paa de forskjellige redskaper:

	Mindste lot	Høieste lot	Gjennemsnit lot
	kr.	kr.	kr.
Myken garn.....	308	400	340
— begge bruk.....	260	600	400
— liner.....	150	480	350
Valvær garn.....	260	530	330
— begge bruk.....	200	400	350
— liner.....	80	280	200

Det bemerkes at agnutgifterne er fratrukket for samtlige linelotter, baade for de fiskere som kun har brukt liner, og for dem som har brukt baade garn og liner.

Opsynet har den tid det har været i virksomhet søkt paa bedste maate at opretholde den lovlige orden. Den nye driftsmaate med doryfiske vil jo uvægerlig føre til større sammenvikling av redskaperne end som før, men etterhvert som fiskerne blir vant med denne driftsmaate synes det som at anmeldelserne avtar. Det har saaledes været færre anmeldelser iaar end ifjor, hvilket vel for en del kan ha sin grund i at veiret var slik at man næsten samtidig kom ut paa fiskefeltet.

Sundhetstilstanden har været god. Kommunelægen i Meløy har besøkt værene 5 ganger i vinterens løp, han kommer som regel ved middagstider den ene dag og reiser ved samme tid den følgende dag. Et saadant ophold synes fiskerne er altfor kort, og opsynet er anmodet om at indberette dette. Man finder derfor at burde fremholde, at da belæget nu blir større og større for hvert aar, saa vilde den heldigste ordning være at en fiskerilæge til stadighet kunde stationeres f. eks. paa Myken, og kunde da ved hjælp av en god motorbaat foreta reiser til Selvær og Valvær for at føre lægetilsyn med fiskerne ogsaa der.

Da der i Ravnkloen (den søndre del av Myken) nu bor i rorboderne ca. 100 mand og disse har ca. 800 m. uveisomt terræng til den brønd som det offentlige har bygget paa Myken, saa er det høist paa-krævet at en brønd maa anlægges i Ravnkloen allerede i kommende sommer.

Kravet om 2 eller 3 fortøiningsstøtter eller bøier paa havnen i Myken gjentages ogsaa iaar. Derhos bør en stake sættes paa fluen ved Nordenvindsviken og endel fæstigheter anbringes paa Finøyen og Grytøyen.“

18. Træna. Fisket i 1912 faldt saaledes i sammenligning med de 9 foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baater	Skøiter	Motorf.	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennem- snitslot kr.
1912	982	213	20	30	480 000	176 175	179.00
1911	1200	290	—	10	420 000	213 400	178.00
1910	1250	280	10	10	470 000	210 100	168.00
1909	1747	416	—	11	655 000	259 355	147.30
1908	1166	292	—	8	355 000	154 600	132.00
1907	1182	308	—	—	340 000	149 030	123.00
1906	1012	230	—	—	395 000	145 930	144.00
1905	1240	360	—	—	640 000	246 000	200.00
1904	2000	560	—	—	660 000	190 600	95.00
1903	1400	450	—	—	950 000	216 250	154.00

60 baater, 20 skøiter og 20 motorfartøier fisket kun med line, 100 baater fisket med snøre, 53 baater og 10 motorer med garn og andre redskaper.

Av fangsten blev 273 000 stk. fisket med garn, 207 000 stk. med line og snøre. 29 000 stk. blev saltet til klipfisk, 450 000 stk. hængt til rundfisk og 1000 stk. solgt til ferskfisk. Leverpartiet utgjorde 1000 hl., hvorav tilvirkedes 470 hl. dampmedicintran. Rognpartiet utgjorde 435

hl. Der solgtes 400 000 stk. fiskehoder. Gjennemsnittspriserne var kr. 25 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 10 pr. hl. lever, kr. 5 pr. hl. rogn og kr. 1 pr. 100 stk. fiskehoder.

Fisket foregik ved:

Træna med Sydholmen 648 fiskere, 197 000 stk. skrei, fisketid: mars—april.

Selvær 334 fiskere, 283 000 stk. skrei, fisketid: februar—mars.

Til husbruk anvendtes 10 000 stk. skrei til en værdi av kr. 2000.

19. Dønnes. Fisket foregik her alene i Aasvær, hvor det i 1912 faldt saaledes i forhold til de 9 foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baater	Skøiter	Motorf.	Dampskibe	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsnittslot kr.
1912	319	79	3	1	3	223 000	61 003	191.00
1911	256	62	3	—	—	107 000	55 195	216.00
1910	238	57	2	2	—	101 000	43 203	181.00
1909	286	70	—	—	—	102 300	46 038	168.00
1908	255	61	—	—	—	110 000	46 960	184.00
1907	301	73	—	—	—	61 000	29 578	98.00
1906	443	104	—	—	—	202 000	78 046	176.00
1905	473	133	—	—	—	250 000	98 400	208.00
1904	344	99	—	—	—	325 000	106 105	308.00
1903	177	49	—	—	—	150 000	39 105	221.00

24 baater, 1 skøite og 1 motorfartøi fisket med garn, 55 baater, 2 skøiter og 3 dampskibe fisket med line. Med garn fiskedes 100 000 stk. skrei, med line 123 000 stk. Av fangsten blev 15 000 stk. saltet til klipfisk og 208 000 stk. hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 460 hl. 420 hl. anvendtes til 212 hl. damptran, resten, 40 hl., til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 252 hl. Der solgtes 150 000 stk. fiskehoder. Gjennemsnittspriserne var kr. 22.50 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 16 pr. hl. lever, kr. 9 pr. hl. rogn og kr. 0.80 pr. 100 stk. fiskehoder. Fisket foregik fra 20 januar til 9 mars. Til husbruk anvendtes 1000 stk. skrei.

20. Herøy. I 1912 faldt fisket saaledes sammenlignet med de 9 foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baater	Skoiter	Motorf.	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsnittslot kr.
1912	931	51	76	35	1 202 000	378 740	407.00
1911	697	129	—	16	537 000	265 679	381.00
1910	622	127	2	7	413 600	181 089	291.00
1909	658	150	—	3	340 600	112 398	216.00
1908	615	137	—	4	307 500	145 380	236.00
1907	966	209	—	—	207 000	88 675	92.00
1906	1 147	247	—	—	500 400	181 422	135.00
1905	805	182	—	—	822 400	259 470	320.00
1904	504	114	—	—	543 000	161 390	320.00
1903	496	114	—	—	335 000	83 724	169.00

51 baater fisket med garn, 76 seilskoiter og 35 motorfartøier fisket med line. Med garn fiskedes 401 500 stk. skrei, med line 800 500 stk. Av fangsten blev 43 000 stk. saltet til klipfisk og 1 159 000 stk. hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 2200 hl. Herav tilvirkedes 690 hl. dampmedicintran. Rognpartiet utgjorde 1000 hl. Der solgtes 1 mill. stk. fiskehoder. Gjennemsnittspriserne var 20—34 kr. pr. 100 sløiet fisk, 12—15 kr. pr. hl. lever, 10—15 kr. pr. hl. rogn og kr. 1.20 pr. 100 stk. fiskehoder. Til husbruk anvendtes 4000 stk.

21. Vega. Her faldt fisket i 1912 sammenlignet med de 9 foregaaende aar saaledes:

Aar	Fiskere	Baater	Skoiter	Motorf.	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsnittslot kr.
1912	163	34	—	2	220 000	62 488	383.00
1911	176	38	—	4	106 000	52 400	298.00
1910	188	34	2	5	110 000	48 570	258.00
1909	168	36	—	—	180 000	76 129	454.00
1908	163	36	—	—	156 100	71 490	438.00
1907	391	100	—	—	112 000	49 253	124.00
1906	816	160	—	—	200 000	81 800	100.00
1905	733	193	—	—	340 000	145 920	199.00
1904	117	22	—	—	127 500	30 130	258.00
1903	70	12	—	—	116 000	24 676	353.00

16 baater fisket med garn, 3 med line, 15 baater og 2 motorbaater med garn og andre redskaper. Med garn fiskedes 140 000 stk. skrei,

med line 75 000 og med snøre 5000. Av fiskepartiet blev 15 800 stk. saltet til klipfisk, 204 200 hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 450 hl. Av 340 hl. tilvirkedes 161 hl. dampmedicintran, 110 hl. anvendtes til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 186 hl. Der solgtes 150 000 stk. fiskehoder. Gjennemsnittspriserne var kr. 23 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 16 pr. hl. lever, kr. 8 pr. hl. rogn og kr. 0.80 pr. 100 stk. fiskehoder. Fisket foregik hovedsagelig ved:

Bremstein og Skjærvær 152 fiskere 185 000 stk. skrei. Bedste fisketid $18\frac{1}{2}$ — $30\frac{1}{3}$.

Til husbruk anvendtes 4000 stk. skrei til en værdi av kr. 900.

22. Bindalen. Her faldt kun et mindre skreifiske for hjemmefolkene, og dette var i 1912 saaledes i sammenligning med de 9 foregaaende aar:

Aar	Fiskere	Baater	Skøiter	Motorf.	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsnitslot kr.
1912	174	73	1	2	28 500	6 000	34.00
1911	183	78	2	1	25 000	6 530	36.00
1910	177	76	2	1	23 500	5 100	29.00
1909	185	81	—	—	21 000	4 425	24.00
1908	183	88	—	—	27 000	5 570	30.00
1907	92	38	—	—	22 500	4 773	52.00
1906	109	52	—	—	24 500	3 810	36.00
1905	81	40	—	—	25 500	4 910	67.00
1904	86	43	—	—	23 000	3 215	37.00
1903	80	40	—	—	24 000	2 740	34.00

2 aapne baater fisket med garn, 15 baater og en skøite med line, 14 baater med snøre, 24 baater og 2 motorfartøier med garn og andre redskaper, 18 baater med line og snøre. Med garn fiskedes 9500 stk. skrei, med line 13 000 stk. og med snøre 6000 stk. Av fangsten blev 13 000 stk. saltet til klipfisk, 2100 stk. saltet i tønner og kasser, 5000 hængt til rundfisk, 500 stk. til rotskjær og 3400 stk. solgt til fersk fisk. Leverpartiet utgjorde 21 hl. Intet dampedes. Rognpartiet utgjorde 5 hl. Gjennemsnittspriserne var kr. 22 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 15 pr. hl. lever og kr. 15 pr. hl. rogn. Til husbruk anvendtes 1000 stk. skrei.

23. Velfjord. Her fiskedes 1400 stk. skrei til en værdi av kr. 730 mot i 1911 1300 stk. til en værdi av kr. 735.

24 og 25. I Alstahaug og Stamnes fiskedes ingen skrei i 1912, 1911 og 1910. I 1909 fiskedes henholdsvis 18 500 og 1850 stk.

Følgende tabel hitsættes for de enkelte herreder i 1912 og for totalutbyttet m. v. for hele amtet i sammenligning med de foregaaende 16 aar:

Herrederne	Antal fiskere	Fordelt paa antal			Utbyttet		Omtr. gjennem snitslot i kr.	Kjøpefartøier
		Baater	Seilfartøi, motorf.	Damp-baater	I stykker skrei	I penger kr.		
Dverberg	425	15	104	—	630 000	216 808	510	27
Øksnes	851	119	64	—	613 200	220 846	260	—
Bø	1 093	93	73	—	900 000	265 114	242	—
Sortland	30	10	—	—	19 200	7 300	263	—
Gimsøy	186	13	18	—	125 000	39 050	210	—
Hadsel	332	—	12	12	200 000	59 060	178	3
Borge	512	101	6	—	305 000	84 790	165	—
Buksnes	38	8	—	—	31 000	12 475	328	—
Flakstad	—	—	—	—	5 500	1 470	—	—
Værøy og Røst	4 076	403	277	24	6 639 600	1 937 518	475	40
Hamarøy	—	—	—	—	—	—	—	—
Steigen	21	7	—	—	3 000	678	34	—
Leiranger	36	12	—	—	4 000	917	25	—
Bodin	140	30	—	—	91 000	21 610	154	—
Gildeskaal . . .	171	26	16	—	178 300	51 835	303	—
Meløy	289	8	42	1	540 000	167 340	580	15
Rødøy	877	110	77	—	1 041 000	327 062	373	7
Træna	982	213	50	—	480 000	176 175	179	—
Dønnes	319	79	4	?	223 000	61 003	191	—
Herøy	931	51	111	—	1 202 000	378 740	407	—
Vega	163	34	2	—	220 000	2 488	383	—
Bindalen	174	73	3	—	28 500	6 000	34	—
Velfjord	48	34	—	—	1 400	730	15	—
Alstahaug	—	—	—	—	—	—	—	—
Stammes	—	—	—	—	—	—	—	—
1912	11 694	1439	859	40	13 480 700	4 099 009	351	92
I 1911	10 546	1667	507	53	6 430 700	3 033 483	287	44
- 1910	9 993	1830	273	28	4 949 100	2 035 426	204	12
- 1909	10 474	2267	121	37	4 739 750	1 865 890	178	5
- 1908	9 412	1843	198	36	4 878 800	2 089 748	222	32
- 1907	9 683	1966	163	16	3 254 600	1 441 895	—	24
- 1906	10 403	2099	109	19	5 733 390	2 118 530	—	60

Herrederne	Antal fiskere	Fordelt paa antal			Utbyttet		Omr. gjennemsnitslot i kr.	Kjøpefartøier
		Baater	Seilfartøi, motorf.	Dampbaater	I stykker skrei	I penger kr.		
I 1905.....	10 502	2330	43	19	6 040 330	2 158 384	—	60
- 1904.....	12 211	3025	78	17	8 751 900	2 203 693	—	100
- 1903.....	12 047	3186	—	—	8 242 000	1 762 649	—	61
- 1902.....	8 113	2117	—	—	4 965 250	1 409 030	—	23
- 1901.....	7 673	1793	—	—	3 548 912	1 156 532	—	29
- 1900.....	8 532	1955	—	—	3 258 200	1 284 032	—	53
- 1899.....	7 415	1496	—	—	2 895 500	871 188	—	49
- 1898.....	8 967	1890	—	—	2 391 100	561 540	—	—
- 1897.....	10 336	—	—	—	5 919 500	1 325 331	—	—
- 1896.....	10 165	—	—	—	6 670 900	1 999 804	—	—

Av det i 1912 opfiskede kvantum, 13 480 700 stk. skrei, blev:

Saltet til klipfisk	2 729 000	stykker
” i tønder eller kasser ..	2 100	”
Hængt til rundfisk	10 734 000	”
” - rotskjær.....	7 600	”
Solgt til eksport som ferskfisk	8 000	”

Tilsammen 13 480 700 stykker

Leverpartiet utgjorde 26 437 hl. Av 24 486 hl. tilvirkedes 8848 hl. dampmedicintran, 1951 hl. anvendtes til andre transorter. Rognpartiet i fersk tilstand er beregnet til 10 248 hl. Av fiskehoder blev der solgt 10 240 000 stk. Til husbruk anvendte fiskerne 180 000 stk. skrei til en værdi av kr. 45 000.

Beretning om skreifisket i Nordre Trondhjems amt 1912.

(Væsentlig efter lensmændenes og opsynsbetjentenes opgaver).

I. Vikten. Av beretningen fra opsynsbetjent ved Viktenfisket, I. Hals, dat. 10 mai 1912, hitsættes:

„Om aarets skreifiske inden Viktendistriktet har jeg herved den ære at indberette:

Fiskeriopsynet var iaar i virksomhet fra 31 januar til 13 april = 74 dage. Tiltrædelsen av tjenesten skedde noget tidligere end vanlig. For Indreværenes vedkommende hadde en del tilflytning av kjøpefartøier som fiskerbaater fundet sted i sidste dage av januar; for Yttreværenes vedkommende skedde indrykningen noget senere, men omkring medio februar var Storfjøliden av almuen kommet til de respektive vær.

Ogsaa iaar skedde tilflytningen til Rorværene i seneste laget for manges vedkommende. Den gamle tradition, at skreifisket først kan ta fart i sidste halvdel av februar eller begyndelsen av mars, burde man nu forlate.

Opsynsstyrken har været den samme som i de nærmest foregaaende aar nemlig 1 opsynsbetjent med 1 assistent.

Belægget med kjøpefartøier og fiskerbaater samt logifarkoster var ogsaa iaar stort i Viktenværene, meget stort forsaavidt angaar Sørgjæslingerne. Dette forhold med masseansamling i Sørgjæslingerne har vistnok sin væsentligste grund i, at dette vær er bedre tilgodeset av det offentlige og private end de øvrige Viktenvær. Fremfor alt trækker telefon og telegraf til Sørgjæslingerne. Dersteds har man ogsaa sykestuen, der har man fiskerilægen, der har man postkontor, der har man fiskeriopsynet og havnebetjenten, der har man anløb av saavel kyst- som lokal-dampskibe, der har man rednings-skøitens station, der har man fiskerhjem med forsamlingshus. Omtrent alt dette savner de øvrige vær i Vikten endnu. Der er fisk for værene, der er fangstfelt like saa

bra som Sørgjæslingernes, der er gode havneforhold i flere av værene utenom Sørgjæslingerne ogsaa, f. eks. Nordø, Frelsø, Sørø, Skjærvær; allikevel maa disse av naturen ganske gunstig utstyrte fiskevær ligge under i konkurransen.

Der er pekt paa og gjort henstilling til opsynet om at „fordele“ belægget mere likelig paa de enkelte vær, hvorved overbelægg i Sørgjæslingerne kunde undgaaes. Der gjordes nogen velmente forsøk i saa henseende, men uten gunstig resultat. Det er kjøp- og salgsvilkaar, et steds kontakt med forretnings- og omsætningsmarkedet, at stedet staar i sikker og livlig rapport med omverdenen, det er det som er og blir det bestemmende for fiskerinæringens publikum, for saavel fisker som kjøper og forretningsfolk forøvrig. Paabud utenom de, som dikteres av sundt forretnings- og konkurransehensyn, er unyttige og virkningsløse.

Hvad det offentlige hittil har ofret paa Viktenværene i form av telefon, fyrlygter, opmerkning av seilled og grunde, fortøningsgreier i havn og sund, brøndanlæg m. v. er kommen vel med og er visselig vel anvendte penger, som samfundet faar vederlag for. Men her staar endnu adskillig igjen, om distriktet skal kunne staa sig i konkurransen med andre kyststrøk, og om man skal faa utnytte de naturlige betingelser, distriktet har som fiskefelt. De nærmest liggende opgaver her er i første række utvikling av telefonnettet; telefon til Nordø, Sørø og Skjærvær samt til Frelsø, Kvalø og Sklinna. Telefon lagt dit vilde med en gang løfte disse steder op til førsterangs fiskevær, alene henset til hvorledes torskefisket har artet sig i de sidste 10 aar. Det er de gode kommunikationer, som har muliggjort, at Sørgjæslingerne er f. t. landets betydeligste fiskevær paa skreifiskets omraade. Nordøerne—Sørø—Skjærvær og Frelsø—Sklinna—Kvalø kan bli noget lignende ifald de hjælpes frem.

Fisket har ogsaa iaar slaat ganske godt til for samtlige vær. Vistnok var fisketyngden neppe saa stor som i enkelte av de nærmest foregaaende aar; men da veiret har været usedvanlig gunstig, er det opfiskede kvantum det største som vistnok nogen gang har været. 4, 5 tildels 6 sjøveirsdage pr. uke den største del av fisket; havet saa rolig, saa litet sjøgang som faa aar. Det er vistnok saa, at det bedre utstyr med kraftige og mer sjøgaaende baater gjør, at man tar tyngre sjøveir nu end før; men veiret er og blir dog i stor utstrækning bestemmende for bedriftsutøvelsen paa havet. Fiskeriet har foregaat og har fordelt sig paa hele kysstrøket fra Grinna—Hausan—Nylandsskjæret—Hausen—Norørøra—Skjærvær samt Frelsøhavet. De større, sterkere og livbergeligere fiskerbaater, man nu legger sig til, gjør, at fiskerflaaten søker længere ut og legger under sig nye fangstfelter. Der gaar vel ikke mange aar, før motorbaatene er i flertal her i distriktet.

Linebruket har været sterkest repræsenteret iaar, dernæst snørebruket. Tilførselen av agn — væsentlig fersk sild — har været god, men agnpriserne var noksaa høi. Der er avhændet agn ute i værene for titusener av kroner.

Fiskets gang vil fremgaa av følgende tabel:

Uke	Parti
— ¹⁰ / ₂	70 000
¹¹ / ₂ — ¹⁸ / ₂	135 000
¹⁹ / ₂ — ²⁴ / ₂	150 000
²⁵ / ₂ — ² / ₃	220 000
³ / ₃ — ⁹ / ₃	525 000
¹⁰ / ₃ — ¹⁶ / ₃	590 000
¹⁷ / ₃ — ²³ / ₃	670 000
²⁴ / ₃ — ³⁰ / ₃	750 000
³¹ / ₃ — ⁶ / ₄	280 000
⁷ / ₄ — ²⁰ / ₄	233 000

Leverholdigheten har været litt under middels. Fisken har været ganske fyldig og vægten tilfredsstillende.

Deltagelsen i fiskebedriften var iaar stor. Fra Romsdals og Søndre Trondhjems amter deltok ikke saa mange fiskere som i tidligere aar; fra Nordlands amt var belægget større end vanlig, særlig fra herrederne Bindalen, Vik og Brønø. Ialt deltok 3736 fiskere med et baatantal 1040. Kjøpofartøiernes antal utgjorde 161 med en samlet drægtighet 3503 ton. Desuten var tilstede og sysselsat i fiskeribedriften av fartøifolk 467, handelsfolk 36, tranbrændere 21, kokke 56 samt andre erhvervsfolk 43 = ialt 4359 mennesker, heri ikke medregnet værenes faste opsittere.

Der er navnlig i Sørgjæslingerne opført en del nye rorboder siden iffor; men da belægget øker saa sterkt, er husmangelen følelig. Der har ogsaa iaar maattet dispensereres noget fra sundhetsforskrifternes bestemmelser om det ordinære belæg av rorbodrummene. I det store og hele har belægget i saavel rorboder som flytende farkoster været rimelig.

I en flerhet av rorboder har man nu kvinder som kokke. Hvad stel, renslighet og fliing angaar er det en betydelig vinding; likesaa hvad matlagningen angaar. Puds og renhold utenfor rorboderne er ogsaa blit paavirket av den kvindelige sans for god skik og orden. Det feminine element har utført et større arbeide og faat bedre skik paa flere av de hygieniske og sanitære forhold end de maskuline myndigheter har formaadd.

De hygieniske forhold gir forøvrig ikke anledning til videre bemerkning. Efterhvert som de gamle rorboder forsvinder eller disses værste

mangler utbedres, vil levelikere vilkaar indendørs indtræ; mange av de nyopførte rorboder er trivelige, hensigtsmæssige vaaninger. At der — særlig i et vær som Sørgjæslingerne med det store belæg — vil foreligge et ikke saa litet arbeide for sundhetspolitiet vil være forstaaelig. Imidlertid bedres sansen for renslighet og bra stel etterhvert hos folk.

Av forgaaelser mot ro og orden har der været forholdsvis faa. Under paavirkning av de sterke drikke har nogen ungdommer voldt en del opstyr; de har sonet forseelsen med bøter. Forgaaelser mot fiskerilovgivningen har der forekommet nok saa mange av iaar; bøtestraf er kommen i anvendelse herfor. I sin almindelighet set har forholdene været bra i værene; folk flest handler retskaffent og som det sømmer sig bra loyale, skikkelige samfunnsborgere. I betragtning av den store ansamling i Viktenværene av folk fra de forskjellige kanter av landet faar det sies, at aaret har forløpet ganske tilfredsstillende.

Foruten hvad jeg foran har fremholdt om tilgodeseen av værene fra det offentliges side, vil der bli andradd om anlæg av flere brønde i Sørgjæslingerne samt Nordgjæslingerne. Tilgang paa mat- og drikkevand i de to hernævnte rorvær var vanskelig og besværlig iaar.

Det opfiskede kvantum iaar er:

Skrei	3 613 000 stk.
Rogn	3 650 hl.
Lever	6 414 „
Damptran.....	2 857 „
Tilovers til andre transorter.....	400 „

Gjennemsnittspriserne paa fiskeprodukterne stiller sig saaledes:

For 100 stk. sløiet skrei	kr. 27.08
„ 100 „ fiskehoder	„ 0.95
„ 1 hl. lever.....	„ 12.90
„ 1 „ rogn.....	„ 15.00

Utbyttet av det samlede fiske for Viktendistriktet skulde efter dette være kr. 1 146 361.00, hvorefter fremkommer en gjennemsnittslot kr. 306.04.

Totalutbyttet for hele Namdalen skulde samlet bli kr. 1 371 853.

Sidste 10-aars opgave blir efter dette:

Aar	Antal baater	Antal fiskere	Kvantum skrei stk.	Kvan- tum lever hl.	Kvan- tum rogn hl.	Kvan- tum damp- tran hl.	Kvantum til raatran hl.	Total- utbytte kr.	Gjennem- snitslot kr.
1912	1040	3736	3 613 000	6414	3650	2857	400	1 146 361.00	306.04
1911	920	3604	1 897 000	3769	2145	1654	130	958 275.00	265.89
1910	1028	4206	1 761 000	3674	2000	1731	110	783 504.00	133.73
1909	957	4109	2 237 000	6250	1950	3190	320	1 053 584.50	256.41
1908	755	3143	2 414 000	7300	2230	3416	520	969 825.00	318.57
1907	616	2410	2 400 000	4440	1900	2220	550	967 292.00	401.33
1906	535	2069	845 000	1580	835	788	210	268 215.00	129.63
1905	575	2063	998 000	1770	910	940	65	263 340.00	169.33
1904	448	1693	1 280 000	1100	655	350	35	299 897.00	177.15
1903	446	1685	1 225 000	530	500	43	50	223 870.00	138.79
Gj.nsl.	732	2872	1 867 000	3683	1677	1719	239	693 417.00	229.19

Priserne paa fiskeprodukterne har iaar været adskillig lavere end de nærmest foregaaende aar; ca. 34 % lavere end ifjor. Man maa tilbage til 1906 for at finde saa lave priser. Raaproduktet er for fiskens vedkommende gjennemgaaende god; der blev litet gammel fisk som følge av overstaatte redskaper.

Opslagstelegrammer vedkommende etterretningvæsenet har været utfærdiget 1 gang ukentlig til de av styrelsen paabudte 29 stationer. Ukeopgaver for Sklinnafisket samt Flatangerfisket har været avgit herfra.

Heisning av morgensignalet samt utlevering og inntagning av baatmerker er utført av dertil leiede folk.

Rédningsskøiterne „Namsos“ og „Halten“ har hat station henholdsvis i Sørgjæslingerne og Nordørne en del av fisketiden. Den sidstnævnte av skøiterne kom sent til værene her; den var tidligere optat i Bjørnørdistriktet.

Sykestuen i Sørgjæslingerne var i virksomhet fra 9 februar til 13 april.

„Doktorpengene“ er kommet ind med kr. 356.25. Det blir færre og færre, som vil erlægge denne tribut. Det er omtrent kun Sørgjæslingerne, som har utredet dette bidrag til dækning av de garanterende kommuners andel av fiskerilagens avlønning. Men selv i Sørgjæslingerne er det ikke mere end 44 %, som har ofret sin 25 øre.

Tvistigheter, som er opstaat under fisket, er, hvor opsynets mellemkomst har været paakaldt eller paakrævet, som regel bilagt i mindelighet. Foruten de saker, som direkte utspringer av fiskeribedriften, søkes ogsaa opsynets bistand i ganske betydelig utstrækning vedrørende forhold paa andre omraader“.

2. Leka.

Aar	Fiskere	Aapne baater	Dæks- baater, skøiter	Motor- baater	Damp- fiske- fartøier	Fangst stk.	Værdi kr.	Gjennem- snitslot kr.
1912	293	72	2	7	3	384 000	119 040	406.00
1911	410	50	4	11	10	210 000	104 225	254.00
1910	382	61	3	15	5	204 000	88 120	231.00
1909	371	48	1	6	9	218 000	79 910	215.00
1908	522	54	8	3	18	175 000	63 800	122.00
1907	290	74	2	2	3	140 500	61 920	214.00
1906	336	31	1	5	12	82 800	26 380	78.00
1905	433	59	4	2	18	138 000	45 790	106.00
1904	465	155	5	5	—	164 000	37 884	81.00

7 aapne baater, 2 motorer og 2 dampskibe fisket med garn, 8 baater, 2 skøiter, 5 motorer og 1 dampskib med liner, 6 baater med snøre og 51 baater med garn og andre redskaper. Med garn fiskedes 182 000 stk. til skrei, med line 197 000 og med snøre 5000. Av fangsten blev 194 000 stk. saltet til klipfisk og 190 000 hængt til rundfisk. Leverpartiet utgjorde 719 hl., rognpartiet 480 hl. Der solgtes 300 000 stk. fiskehoder. Gjennemsnittspriserne var kr. 26.93 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 13 pr. hl. lever, kr. 10 pr. hl. rogn og kr. 0.50 pr. 100 stk. fiskehoder. Av 699 hl. lever tilvirkedes 280 hl. dampmedicintran, 20 hl. lever anvendtes til andre transorter. Der var 7 kjøpefartøier tilstede. Fisket foregik fra Sklinna. Til husbruk anvendtes 1000 stk. skrei. Fisket var bedst i februar og mars.

Av beretning fra opsynsbetjenten i Sklinna, S. A. Thorvik, hitsættes:

„Opsynet begynte den 8 februar og sluttet den 6 april. Ved ankomsten til Sklinna var nogen baater komne og hadde allerede fisket endel, saa der ved optællingen den 10 februar var 10 000 fisk. Ved midten av maaneden var alle de som hadde bestemt sig for Sklinna ankomne. Fra Gjæslingerne flyttet 5 skøiter til Sklinna først i mars. Til Horta gjorde opsynsbetjenten først i mars en tur. Men der var intet fiske av betydning, og der var ikke fremmede fiskere, og baatmerker blev ikke utlevert der iaar, hvorfor der heller ikke var tilsynsmandsvalg. I anden halvdel av mars fiskedes dog litt ogsaa for Horta — optil 50 skrei pr. dag paa dypsagn.

I Sklinna var der iaar rigtig godt fiske, og veiret var den hele tid godt, hvorfor fangsten blev stor — 384 000 skrei paa ikke fuldt 100 baater.

Til lokalskibenes lørdagsturer indstilledes — grundet kulstreiken —

sendtes kun lørdag ukeberetning om fisket m. v. til opsynsbetjenten i Gjøslingerne — i februar med posten helt frem, men fra $\frac{2}{3}$ som telegram fra Skei eller Leknes.

Fiskerne har i det hele holdt sig vedtægter og fiskeriloven efterrettelig. Av særlig uorden paa sjøen er kun anmeldt 1 tilfælde. Sidst i mars var der litt krangel i anledning opgjør. Men det avgjordes ved forlik hos opsynsbetjenten. Liner og garn brukes om hinanden, idet der ikke er havdeling. Nogen klaget over 2 garndampere og talte om havdeling. Jeg talte da med garndampernes førere og foreholdt dem muligheten av havdeling, hvis de ikke kunde holde sig fra baaternes redskaper. Det hjalp.

Av bergede redskaper levertes til opsynet kun en ile og et par kavlstænger. Eieren legitimerte sig og fik det utlevert. Der er saaledes ikke indkommet noget for solgte bergede redskaper.

Fra først i mars var der meget storsild tilstede. Da der ikke er regelmæssig tilførsel av agn til været, kom dette vel med. Man satte et sildgarn eller to til de andre redskaper, og fik fra $\frac{1}{2}$ til 7 stamper for natten. Men sildens komme hadde ogsaa den følge, at fisken blev urolig og blev vanskeligere at finde end før.

Den 8 mars fik en linedamper 5000 fisk paa natstaat line og dette er formodentlig er rekord paa kun natliner.

I opgjørstiden var der litt fyld, men da de holdt sig i sine rorboder og ikke gjorde anden fortræd, foranlediget det intet skridt fra opsynets side.

De nye sundhetsvedtægter for Sklinna fik jeg først tilstillet i trykt tilstand kort før opsynets slutning. De blev straks opslaat i alle rorboder. De blev imidlertid oplæst i et større møte kort efter approbationen. Med renligheten i og omkring rorboderne er der intet at rose. Da fiskerilægen kun var der om natten, hadde jeg ingen hjælp av ham i sanitær henseende.

Reglerne om rumindhold pr. fisker kan ikke for tiden forlanges respektert, da der er for faa rorboder. Det er dog værre at være ute end inde, selv om der blir trangt og kvalmt.

Til for ca. 3 uker siden har Torghatselskapet trafikert Sklinna og Horta 2 ganger for uken. Paa grund av kulstreiken blev lørdagsturene indstillet. Mere end 2 turer for uken kan der ikke for tiden med rimelighet forlanges, og det faar haapes, at det ogsaa næste aar blir som iaar.

Fiskerilægen besøkte Sklinna en gang for uken — undtagen 2 uker, da han var hindret i at komme. Han kom med tirsdagsbaatene og reiste tilbake igjen næste morgen kl. 6 med lokalskibet. Dette var ikke tilfredsstillende, og enkelte fiskere maatte reise til læge i Brønøy eller Rørvik.

Der er mangel paa læger, men dog ingen bedre ordning mulig iaar. Da fiskerne var misfornøiet med de korte besøk, kom der ind litet doktorpenger — kun 63 kroner. Over halvparten av fiskerne betalte intet. Se nærmere herom i en paategning til amtmanden — paa opgjøret.

Sundhetstilstanden var i det hele god.

Som bestyrer av fiskerhjemmet og sykestuen fungerte Jens Vang Jenssen av Gravik.

Sognepresten i Leka var der ute et par ganger, samt 2—3 emissærer og en avholdsprædikant.

Ogsaa iaar holdtes et masse møte, hvor fiskerne fremholdt de samme krav som ifjor — særlig om molo.

Her skal gives en oversigt over fisket m. v. i Sklinna 1912:

Samlet fiskeparti	384 000	stk.
Derav opfisket med garn	182 000	„
„ liner	197 000	„
„ dypsagn	5 000	„
Saltet parti	194 000	„
Hængt —	190 000	„
Lever ialt	719	hl.
Derav brukt til damptran	699	„
Lever tilovers til andre transorter	20	„
Damptran	280	„
Rogn	480	„
Gjennemsnittspris pr. 100 rundfisk	31	kr.
Samlet værdi	119 040	„
Bruttolot pr. fisker	406	„
Antal baater	97	
— fiskere	293	
— kjøpefartøier	7	
— baatkjøpere	4	
— mand ialt	341	
— handelsmænd	1	
— sjøveirsdage: hele	26	
— — delvise	13	

3. Flatanger.

Aar	Fiskere	Aapne baater	Dæks- baater, skøiter	Motor- fartøier	Fangst stk.	Værdi kr.	Gjennem- snitslot kr.
1912	462	136	1	6	345 000	106 453	230.00
1911	408	110	1	4	214 500	101 544	249.00
1910	387	83	4	3	170 000	79 795	206.00
1909	348	85	2	—	150 000	59 675	171.00
1908	358	71	2	—	123 000	58 310	163.00
1907	354	76	4	—	160 000	71 329	201.00
1906	324	76	—	—	279 000	112 010	345.00
1905	287	82	—	—	264 000	115 180	402.00
1904	244	68	—	—	196 000	52 260	214.00

24 aapne baater fisket med garn, 94 med liner, 18 med snøre. 1 seilskøite fisket med garn, 1 motor med line og 5 med garn og andre redskaper. Med garn fiskedes 102 000 stk. skrei, med line 167 000, med snøre 76 000. Av fangsten blev 295 000 stk. saltet til klipfisk, 3000 hængt til rundfisk og 20 000 solgt til ferskfisk. Leverpartiet utgjorde 650 hl., rognpartiet 570 hl. Der solgtes 130 000 stk. fiskehoder. 400 hl. lever anvendtes til 240 hl. damptran, 250 hl. lever til andre transortor. Gjennemsnittspriserne var kr. 26 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 13.25 pr. hl. lever, kr. 12 pr. hl. rogn og kr. 1 pr. 100 stk. fiskehoder. Der var 6 kjøpefartøier tilstede:

De viktigste vær var:

Smaaværet	74 fiskere,	72 000 stk. skrei,	
Gladsværet	103 —	77 000 —	
Villaværet	107 —	110 000 —	2 kjøpefart.
Bjørøværret med Utvorden	178 —	86 000 —	4 —

Til husbruk anvendtes 1000 stk. skrei.

4. Verran.

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennem- snitslot kr.
1912	300	150	30 000	19 700	66.00
1911	300	150	35 000	22 800	76.00
1910	240	120	30 000	19 570	82.00
1909	200	100	38 000	24 600	123.00
1908	160	80	42 000	27 260	170.00
1907	150	75	36 000	23 280	155.00
1906	150	75	35 000	17 720	118.00
1905	100	50	25 000	8 750	88.00
1904	100	50	14 000	3 800	38.00

65 aapne baater fisket med garn, 20 med line, 5 med snøre, 40 med garn og andre redskaper, 20 med line og snøre. 20 000 stk. skrei fiskedes med garn, 100 000 med line og snøre. Av fangsten blev 18 000 stk. saltet i tønner eller kasser, 12 000 blev solgt til ferskfisk. Leverpartiet utgjorde 100 hl. Intet dampedes. Rognpartiet utgjorde 20 hl. Gjennomsnittspriserne var kr. 60 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 13 pr. hl. lever og kr. 20 pr. hl. rogn. Til husbruk anvendtes 3000 stk. skrei.

5. Kolvereid. Her foregik intet fiske i 1912. Sidste aar der blev fisket skrei i dette herred var i 1908:

Aar	Baater	Besætning	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjen-smitslot kr.
1908.....	150	350	27 000	8870	22.00

Følgende tabel viser deltagelsen og utbyttet for herrederne i 1911 samt for det hele amt i de sidste 10 aar:

Herrederne	Antal fiskere	Fordelt paa antal				Utbyttet		Omtrentl. gjennomsnittslot kr.	Kjøpeartoiere
		Baater	Seilfartøi, Dæksbt.	Motorbaater	Dampskibe	I stykker skrei	I penger kr.		
Vikten ...	3736	968	29	143	—	3 613 000	1 146 361.00	306.00	161
Leka	293	72	2	7	3	384 000	119 040.00	406.00	7
Flatanger	462	136	1	6	—	345 000	106 453.00	230.00	6
Verran ..	300	150	—	—	—	30 000	19 700.00	66.00	—
Kolvereid	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ialt 1912	4791	1326	32	156	3	4 372 000	1 391 554.00	290.00	174
Ialt 1911.	4722	865	234	148	13	2 356 500	1 186 844.00	245.00	150
„ 1910.	5263	1076	121	125	15	2 175 000	975 984.00	185.00	155
„ 1909.	5236	1049	122	48	27	3 226 000	1 264 659.00	242.00	190
„ 1908.	4533	1110	10	3	18	2 904 000	1 168 603.00	258.00	151
„ 1907.	3204	787	21	7	6	2 857 000	1 167 019.00	—	170
„ 1906.	2879	701	16	5	13	1 241 800	424 325.00	—	71
„ 1905.	2983	783	14	14	20	1 515 000	550 860.00	—	59
„ 1904.	2722	799	31	—	6	1 754 000	416 236.00	—	43
„ 1903.	2504	—	—	—	—	1 660 300	337 955.00	—	—

Av fangsten blev: saltet til klipfisk..... 3 827 000 stk.
 hængt til rundfisk ..... 480 000 „
 saltet i kasser ..... 18 000 „
 solgt til ferskfisk ..... 47 000 „

Ialt 4 372 000 stk.

Leverpartiet utgjorde 7883 hl. Herav blev 7113 hl. anvendt til 3377 hl. dampmedicintran, resten 770 hl., til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 4720 hl. Der solgtes 3 630 000 stk. fiskehoder. Til husbruk anvendtes 15 000 stk. skrei.

Beretning om skreifisket i Søndre Trondhjems amt 1912.

(Væsentlig efter lensmændenes og opsynsbetjentenes opgaver).

I. Osen.

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsnitslot kr.
1912	424	84	200 000	94 100	222.00
1911	424	84	103 000	52 100	123.00
1910	436	86	90 000	50 735	116.00
1909	436	86	150 000	64 975	149.00
1908	372	62	330 000	165 229	444.00

64 baater fisket med garn og andre redskaper, 20 med snøre og line. Med garn fiskedes 170 000 stk. skrei, med line 10 000 og med snøre 20 000. Av fangsten blev 190 000 stk. saltet til klipfisk, 10 000 solgt til ferskfisk. Leverpartiet utgjorde 550 hl. 500 hl. anvendtes til 250 hl. dampmedicintran, 50 hl. benyttedes til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 200 hl. Der solgtes 150 000 stk. fiskehoder. Gjennemsnitspriserne var kr. 40 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 15 pr. hl. lever, kr. 18 pr. hl. rogn og kr. 1.50 pr. 100 stk. fiskehoder.

Fisket foregik ved følgende vær:

Sæter.....	88 fiskere	65 000 stk. skrei.	Bedste fisketid:	$15\frac{1}{2}$ — $30\frac{3}{3}$
Buarø—Kalværet	84 „	50 000 —	—	$15\frac{1}{2}$ — $30\frac{3}{3}$
Skjærvørerne	108 „	85 000 —	—	$15\frac{1}{2}$ — $30\frac{3}{3}$

Til husbruk anvendtes 6000 stk. skrei.

2. Roan.

Aar	Fiskere	Aapne baater	Motorer	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennem- snitslot kr.
1912.....	409	83	2	365 000	168 800	413.00
1911.....	399	83	—	200 000	101 975	256.00
1910.....	399	83	—	145 000	77 850	195.00
1909.....	399	83	—	140 000	60 880	153.00
1908.....	274	59	—	270 000	134 721	491.00

2 motorer fisket med garn, 56 baater med garn og andre redskaper, 27 baater med line og snøre. Med garn fiskedes 300 000 stk. skrei, med line 25 000 og med snøre 40 000. Av fangsten blev 360 000 stk. saltet til klipfisk og 5000 solgt til klipfisk. Leverpartiet utgjorde 800 hl. 710 hl. anvendtes til 355 hl. dampmedicintran, resten 90 hl. til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 350 hl. Der solgtes 300 000 stk. fiskehoder. Gjennomsnittspriserne var kr. 40 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 15 pr. hl. lever, kr. 18 pr. hl. rogn og kr. 1.50 pr. 100 stk. fiskehoder.

Det viktigste vær var Almendingsværet, hvor 310 mand hadde en fangst av 220 000 stk. skrei. Fisket var bedst i tiden $15\frac{1}{2}$ — $15\frac{1}{4}$. Til husbruk anvendtes 8000 stk. skrei.

3. Stoksund.

Aar	Fiskere	Baater	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennem- snitslot kr.
1912	80	20	165 000	73 950	902.00
1911	80	20	75 000	35 495	444.00
1910	80	20	45 000	25 630	320.00
1909	80	20	59 800	26 362	330.00
1908	44	13	20 000	9 910	225.00

13 med garn og andre redskaper, 7 med snøre og andre redskaper. Med garn fiskedes 35 000 stk. skrei, med snøre 65 000 og med line 65 000. Av fangsten blev 160 000 stk. saltet til klipfisk, 5000 solgt til ferskfisk. Leverpartiet utgjorde 250 hl. 205 hl. anvendtes til 105 hl. dampmedicintran, 45 hl. blev tilovers til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 150 hl. Der solgtes 100 000 stk. fiskehoder. Gjennomsnittspriserne var kr. 40 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 15 pr. hl. lever, kr. 18 pr. hl. rogn og kr. 1.50 pr. 100 stk. fiskehoder.

Det vigtigste vær var Stokøen, hvor 75 mand havde en fangst av 100 000 stk. skrei. Bedste fisketid var fra $15\frac{1}{2}$ — $15\frac{1}{4}$. Til husbrug anvendtes 4000 stk. skrei.

4. Nordfrøya:

Aar	Fiskere	Aapne baater	Skøiter	Motorfartøier	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsnitslot kr.
1912	1899	415	5	24 ¹⁾	1 488 500	482 213	254.00
1911	1768	394	8	12	805 000	388 593	220.00
1910	1749	420	8	7	512 600	249 856	143.00
1909	1903	406	5	4	675 000	294 492	155.00
1908	1982	406	5	3	580 000	255 055	114.00

25 aapne baater fisket med garn, 108 med line, 250 med snøre, 25 med garn og andre redskaper og 7 med line og snøre. Seilskøiterne og motorfartøierne fisket med line. Med garn fiskedes 185 000 stk. skrei, med line 466 000 og med snøre 836 800. Av fangsten blev 1 476 000 stk. saltet til klipfisk, 3000 saltet til persefisk og 9500 solgt til ferskfisk. Leverpartiet utgjorde 2383 hl. 2261 hl. anvendtes til 1025 hl. dampmedicintran, 122 hl. til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 2070 hl. Der solgtes 1 308 000 stk. fiskehoder. Gjennomsnittspriserne var kr. 27.40 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 15.46 pr. hl. lever, kr. 12.30 pr. hl. rogn og kr. 0.95 pr. 100 stk. fiskehoder.

De vigtigste vær var:

	Antal fiskere	Antal skrei	Bedste fisketid	Kjøpef.
Kya og Humlingsvær .	661	553 000	$\frac{1}{2}$ — $\frac{4}{4}$	4
Sulen	339	327 000	$\frac{1}{2}$ — $\frac{4}{4}$	11
Halten	699	508 500	$13\frac{1}{2}$ — $19\frac{1}{3}$	27

Til husbruk anvendtes 2000 stk. skrei.

Av beretningen fra opsynsbetjenten i Halten, O. Oksvold, hitsættes: „Undertegnede tiltraadte opsynstjenesten i Halten den 20 januar sidstl. Allerede 23 s. mnd. var ankommet 12 kjøpefartøier, 6 logifartøier og 45 seilskøiter, motorkuttere og aapne baater med tilsammen 170 fiskere.

Efterhaanden indfandt fiskere sig saaledes, at antallet den 6 februar utgjorde 506 mand, fra hvilken tid bedriften egentlig indtraadte i sin rette gjænge.

1) Hvorav 4 aapne.

I de 15 aar undertegnede har bestridt opsynstjenesten i Halten, har januar maaned aldrig frembragt nævneværdig fiskeparti.

Ved fisket var tilstede:

25 garnbaater	med 117 mand
6 motorskøiter (line)	„ 36 —
4 motorbaater (dæksbaater) (line)	„ 14 —
5 seilskøiter (line)	„ 31 —
107 aapne linebaater	„ 436 —
15 snørebaater	„ 52 —
<u>Tilsammen 676 mand</u>	

Desuten:

27 kjøpefartøier, drægtig 510 ton med en besætning av....	68 —
1 redningsskøite	4 —
24 logifartøier, hvis besætning er optat blandt antallet over fiskere.	
<u>Tilsammen 748 mand</u>	

Totalutbyttet av fisket var:

Fisk 508 500, rogn 630.30 hl., lever 783.20 hl., hoder 508 500.

I denne opgave er indbefattet de Halten underliggende smaaavær „Gjemsan“ og „Finvær-Sauø“.

Gjennemsnittspriser:

Fisk pr. 100 stk. sløiet kr. 28, rogn pr. hl. kr. 13, lever pr. hl. kr. 16 og hoder pr. 100 stk. kr. 0.80

Efter dette beregnes værdien av det opfiskede parti og bruttolotternes størrelse saaledes:

a. Garnfiskere:

86 000 fisk à kr. 28 pr. 100	kr. 24 080.00
194.84 hl. lever à kr. 16 pr. hl.	„ 3 117.44
113.78 hl. rogn à kr. 13. pr. hl.	„ 1 479.14
86 000 hoder à kr. 0.80 pr. 100	„ 688.00
<u>kr. 29 364.58</u>	

fordelt paa 117 mand utgjør kr. 250.98.

b. Linefiskere:

378 700 fisk à kr. 28 pr. 100	kr. 106 036.00
525.94 hl. lever à kr. 16 pr. hl.	„ 8 415.04
461.82 hl. rogn à kr. 13 pr. hl.	„ 6 003.66
378 700 hoder à kr. 0.80 pr. 100	„ 3 029.60
<u>„ 123 484.30</u>	

fordelt paa 507 mand utgjør kr. 243.56.

c. Snørefiskere:

33 800 fisk à kr. 28 pr. 100	kr.	9 464.00	
48.16 hl. lever à kr. 16 pr. hl.	„	770.56	
42.20 hl. rogn à kr. 13 pr. hl.	„	548.60	
33 800 hoder à kr. 0.80 pr. 100	„	270.40	kr. 11 053.56

fordelt paa 52 mand utgjør kr. 208.26.

d. Gjemsanfisket:

6000 fisk à kr. 28 pr. 100.....	kr.	1 680.00	
8.56 hl. lever à kr. 16 pr. hl.	„	136.96	
7.50 hl. rogn à kr. 13. pr. hl.	„	97.50	
6000 hoder à kr. 0.80 pr. 100.....	„	48.00	„ 1 962.46

fordelt paa 11 mand utgjør kr. 178.40.

e. Sauø-Finvær:

4000 fisk à kr. 28 pr. 100.....	kr.	1 120.00	
5.70 hl. lever à kr. 16 pr. hl.	„	91.20	
5.00 hl. rogn à kr. 13 pr. hl.	„	65.00	
4000 hoder à kr. 0.80 pr. 100.....	„	32.00	„ 1 308.20

fordelt paa 12 mand utgjør kr. 109.01.

Sum kr. 167 173.10

Resultatet av fisket maa betegnes som „meget godt“, betydelig over et middelsaar. Vistnok var priserne iaar under, hvad de paa lang tid har været, men det forøkede kvantum rettede adskillig herpaa.

Fisket foregik paa de vanlige dybder 80 à 100 favne meget jevnt, i februar og indtil 20 mars med ukepartier fra 50—72 000. Sidstnævnte parti i ukerne $^{20}/_2$ — $^{27}/_2$ og $^{12}/_3$ — $^{19}/_3$.

Efterat hovedmassen av fiskere forlot været den 24 og 25 mars, fortsattes bedriften av 2 garnbaater og 1 linebaat like til 2 april. Disse baater kom jevnlig ind med fangster fra 120—150 for linebaatens vedkommende, fra 200 op til 400 for garnbaatenes.

Det viste sig saaledes, at fisket fremdeles var uforandret, men, naar tiden 20 mars er inde, kan intet formaa Haltenfiskerne til at fortsætte.

Agnildfiske forekom ikke i februar og mars. Alt agn — natstængt smaasild fra Skjørn- og Aafjorden — tilførtes været, dels av rutebaatene ved væreierens forsg, men væsentligst av agndampbaatene „Providentia“ og „Ariel“ med flere ganger ukentlige anløb. Prisen pr. kasse sild varierte fra 4 til 7 kr.

Utgifterne til agn utgjorde for skøitenes vedkommende fra kr. 150—200, for baatenes fra kr. 100—140.

Antallet av sjøveirdage utgjorde ..... 30 hele
9 tildels

Tilsammen 39 dage,

hvorav paa januar 3, februar 16 og mars 20.

Redningsskøiten yder ved sin tilstedeværelse et stort bidrag til fiskeribedriftens fremme.

Som vanlig blev iverksat en innsamling til skøiten, hvilken indbragte kr. 140, som ved undertegnede er tilstillet Selskapet til skibbrudnes redning i Kristiania.

Utrustningen til fisket den vanlige. Garnfiskerne hadde pr. mand 15 til 20 garn med nødvendig tilbehør, linefiskerne 1500 til 2000 angler line med fornødne opstøer og vakere. Motorer og sneiseilsrig paa Aafjordbaater i tiltagende.

Redskapstapet har været ubetydelig for alle redskapers vedkommende.

Anmeldelser om tvistigheter paa havet fremkom hyppig fra linefiskerne. Samtlige blev bilagt dels ved forlig og dels ved voldgiftskjendelser efter fiskerilovens § 27. Parterne blev som regel tilfreds ved at faa sit mellemværende op og avgjort.

Havneforholdene fremdeles uforandret. Jeg tillater mig om dette emne at henvise til tidligere beretninger. Iaar utvirkede jeg lodsoldermandens inspektion av havnen paa den tid, da denne var tættest belagt. Han uttalte, at en utvidelse av havnepartiet var absolut paakrævet, men frygtede for, at intet posetivt foretages, forinden en katastrofe dikterte nødvendig utvidelse.

Han paala undertegnede at foranstalte utfærdiget andragende om utvidelse av Halten havn. Dette er nu skedd og andragendet sendt Nordfrøya herredsstyre til uttalelse og videre fremme.

Om moloernes tilstand vil meddelelse bli sendt Trondhjems lodsoldermand.

Ædruelighetstilstanden og ordenen i det hele tat har været tilfredsstillende, og reglerne for bedriftens utøvelse har — paa faa undtagelser nær — været overholdt. For mindre forseelser mot fiskerilovens § 3 og 13 er ilagt bøter, (5 i antal) hvorav 3 er vedtat og indbetalt, 2 er endnu ikke vedtat.

Jeg tillater mig at gjenta, at det vil fremme opsynets effektivitet om der paa dette budget blev optat et mindre beløp (50 à 100 kr.) til leie av motorskøite under ekstraordinære forhold.

Tiltar driften i de Halten tilliggende smaavær „Gjemsan“ og „Finvær-Sauø“, hvad der er sandsynlig, vil en à to turer til disse vær for-

mentlig bli nødvendige til fremme av etterretningstjenesten. Jeg tillater mig at henlede oppmerksomheten herpaa.

Forkyndelser av forelæg m. v. har været fremmet, efterforskninger derimot ikke, undtagen de, der var en følge av opsynstjenesten.

Angaaende de sanitære forhold, gaar jeg ut fra, at fiskerilægen i sin indberetning har redegjort for dette emne. Der har været ført klager over drikkevandet, idet vandkummerne staar aapne og veir og vind driver alle slags urenligheter ned i disse. Vandet blir desuten saltholdig av sjøskum, der under storm driver hen over øerne.

Nu, da sundhetskommisjonens formand og fiskerilægen ved selvsyn har sat sig ind i disse forhold, er der grund til at haabe, at der inden rimelig tid blir en forandring heri.

Intet ulykkestilfælde er indtruffet under fisket, eller under hjemreisen derfra.

Opsynet avsluttet — med amtets bemyndigelse — sin virksomhet den 3 april, efter en tjenestetid av 75 dage, reisedagene indbefattet.

Iøvrig tillater jeg mig at henvise til den under tjenesten førte dagjournal og merkeprotokol. — 1 bilag.

Anm. I antallet over baater og fiskere paa 1ste side er ikke medtat belæg i „Gjemsan“ og „Sauø-Finvær“. Dette opføres derfor her saaledes:

a. Gjemsan:

3 baater, 11 mand (line og snøre).

b. Sauø-Finvær:

2 motorskøiter, 4 doryer, 12 mand (line).“

Av beretningen fra opsynsbetjenten i Kya, Ole O. Aukan, hitsættes: „Den 22 januar tiltraadte jeg tjenesten. Faa fiskere var da ankomne til distriktet, men i løpet av dagen og de paafølgende dage kom en større del og først i februar ankom hovedmassen.

Fiskeforsøk var gjort i midten av januar og det viste sig, at fisken (skreien) allerede da var tilstede. Dette var tilfældet i Sulen, hvor hjemmefiskerne hadde fisket noget, da opsynet traadte i virksomhet.

Fra opsynet traadte i virksomhet var det dag om anden rigtig godt sjøveir og fisket var bra baade med snøre og line. Garnfisket derimot slog mindre til hele tiden. Dette vilde ogsaa ha blit tilfældet med snørefisket, idet agnsildfisket blev ujevnt og til sine tider var agnsild ikke at paatræffe. Endel av fiskerne begyndte at bruke den saakaldte „fogseangel“. Med denne fiskedes rigtig godt, men da denne fangst-

metode var litet kjendt her for distriktet før, tok mange fiskere det makelig med at anskaffe sig dette redskap, da de ikke hadde tillid til at denne fiskefangst vilde staa sig i længden; men det viste sig, at man uten dette redskap vilde ha gjort et ubetydelig fiske for dette distrikt.

Fisket for dette distrikt blev rigtig godt — skjønt ujevnt — med snøre og line, langt over et middelsaar, mens der paa garn blev daarligere omtrent et middelsaar eller maaske noget under et middelsaar. Grunden til at torskegarnsfisket var saa mislig antages at ligge i, at torsken ikke holdt sig til fiskegrundene, men holdt til overalt i sjøen og paa de forskjellige dybdeforhold, maaske var det silden den søkte efter, ti denne stod helt under fiskeeggene.

Fisken var idetheletat smaafalden baade med snøre og line, men fet og fyldig. Vægten dreiet sig gjennemsnitlig om 220 kg. pr. 100 stk. sløiet fisk av snøre og line, og omkring 300 kg. pr. 100 stk. sløiet fisk av garn. Leverholdigheten var liten, ca. 600 pr. hl. av snøre og line, og ca. 400 pr. hl. av garn; rognen var smaafalden men av god kvalitet. Leveren var fetholdig omtrent som i 1910. Fetprocenten dreiet sig om 40.

I fisket deltok for opsynsdistriktet 232 fangstfarkoster med et samlet belæg av 1000 mand. Av disse drev med torskegarn — linebruk og snøre følgende, nemlig.

24 storgarnstorskebaater	med	150	mand
1 smaagarnsbaat	„	5	—
13 linebaater (motorbaater)	„	59	—
194 snørebaater	„	786	—
Tils. 232 farkoster		med tils. 1000 mand	

Av ovenstaaende belæg drev 1 motorskøite med 3 mand fisket fra Sulen og 79 snørebaater med 336 mand likesaa fra Sulen. Torskegarnsfiske forsøktes ikke fra Sulen d. a.

Fiskepartiet for hele opsynsdistriktet blir efter fiskernes egne opgaver følgende fisk: 860 000 — lever: 1400 hl. — rogn: 1320 hl. Paa hvert enkelt bruk opfiskedes: med garn 99 000, med line 78 000 og med snøre 683 000. Gjennemsnittsutbyttet for torskegarnsdriverne utgjør ca. 640 stk. skrei pr. lot til en værdi av kr. 250.00 pr. lot — for linedriverne ca. 1300 stk. skrei pr. lot til en værdi pr. lot av ca. kr. 400.00 og for snørefiskerne ca. 900 stk. skrei pr. lot til en værdi av kr. 300.00 pr. lot. Værdien av det hele opfiskede kvantum for dette opsynsdistrikt antages at utgjøre kr. 276 000.00.

Det bemerkes, at kvantummet som er angit opfisket med garn er medindbefattet fisk som torskegarnsdriverne har fisket med line og snøre, da disse tildels ogsaa drev fiske med den slags redskaper, likesom at

kvantummet som er angit opfisket med snøre er medindbefattet litt linefisk, da endel snørefiskere drev tildels fiske med line.

Veiret var under dette aars torskefiske riktig pent; ogsaa strømforholdene var tilfredsstillende. Redskapstap hørte til en ren skjeldenhet. Der uttaltes av ældre fiskere, at de ikke kunde mindes et saa gjennomgaaende mildt og stadig vinterveir som iaar. Efter paaske blev veiret rigtignok slemt, og megen fisk gik sikkert tapt for distriktet.

Havneforholdene i fiskeværet Kya er fremdeles slette. Den forbygning som er utført vil paa langt nær komme til sin fulde nytte hvis ikke arbeidet blir fortsat, saa forbygningen kommer helt ind paa Ringskjærtæaaen samt en liten forbygning paa Røstskaget. Likesaa vilde det ha stor betydning baade for fisker som kjøper, at Berrekjeilen fik en tilbygning. Denne kjeile vilde da bli uten tvil det sikreste sted at fortøie i og den vilde i tilfælde forbygning gi plads for mange farkoster. Det er et alment krav paa at Berrekjeilen med det første fik en forbygning.

Som bemerket i mine tidligere indberetninger (f. eks. 1910) savnes fremdeles fortøiningsindretninger næsten overalt i fiskeværet Kya. Idet jeg tør henwise til indberetningen for 1910 angaaende dette forhold skal jeg paaany minde om, at dette for fiskeværet opstaaede savn maa bli i nær fremtid avhjulpet paa det bedste ved det offentliges foranstaltning.

De vraksaker som blev anmeldt iaar blev ikke auktionert, ti eiermand meldte sig; en enkelt gjenstand av ubetydelig værdi, som ingen eiermand meldte sig til, lot jeg finderens beholde.

Jeg foretok som tidligere aar som regel 1 gang ukentlig reise til fiskeværene Humlingsvær, Vaagsvær og Sulen og overalt forefaldt intet som kunde gi anledning til indskriden fra min side“.

5. Sørfrøya.

Aar	Fiskere	Baater	Skøiter	Motorf.	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsnitslot kr.
1912	1081	240	8	18	760 000	234 632	217.00
1911	1094	239	13	10	500 000	237 120	217.00
1910	1037	247	11	—	301 000	142 080	137.00
1909	959	222	4	—	364 000	123 712	129.00
1908	929	205	6	—	376 000	151 230	162.00

9 baater fisket med line, 227 med snøre, 4 med garn og andre redskaper. Seilskøiterne og motorerne fisket med line. 8000 stk. skrei fiskedes med garn, 209 000 med line og 543 000 med snøre. Hele fang-

sten blev saltet til klipfisk. Leverpartiet utgjorde 1093 hl. 963 hl. anvendtes til 380 hl. dampmedicintran, resten 130 hl. til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 418 hl. Der solgtes 700 000 stk. fiskehoder. Gjennomsnittspriserne var kr. 27 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 12 pr. hl. lever, kr. 12 pr. hl. rogn og kr. 1.10 pr. 100 stk. fiskehoder. 1000 stk. skrei benyttedes til husbruk.

Fisket foregik for Titran. Av beretningen fra opsynsbetjenten, B. Dragsness, hitsættes:

Angaaende dette aars skreifiske for Titran og den av mig derunder forrettede opsynstjeneste tillater jeg mig herved at avgi saadan indberetning:

Efter forut stedse at ha holdt mig underrettet om, at ingen fremmed fiskeralmue var ankommet til Titran begav jeg mig paavei dertil til opsynstjenestens paabegyndelse 27 januar. Men da dampskibet „Smølen“, hvormed reisen var bestemt, den dag forliste, kom jeg ikke frem til Titran før 31 januar. Endda var ingen fremmed fiskeralmue ankommet og fisket hindredes av uveir. Dette forhold vedblev ogsaa i første uke av februar. Fra 8 februar blev veiret bedre og fisket artet sig bra allerede første sjøveirdage. Fremmed almue kom da ogsaa snart tilstede, saa der ved midten av februar var tilstede noget over halvedelen av det for hele vinteren ankommende belæg. Fisken var noget let og smaaafaldende — omkring 200 kg. pr. 100 sløiet fisk — en vegt som senere paa vinteren dels blev endda mindre — hvorfor bedste fangst gjordes med snøre og line, hvorimot med garn ikke blev nævneværdig fangst. Fra og med 2den uke i februar til sidste uke av mars var veiret — i forhold til aarstiden — meget godt, hvorimot i april — til opsynet den 18de avsluttedes — var for det meste stormende og for fiskeribedriften helt hindrende veir. Det ellers i april hvert aar forekommende bedre fiske, blev derfor iaar hindret og umuliggjort av veiret. For sæsonen stillet antallet av sjøveirdage sig saaledes:

I februar: 8 hele og 11 tildels.

„ mars: 17 „ „ 10 —

„ april: 1 „ „ 1 —

Tilsammen: 26 hele og 22 tildels — sjøveirdage.

Som herav vil sees var sjøveirdagene i februar og mars av de fleste i antal, som paa tid kan paaregnes, hvorimot i april veiret var mer end vanlig hindrende for fiskeriet.

Antallet av tilstedeværende baater og fiskere stiller sig saaledes:

Ved utgangen av februar:

4 garnbaater	med 24 mand
15 linebaater	— 68 —
151 snørebaater	— 592 —
Sum 170 baater	med 684 mand

Ved utgangen av mars:

34 linebaater	med 155 mand
214 snørebaater	— 818 —
Sum 248 baater	med 973 mand.

For hele fisket — i kortere eller længere tid — var bokført som tilstedeværende:

266 baater med 1081 mand,

derav med line 35 baater, 176 mand og med snøre 231 baater, 905 mand, idet de fra først drivende garnlag senere gik over til snøredrift. Av linedriverne var der 18 motorbaater, 8 seilskøiter og 9 seilbaater. Av snøredriverne var alle aapne baater uten motor. Av det anførte antal var 2 linebaater (motorer) med 13 mand og 6 snørebaater med 15 mand tilstede i saa kort tid at fangst ikke blev gjort.

Der var ialt tilstede 37 skjøpefarøier av samlet drægtighet 665 tons og med ialt 94 mand.

Utbyttet av fisket stiller sig saaledes:

Opfisket 760 000 fisk, indvundet 670 hl. rogn, 380 hl. damptran og 130 hl. lever for anden tran.

Prisen for fisk i rund (usløiet) stand begyndte med 38—39 og gik senere ned til 22—25. Leverprisen var 12—14 og senest 10—12. Rognen solgtes ved fiskets slut til kr. 15—16½ pr. tønde. Fiskehoder var betalt fra 1.50—1.00 pr. 100. Alt salg av fisk foregaar endnu beklageligvis efter den gamle, men forkastelige maate at der betales pr. 100 rund fisk. Den retfærdigere salgsmaate efter vegt er endnu ikke kommet til forstaaelse, hverken blandt opkjøpere eller sælgere (fiskerne).

Gjennemsnittsprisen pr. 100 rund (usløiet) fisk er beregnet til kr. 30,00. Totalutbytte kr. 228 000.00, hvorefter gjennemsnittsbruttolotterne kan sættes til kr. 210.00 pr. mand. De enkelte mandslotter er dog i virkligheten meget forskjellig — alt efter den tid og forholde hvorunder deltokes i fisket. Der var lotter op til kr. 400.00, mens andres lotter var helt nede i kr. 50 pr. mand. Forholdet mellem snøre- og linefiskerne stiller sig ikke meget avvikende, idet hvad linefiskerne hadde forholdsvis mere, neppe dækket det for disse faldende dyre agnindkjøp.

Redskapstapet var iaar meget litet, likesom heldigvis intet menneskeliv gik tapt under fisket.

Den almindelige orden — saavel paa sjø, som paa land — var iaar særdeles god, og anmeldelsernes antal derfor mindre end vanlig.

Under hele fisket haddes fiskeriløge paa stedet, og fra januar til 20 mars var 1 redningsskøite tilstede. Begge disse goder var av almuen omfattet med største intresse. Arbeidet for at faa opført sykehus paa stedet fortsattes under fisket, og almuen er interessert at se dette saa nødvendige foretagende snarest mulig bragt til sin løsning.

Opsynstjenesten avsluttedes den 18 april og avreiste jeg fra Titranden paafølgende dag.

6. Hitteren.

Aar	Fiskere	Baater	Motorf.	Stk. skrei	Værdi kr.	Gjennemsnitts- lot kr.
1912.....	195	50	2	181 200	60 836	312.00
1911.....	189	50	2	35 000	17 310	92.00
1910.....	180	48	—	72 000	40 778	227.00
1909.....	189	50	—	48 800	20 125	107.00
1908.....	184	46	—	25 600	10 232	56.00

Baatene fisket med snøre, motorerne med line og snøre. Hele fangsten saltedes til klipfisk. Leverpartiet utgjorde 321 hl. Av 102 hl. tilvirkedes 40 hl. dampmedicintran, resten 219 hl. anvendtes til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 419 hl. Der solgtes 180 000 stk. fiskehoder. Gjennemsnittsprisen var kr. 28 pr. 100 stk. sløiet fisk, kr. 10 pr. hl. lever, kr. 10 pr. hl. rogn og kr. 1.50 pr. 100 stk. fiskehoder. Til husbruk anvendtes 150 stk. skrei.

De viktigste vær var:

Bispørerne...	80 fiskere	102 000 stk. skrei.	Bedste fisketid:	$\frac{8}{2} - \frac{21}{3}$
Helsøund...	11 „	12 000	—	$\frac{8}{2} - \frac{21}{3}$
Kvenvær....	104 „	67 200	—	$\frac{29}{2} - \frac{21}{3}$

Følgende tabel viser deltagelsen og utbyttet for herrederne i 1912, samt for det hele amt i de sidste 10 aar:

Herrederne	Antal fiskere	Fordelt paa antal				Utbyttet		Omtrentl. gjennemsnitts- lot kr.	Kjøpe- fartøier
		Baater	Seilfart., dæksbt.	Motor- fartøier	Damp- skibe	I stykker skrei	I penger kr.		
Osen	424	84	—	—	—	200 000	94 100	222	—
Roan	409	83	—	2	—	365 000	168 800	413	—
Stoksund .	80	20	—	—	—	165 000	73 950	902	—
Nordfrøya .	1899	415	5	24	—	1 488 500	482 213	254	42
Sørfrøya ..	1081	240	8	18	—	760 000	234 632	217	37
Hitteren ..	195	50	—	2	—	181 200	60 836	312	—
Ialt 1912	4088	892	13	46	—	3 159 700	1 114 531	272	79

Herrederne	Antal fiskere	Fordelt paa antal				Utbyttet		Omtrentl. gennemsnitslot kr.	Kjøpe-fartøier
		Baater	Seilfart., dæksbl.	Motor-fartøier	Damp-skibe	I stykker skrei	I penger kr.		
1911	3954	870	21	24	—	1 718 000	832 593	211	80
1910	3881	904	19	7	—	1 165 600	586 929	151	55
1909	3966	866	9	5	—	1 437 600	590 546	149	59
1908	3785	791	11	3	—	1 601 600	726 377	192	67
1907	4282	935	13	3	—	1 286 900	590 238	—	52
1906	4419	972	15	4	1	1 236 000	537 694	—	69
1905	4911	1090	35	4	1	2 261 200	949 580	—	100
1904	4205	1034	42	7	1	3 365 000	1 093 376	—	92
1903	3847	—	—	—	—	2 057 300	643 411	—	67

Av fiskepartiet blev: 3 127 200 stk. saltet til klipfisk
 3 000 ” — - persefisk
 — ” hængt - rundfisk
 29 500 ” solgt - ferskfisk
 — ” — - hermetik

Tilsammen 3 159 700 stk.

Leverpartiet utgjorde 5397 hl. 4741 hl. anvendtes til 2155 hl. dampmedicintran. 656 hl. lever anvendtes til andre transorter. Rognpartiet utgjorde 3607 hl. Der solgtes 2 738 000 stk. fiskehoder.

Beretning om vinter- og vaarfisket i Finmarkens amt i aaret 1912.

I Østfinmarken stødte lodden under land først i april, i Vardø allerede 12 mars. Den holdt sig under land til sidst i mai og begyndelsen av juni, i Lebesby og Næsseby helt til fiskets slut.

I Vestfinmarken merkedes ingen lodde i værene Loppen og Øksfjord, Hasvik, Galten, Hammerfest samt Rolsø og Ingø. Derimot støtte lodden under land i de øvrige vær i første halvdel av april og forsvandt i sidste halvdel av mai.

Større fisketyngde merkedes i Østfinmarken for de fleste værs vedkommende i 1ste halvdel av april, i Vardø og Kiberg 23 mai. Den forsvandt de fleste steder i slutten av mai og begyndelsen av juni, men holdt sig ogsaa flere steder som i Mehavn, Vardø og Varangerfjorden til fiskets slut.

I Vestfinmarken merkedes større fisketyngde i den sidste halvdel av april, i Honningsvaagene og Kjelvik 25 mars. I Loppen, Hasvik, Galten, Mefjord, Hammerfest samt Kvalsund merkedes ingen fisketyngde.

Tælling av fiskere og baater fandt sted den 18 mai.

Nedenstaaende tabel viser fordelingen av fiskerne paa amtets forskjellige vær paa tællingsdagen den 18 mai 1912.

Fiskevær	Mand	Baater	Fiskende frå fartøi	Utlæn- dinger
Loppen-Øksfjord	208	95		
Hasvik	305	101		
Galten	42	14		
Mefjord	17	6		
Hammerfest herred	100	40		

Fiskevær	Mand	Baater	Fiskende fra fartøi	Utlæn- dinger
Hammerfest by	25	10		
Kvalsund	80	30		
Rolfsø	147	27	—	2
Ingø	236	61		
Hjelmsø	441	111		
Gjæsvær	997	206	—	4
Maasø	271	114		
Skarsvaag	316	81	—	1
Kjelvik	416	143	—	10
Honningsvaagene	3 238	632	—	8
Kjøllefjord	2 168	462		
Lebesby	148	44		
Mehavn	4 478	640		
Gamvik	1 110	287	—	3
Finkongkjeilen	909	270	—	12
Berlevaag	1 536	331	—	6
Kongsøfjord	329	52		
Baadsfjord	1 423	223	—	10
Syltefjord	166	61		
Havningberg	331	109	—	10
Vardø	2 297	701	1 099	49
Kiberg	383	123	—	37
Nordvaranger	294	94	—	14
Vadsø by	182	57	—	7
Næsseby	176	63	—	1
Sydvaranger	177	62	—	4
Gr. Jakobselv	41	14		
Ialt	22 987	5 264	1 099	178

Av disse var utrustet med:

line	3 071	mand	og	782	baater
garn	25	—	-	6	—
dypsagn	180	—	-	86	—
forskjellige redskaper	19 711	—	-	4 390	—

De paa tællingsdagen i Finmarken værende fiskere og baater var fra:

Hjemsted	Mand	Baater	Hjemsted	Mand	Baater
Bergen	32	5	Steigen, Ledingen	234	48
Karmøy	6	1	Hammerø	147	25
Aalesund	174	27	Tysfjorden	184	16
Haugesund	32	6	Ofoten	241	40
Kristiansund	42	6	Lødingen og Hol	277	36
Trondhjem	2	1	Vaagan og Gimsø	401	64
Bodø by	40	10	Børge og Valberg	389	42
Narvik	2		Buksnes og Hol	393	72
Tromsø	165	53	Flakstad og Moskenes	232	52
Hammerfest	45	16	Værøy og Røst	50	13
Vardø	468	329	Hadsel	412	64
Vadsø	284	83	Øksnes og Langnes	360	57
Trondhjems stifts land-			Bø og Molnes	374	54
distrikt	181	19	Dverberg og Andenes	457	88
Binddalen	15	2	Sortland	227	27
Brønnø	116	16	Kvæfjord	282	48
Vik	1		Trondenes og Sand	872	115
Vega	51	12	Bjarkøy	57	9
Tjøtta og Vevelstad	140	52	Berg og Torsken	396	64
Alstahaug, Stamnes	151	38	Tronø, Dyrø og Sør-		
Herø	184	41	reisa	992	143
Vefsen	24	2	Ibbestad	441	50
Hatfjelddalen	1		Maalselven Bardo	134	5
Nesne og Dønnes	101	33	Astafjord og Salangen	874	111
Hemnes og Korgen	17	2	Lenvik og Hillesøy	1438	209
Mo	31	2	Balsfjord og Malangen	748	101
Lurø og Tranen	50	11	Tromsøsundet	691	120
Rødø og Melø	237	43	Karlsøy	572	79
Gildeskaal	311	44	Helgø	35	4
Beieren	23	2	Lyngen og Sørfjorden	1401	199
Skjærstad	47	4	Ulsfjord	8	1
Fauski	4		Skjærvøy, Nord-Reisa }	922	128
Saltdalen	59	9	Kvænangen . . . . . }		
Bodø landsogn	55	8	Loppen, Øksfjord	320	111
Folden	208	27	Hasvik	354	98
Kjærringø	5	1	Alten og Kaafjord	182	26

Hjemsted	Mænd	Baater	Hjemsted	Mænd	Baater
Talvik.....	305	50	Næsseby og Polmak .	239	71
Hammerfest landsogn.	321	102	Nordvaranger	465	137
Kvalsund	219	59	Sydvaranger	312	96
Maasø.....	645	260	Vardø landsogn	321	287
Kjelvik.....	496	294	Sverige.....	14	—
Kistrand	237	52	Finland	111	—
Karasjok	4	—	Rusland	53	2
Lebesby og Kjøllefjord	324	159	Ialt	22 987	5 264
Tanen og Gamvik....	520	471			

Det tilsvarende antal fiskere og baater paa tællingsdagen i de 5 foregaaende aar var:

i 1907.....	16 459	mand	(hvorav 83	utlændinger)	med	3 813	baater
i 1908.....	18 431	„	—	147	—	„	4 330
i 1909.....	19 923	„	—	178	—	„	4 742
i 1910.....	18 164	„	—	112	—	„	4 482
i 1911.....	19 011	„	—	123	—	„	4 452

Over de i Finmarkens fiskevær paa tællingsdagen værende kjøpe-fartøier meddeles saadan fortegnelse:

Hjemsted	Antal	Drægtighet i tons	Samlet besæt- ning, føreren iberegnet
A. Efter hjemsted.			
Stavanger.....	1	59	5
Haugesund.....	8	364	46
Bergen	35	2046½	200
Florø	2	180	18
Aalesund	21	1154	169
Molde.....	2	49	8
Kristiansund N.	71	3744	449
Trondhjem	20	1164	115
Bodø.....	4	382	33
Tromsø.....	7	315	39
Hammerfest	6	204	38
Hardanger	9	439	41

Hjemsted	Antal	Drægtighet i tons	Samlet besæt- ning, føreren iberegnet
Indherred.....	4	205	19
Fosen.....	7	281	29
Namdalen.....	12	531	56
Helgeland.....	9	567	55
Salten.....	25	1124	149
Lofoten & Vesteraalen.....	8	459	45
Senjen & Tromsø.....	27	982	131
Finmarkens landdistrikt.....	1	75	6
Rusland.....	71	3582.66	373
Ialt	350	17907.16	2024
B. Efter fiskevær.			
Hjelmø.....	4	155	21
Maasø.....	9	291	37
Gjæsvær.....	28	1253	112
Skarsvaag.....	1	300 ¹ / ₂	12
Kjelvik.....	9	383	45
Honningsvaagene.....	65	3278	338
Kjøllefjord.....	36	1719	278
Mehavn.....	101	6005	655
Gamvik.....	13	421.25	62
Finkongkjeilen.....	10	469	61
Berlevaag.....	12	523	81
Kongsfjord.....	2	75	12
Baadsfjord.....	33	1672	181
Vardø.....	27	1362.41	129
Ialt	350	17907.16	2024

I de anførte opgaver er medtat de fartøier, som med fuld last hadde forlatt Finmarken, før tællingen fandt sted.

Med hensyn til den samlede deltagelse i fisket henvises til efterstaaende tabel, som indeholder oplysning om antallet av fiskere og baater samt skøiter og dampskibe, som for kortere eller længere tid tok del i vinter- og loddefisket i de forskjellige vær:

Fiskevær	Mand	Baater, skøiter og dampskibe
a. Vinterfisket indtil loddefiske- opsynet begyndte.		
Loppen—Øksfjord	389	107
Hasvik	894	243
Talvik	380	130
Kvalsund	315	97
Hammerfest herred.....	332	96
Hammerfest by.....	50	20
Maasø	650	195
Kjelvik (ikke mottat)	—	—
Kistrand	35	15
Lebesby og Kjøllefjord	800	200
Tanen.....	860	222
Næsseby.....	56	20
Vardø by og herred (kan ikke opgives)...	—	—
Nordvaranger	150	40
Sydvaranger	36	14
Vadsø.....	135	43
Ialt	5 082	1 442
Herav benyttet:		
kun garn	64	16
„ line.....	3 046	821
„ snøre	15	5
baade garn og andre redskaper	608	257
„ line og snøre	1 349	343
Ialt	5 082	1 442
b. Loddefisket.		
Loppen—Øksfjord	126	55
Hasvik	759	186
Talvik.....	150	65
Galten	230	30
Mefjord	17	6
Kvalsund	100	50
Hammerfest herred.....	210	90
Hammerfest by.....	460	62

Fiskevær	Mænd	Baater, skøiter og dampskibe
Rolfsø	196	40
Ingø	236	61
Hjelmsø	577	124
Maasø	245	105
Gjæsvær	1 084	223
Skarsvaag	316	82
Kjelvik	410	130
Honningsvaagene	3 353	665
Kistrand	368	132
Lebesby	190	80
Kjøllefjord	1 920	384
Mehavn	6 800	800
Gamvik	1 275	312
Finkongkjeilen	973	355
Berlevaag	1 870	411
Kongsøfjord	720	119
Baadsfjord	2 431	363
Syltefjord	250	75
Havningberg	350	115
Vardø	5 250	1 256
Kiberg	536	176
Nordvaranger	290	93
Vadsø	194	59
Næsseby	178	64
Sydvaranger	177	62
Gr. Jakobselv	41	14
Ialt ¹⁾	32 282	6 844
Herav benyttet:		
kun garn	100	33
„ line	3 249	976
„ snøre	195	54
baade garn og andre redskaper	797	210
„ line og snøre	27 941	5 571
Ialt	32 282	6 844

¹⁾ Endel fiskere, som under fisket har forlatt et vær for at fortsætte i et andet, er talt to eller flere ganger, saa det virkelige maksimumtal ligger nærmere de 22 987 mand, som var tilstede paa tællingsdagen den 18 mai.

Følgende tabel indeholder fortegnelse over de under fisket i de forskellige vær fremmøtte kjøpefartøier:

Fiskevær	Antal	Drægtighet i tons
A. Vinterfisket.		
Loppen og Øksfjord.....	7	—
Hasvik.....	3	140
Maasø.....	3	110
Lebesby & Kjøllefjord.....	15	1 800
Ialt	28	2 050
B. Loddefisket.		
Hammerfest.....	4	160
Rolfsø.....	2	48
Hjelmsø.....	6	238
Maasø.....	2	40
Gjæsvær.....	29	1 343
Skarsvaag.....	1	300
Kjelvik.....	12	532
Honningsvaagene.....	72	3 778
Kjøllefjord.....	60	4 000
Mehavn.....	122	7 000
Gamvik.....	13	421.25
Finkongkjeilen.....	10	469
Berlevaag.....	12	523
Kongsfjord.....	2	75
Baadsfjord.....	35	1 800
Vardø.....	83	4 281.17
Vadsø.....	9	500
Ialt	474	25 508.42

Forskjellen mellem dette tal (474) og det ved tællingen den 18 mai fremkomne (350) skriver sig dels fra, at fartøier ankom efter tællingsdagen og dels fra, — at endel flyttet efter fiskets gang og saaledes har ligget i flere end et vær, hvorved de er blit talt paa mere end et sted.

Nedenfor meddeles opgave over, hvor mange russiske kjøpefartøier og landkjøpere kjøpte fisk indtil makketidens begyndelse og hvor meget disse antages at ha kjøpt av torsk, hyse og andre fiskesorter:

Opsynsdistrikt	Antal russiske kjøpefartøier	Torsk kg.	Hyse kg.	Andre fiskesorter kg.
A. Kjøpefartøier.				
Hammerfest by	4	—	—	20 000
Hjelmsø	1	35 000	—	2 000
Gjæsvær	4	163 500	38 000	9 900
Honningsvaagene	6	750 000	50 000	—
Kjøllefjord	2	300 000	30 000	1 000
Mehavn	9	900 000	100 000	60 000
Gamvik	6	371 000	20 000	15 000
Finkongkjeilen	2	95 000	—	—
Berlevaag	4	344 000	—	—
Baadsfjord	16	1 216 000	138 000	68 000
Vardø	35	1 667 300	91 350	6 950
Vadsø	9	43 000	5 000	—
	98	5 884 800	472 350	182 850
Mot i 1911	150	5 246 400	654 100	231 690
„ i 1910	137	5 258 275	784 363	155 010
„ i 1909	89	4 605 100	120 700	301 760
B. Landkjøpere.				
Kjelvik	1	40 000	5 700	4 600
Mehavn	1	20 000	—	15 000
Finkongkjeilen	2	35 000	—	—
Berlevaag	4	470 000	—	82 500
Kongsfjord	1	30 000	5 000	9 000
Baadsfjord	3	230 000	138 000	20 000
Vardø	95	3 373 910	265 985	147 275
Vadsø	2	80 000	30 000	—
	109	4 278 910	444 685	278 375
Mot i 1911	80	3 970 024	109 763	78 689
„ i 1910	68	1 241 525	76 100	90 263

I de øvrige vær har russiske kjøpefartøier ikke været tilstede, heller ikke russiske landkjøpere.

Av russiske arbeidere deltok i fiskens tilberedning paa land:

a. Under vinterfisket: i Maasø 2.

b. Under vaarfisket: i Vadsø 7, Kiberg 7, Vardø 172, Baadsfjord 4, Kongsfjord 1, Berlevaag 18, Finkongkjeilen 4, Gamvik 7, Kjelvik 1, Maasø 1. Tilsammen 222.

Der var under vaarfisket i 1912 ingen opsynschef og eller ikke nogen særskilt fiskedommer. Kommandofartøiet Heimdal, chef kommandørkaptein Johanssen, forrettet som militært vagtskib under vaarfisket.

Ordenen under vaarfisket var i det hele tat god. Der opgives utfærdiget 122 mulktforelæg for overtrædelse av forskjellige §§ i lov av 3 august 1897 og løsgjængerlovens §§ 16 og 17.

Motorskjøiternes antal er i sterkt stigende.

Laveste og høieste pris pr. 100 kg. torsk var under vaarfisket kr. 3--10 og for en hl. lever kr. 6—15 og under vinterfisket henholdvis kr. 7—12.50 og kr. 8—20.

Av den fangede torsk kan regnes fra 1000—2500 kg. paa 1 hl. lever og av hyse fra 1000—5000 kg. paa en 1 hl. lever.

Efter de fra lensmand og opsynsbetjente mottatte opgaver er der under dette vinter- og vaarfiske opfisket nedenstaaende mængde torsk, hyse, kveite m. v. beregnet i kg. samt lever og rogn beregnet i hl. likesom der opgives solgt nedenstaaende antal fiskehoder.

Distrikt	Torsk kg.	Hyse kg.	Kveite kg.	Andre fiskesorter kg.	Lever hl.	Rogn hl.	Hoder hl.
A. Vinterfisket.							
Loppen—Øksfjord ...	758 000	30 000	400	—	714	40	—
Talvik	111 000	—	1 300	—	100	—	—
Alten sorenskriveri	869 000	30 000	1 700	—	814	40	—
Hasvik	759 000	58 000	6 000	35 000	695	87	210 000
Kvalsund	102 000	—	—	—	85	—	—
Hammerfest herred ..	220 000	5 000	8 000	—	177	—	—
Hammerfest by	52 000	—	2 000	—	43	—	—
Maasø	440 000	160 000	10 000	459 000	430	30	600 000
Kistrand	13 000	—	—	—	—	—	—
Hammerfest sorenskr.	1 586 000	223 000	26 000	494 000	1 430	117	810 000
Lebesby og Kjøllefjord	2 237 000	12 000	—	1 000	2 034	—	900 000
Tanen	822 000	45 000	—	—	735	—	200 000
Næsseby	15 000	—	—	—	15	—	—
Tanen sorenskriveri..	3 074 000	57 000	—	1 000	2 784	—	1 100 000
Vardø sorenskriveri..	345 357	27 800	—	—	245	—	160 000
Vadsø	298 300	—	—	—	209	—	—
Nordvaranger	83 500	—	—	—	60	—	—
Sydvaranger	31 600	3 000	230	300	25	—	2 000
Varanger sorenskriveri	413 400	3 000	230	300	294	—	2 000
Finmarkens amt.....	6 287 757	340 800	27 930	495 300	5 567	157	2 072 000

Distrikt	Torsk kg.	Hyse kg.	Kveite kg.	Andre fiskesorter kg.	Lever hl.	Rogn hl.	Hoder hl.
B. Vaarfisket.							
Loppen—Øksfjord ...	156 000	2 000	600	100 000	261	—	—
Talvik	45 000	—	700	—	25	6	—
Alten sorenskriveri	201 000	2 000	1 300	100 000	286	6	—
Hasvik	240 400	12 000	4 500	80 000	187	20	60 000
Galten	63 000	—	1 750	120 000	40	30	—
Mefjord	41 400	500	500	5 500	41	—	—
Kvalsund	43 000	—	—	—	43	—	—
Hammerfest herred ..	174 000	—	8 000	83 000	174	—	—
Hammerfest by	45 000	—	2 000	250 000	45	—	—
Rolfse	465 000	20 500	600	46 400	487	—	200 000
Ingø	930 000	35 000	1 000	81 000	860	—	400 000
Hjelmsø	1 355 000	—	54 000	9 600	1 216	—	300 000
Maasø	520 000	70 000	—	25 000	460	—	500 000
Gjæsvær	3 314 500	75 000	4 900	5 000	3 177	—	1 000 000
Skarsvaag	1 667 601	183 160	—	15 500	1 504	—	200 000
Kjelvik	2 080 400	91 100	—	39 800	1 924	—	10 000
Honningsvaagene ...	10 463 000	458 000	—	676 000	10 290	—	—
Kistrand	416 000	—	—	—	300	—	—
Hammerfest sorenskr.	21 818 301	945 260	77 250	1 436 800	20 748	50	2 670 000
Lebesby	960 000	30 000	—	—	873	—	90 000
Kjøllefjord	8 239 000	47 000	—	2 000	10 039	20	7 000 000
Mehavn	18 937 500	875 800	10 000	98 000	17 238	—	3 500 000
Gamvik	5 705 000	79 000	5 000	20 000	5 750	—	1 800 000
Finkongkjeilen	5 200 000	295 000	2 000	2 000 000	4 340	—	400 000
Berlevaag	7 455 000	349 000	1 000	72 500	7 557	—	3 200 000
Kongsefjord	2 962 840	370 000	—	24 000	3 334	—	900 000
Næsseby	112 000	10 000	—	—	110	—	—
Tanen sorenskriveri	49 571 340	2 055 800	18 000	2 216 500	49 241	20	16 890 000
Baadsfjord	8 778 000	727 000	36 400	67 000	9 210	—	4 000 000
Syltefjord	1 148 000	49 000	3 000	12 000	1 100	—	345 000
Havningberg	1 475 000	60 500	6 000	19 000	1 500	—	443 000
Vardø	13 273 906	895 928	39 384	138 952	14 593	—	5 000 000
Kiberg	1 801 500	268 000	5 000	3 000	1 860	—	700 000
Vardø sorenskriveri ..	26 476 406	2 000 428	89 784	239 952	28 263	—	10 488 000
Nordvaranger	681 500	129 700	200	—	714	—	400 000
Vadsø	699 800	158 800	200	—	739	—	400 000
Sydvaranger	230 550	11 200	350	4 200	176	—	200 000
Gr. Jakobselv	21 000	—	—	2 100	15	—	—
Varangersorenskriveri	1 632 850	299 700	750	6 300	1 644	—	1 000 000
Finmarkens amt	99 699 897	5 303 188	187 084	3 999 552	100 182	76	31 048 000

Distrikt	Torsk kg.	Hyse kg.	Kveite kg.	Andre fiskesorter kg.	Lever hl.	Rogn hl.	Hoder hl.
Finmarkens amt, vinter- og vaarfisket tilsammen	105 987 654	5 643 988	225 014	4 494 852	105 749	233	64 168 000

Desuten er der under fisket forbrukt ca. 728 380 kg. torsk og 168 300 kg. hyse.

Ifølge de indsendte opgaver er av det anførte kvantum torsk opfisket:

a. Under vinterfisket:							
med garn				673 167 kg.			
„ line				5 167 590 „			
„ snøre				447 000 „		6 287 757 kg.	
b. Under vaarfisket:							
med garn				410 300 kg.			
„ line				59 720 090 „			
„ snøre				16 718 007 „			
„ baade line og snøre				22 551 500 „			
„ not				300 000 „		99 699 897 „	
				Tilsammen		105 987 654 kg.	

Fiskets samlede utbytte er med fradrag av hvad der er forbrukt under fisket i de indkomne opgaver over det samlede utbytte av vinter- og vaarfisket beregnet til følgende beløp:

A. Vinterfisket.

For Alten sorenskriveri:

Løppen—Øksfjord	kr.	79 919.00	
Talvik	„	11 610.00	kr. 91 529.00

For Hammerfest sorenskriveri:

Hasvik	kr.	76 955.00	
Kvalsund	„	10 200.00	
Hammerfest herred	„	24 924.00	
— by	„	5 896.00	
Maasø	„	55 440.00	
Kistrand	„	1 040.00	„ 174 055.00

For Tanen sorenskriveri:

Lebesby—Kjøllefjord	kr.	255 315.00
-------------------------------	-----	------------

Tanen	kr.	79 430.00	
Næsseby	„	<u>1 320.00</u>	kr. 336 065.00
For Vardø sorenskriveri:			
Vardø by	„		32 900.63
— herred (intet nævneværdig).			
For Varanger sorenskriveri:			
Vadsø by	kr.	32 965.00	
Nordvaranger	„	9 250.00	
Sydvaranger	„	<u>3 452.00</u>	„ 45 667.00
			<u>Tilsammen kr. 680 216.63</u>

B. Vaarfisket.

For Alten sorenskriveri:			
Loppen—Øksfjord herred	kr.	23 270.00	
Talvik herred	„	<u>6 200.00</u>	kr. 29 470.00
For Hammerfest sorenskriveri:			
Hasvik herred:			
Hasvik	kr.	29 155.00	
Galten	„	<u>14 002.50</u>	kr. 43 157.50
Hammerfest herred:			
Mefjord	kr.	3 259.00	
Herredet forøvrig „		<u>23 121.00</u>	„ 26 380.00
Kvalsund herred	„	3 354.00	
Hammerfest by	„	19 160.00	
Maasø herred:			
Rolfsø	kr.	37 430.50	
Ingø	„	78 760 00	
Hjelmsø	„	98 590 50	
Gjæsvær	„	210 116.50	
Herredet forøvrig „		<u>79 530.00</u>	„ 504 427.50
Kjelvik herred:			
Skarsvaag	kr.	187 301.00	
Kjelvik	„	137 363.00	
Honningsvaagene. „		<u>819 810.00</u>	„ 1 144 474.00
Kistrand herred	„	<u>30 920.00</u>	„ 1 771 873.00
For Tanen sorenskriveri:			
Lebesby herred:			
Kjøllefjord	kr.	611 582.00	

Herredet forøvrig kr.	76 336.00	kr.	687 918.00
Tanen herred:			
Mehavn	kr. 1 113 897.50		
Gamvik	„ 365 370.00		
Finkongkjeilen...	„ 382 070.00		
Berlevaag.....	„ 527 914.50		
Kongsøfjord.....	„ 216 419 00	„	2 605 671.00
Næsseby herred.....	„ 8 010.00	kr.	3 301 599.00
For Vardø sorenskriveri:			
Baadsfjord	kr. 632 790.00		
Syltefjord	„ 80 580.00		
Havningberg.....	„ 103 561.00		
Vardø by	„ 981 108.00		
Kiberg.....	„ 103 417 00	„	1 901 456 00
For Varanger sorenskriveri:			
Nordvaranger herred.....	kr. 49 248.00		
Vadsø by	„ 52 518.00		
Sydvaranger herred:			
Gr. Jakobselv ...	kr. 3 250.00		
Herredet forøvrig „	21 702.00	„	24 952.00
		„	126 718.00
			<u>kr. 7 131 166.00</u>
Vinterfisket	kr. 680 216.63		
Vaarfisket	„ 7 131 116.00		
	Tilsammen	kr.	<u>7 811 332.63</u>

De tilsvarende tal var:

i 1911	kr. 8 636 872.00
i 1910	„ 6 660 207.00
i 1909	„ 4 438 763.00
i 1908	„ 4 579 296.00
i 1907	„ 5 812 316.00

Av det anførte opfiskede kvantum torsk er virket til klipfisk, russes-fisk, rundfisk og rotskjær samt solgt til fersk fisk:

Herreder	Saltet til klipfisk	Saltet til russefisk	Hængt til rundfisk	Hængt til rotskjær	Solgt til ferskfisk	Til-sammen
Loppen & Øksfjord ...	—	2 000	45 300	108 700	—	156 000
Talvik	—	—	10 000	35 000	—	45 000
Alten sorenskriveri....	—	2 000	55 300	143 700	—	201 000
Hasvik	69 500	—	214 100	17 800	2 000	303 400
Hammerfest herred....	72 000	7 000	83 400	53 000	—	215 400
Kvalsund	8 000	—	22 000	13 000	—	43 000
Hammerfest by	—	—	18 000	25 000	2 000	45 000
Maasø	2 303 500	243 500	3 354 500	683 000	—	6 584 500
Kjelvik	7 866 800	994 800	4 667 401	677 500	4 500	14 211 001
Kistrand	—	—	90 000	326 000	—	416 000
Hammerf. sorenskriveri	10 319 800	1 245 300	8 449 401	1 795 300	8 500	21 818 301
Lebesby	5 144 000	356 000	3 545 000	130 000	24 000	9 199 000
Tanen	13 871 050	3 191 550	22 514 740	683 000	—	40 260 340
Næsseby	—	—	102 000	10 000	—	112 000
Tanen sorenskriveri ...	19 015 050	3 547 550	26 161 740	823 000	24 000	49 571 340
Vardø sorenskriveri ...	3 782 700	10 331 453	11 455 301	906 952	—	26 476 406
Vadsø by	9 000	286 000	333 500	71 300	—	699 800
Nordvaranger	—	121 000	396 000	164 500	—	681 500
Sydvaranger	—	2 000	89 990	53 900	105 660	251 550
Varangers sorenskriveri	9 000	409 000	819 490	289 700	105 660	1 632 850
Ialt	33 126 550	15 535 303	46 941 232	3 958 652	138 160	99 699 897

Fisken antages gennemsnitlig av hvert 100 stk. torsk at ha git ca. 81 kg. rundfisk og 105 kg. klipfisk.

Av medicintran opgives tilvirket under vinter- og vaarfisket:

i Loppen—Øksfjord	283 tdr.
- Hasvik	298 „
- Talvik	48 „
- Galten	6 „
- Medfjord	5 „
- Hammerfest herred	40 „
- Rølfesø	157 „
- Ingø	272 „
- Hjelmso	400 „
- Gjæsør	1 035 „
- Maasø	39 „
- Skarsvaag	433 „

i Kjelvik	755	”
- Honningsvaagene	3 090	”
- Lebesby	1 114	”
- Kjøllefjord	2 778	”
- Mehavn	6 065	”
- Gamvik	375	”
- Finkongkjeilen	175	”
- Berlevaag	1 354	”
- Kongsøfjord	665	”
- Tanen	190	”
- Baadsfjord	2 258	”
- Syltefjord	130	”
- Havningberg	256	”
- Vardø by	3 849	”
- Kiberg	56	”
- Vadsø	133	”
- Nordvaranger	107	”
- Sydvaranger	54	”

Ialt 26 420 tdr.

Med hensyn til den gjennomsnitlige og høieste mandslot under vaarfisket i de forskjellige opsynsdistrikter stiller forholdet sig saaledes:

Opsynsdistrikt	Gjennem- snitlig lot	Høieste lot	Opsynsdistrikt	Gjennem- snitlig lot	Høieste lot
Loppen—Øksfjord	185	250	Honningsvaagene	200	700
Hasvik	120	300	Lebesby	100	600
Galten	61	250	Kjøllefjord	250	500
Mefjord	193	200	Mehavn	163	460
Hammerfest herred	110	150	Gamvik	290	450
Kvalsund	30	50	Finkongkjeilen	300	600
Hammerfest by	100	150	Berlevaag	282	500
Rolfsø	200	280	Kongsøfjord	250	400
Ingø	200	400	Baadsfjord	200	400
Hjelmsø	170	350	Syltefjord	150	450
Gjæsvær	250	500	Havningberg	150	400
Maasø	200	320	Vardø	187	700
Skarsvaag	320	550	Kiberg	200	350
jelvik	350	650	Vadsø	190	300

Opsynsdistrikt	Gjennem- snitlig lot	Høieste lot	Opsynsdistrikt	Gjennem- snitlig lot	Høieste lot
Nordvaranger.....	145	250	Gr. Jakobselv	100	150
Sydvaranger	115	150			

Under vinterfisket forulykket 7 mand, fra Hasvik 4 og fra Lebesby 3.

Under vaarfisket omkom 6 mand, 1 fra Kjølvik, 1 fra Gamvik og 4 fra Vardø.

Finmarkens amt, 5 September 1913.

Johan Rivertz.

Hummermaalinger 1911—12

Ved fiskeriassistent Sund.

Under behandlingen av lovforslaget om forandring av fredningsbestemmelserne for hummeren, viste det sig at man manglet forskjellige oplysninger om hummerbestanden for at kunne overskue og bedømme sakens realitet.

For det første forelaa der ikke nogen nøiagtig undersøkelse over hvilken vegt som svarer til de forskjellige størrelser av hummeren og da al hummer, ialfald av eksportøren, sælges paa vegt, var det ikke godt med nogen sikkerhet at kunne beregne det tap i vegt, som en forhøielse i mindstemaalet vilde medføre.

For det andet var det av største betydning at faa nogen rede paa bestandens sammensætning med hensyn til størrelse, kjønn, o. s. v. paa forskjellige kanter av landet. Det hjelper jo litet om statistikken med aldrig saa stor nøiagtighet opgir antallet av opfisket hummer, naar man litet eller ingenting vet om størrelsen.

Hvis man overhodet vil forsøke paa at forutsi virkningen av en (loyalt overholdt) fredningslov, saa maa man baade ha en nogenlunde paaliteelig statistik over de opfiskede kvanta og oplysning om hvilke størrelser av hummer disse kvanta utgjøres av. At skaffe en fuldt eksakt fiskeristatistik er ikke et øiebliks sak, og der vil endnu være meget at bøte paa ved fremtidige foranstaltninger. Men i store træk mener jeg den foreliggende statistik over hummerfisket gir brukbar besked, naar man sammenholder den med handelsstatistikkens oplysninger om de utførte kvanta.

Meget lettere var det at skaffe rede paa forholdet mellem hummerens størrelse og vegt og paa størrelsesfordelingen i bestanden paa forskjellige kyststrækninger. Man behøvet bare at undersøke representative prøver paa enkelte utvalgte punkter og helst ogsaa til forskjellig aarstid paa et av stederne. Dette program har jeg prøvet at gjennomføre ved at maale, veie, o. s. v. de nedennævnte antal av hummer paa følgende steder:

1ste undersøkelse	Farsund, oktbr. 1911,	undersøkt	1643	hummerindivider
2den	—	mai 1912,	—	833
3dje	—	Espevær, juni	—	996
4de	—	Kvitsøy, „	—	1429
5te	—	Hvaler, septbr.	—	459

Tilsammen 5360 hummerindivider

Fremgangsmaate.

I alle tilfælder blev hummeren maalt og undersøkt umiddelbart efter at den var tat op av opbevaringskisten eller bassinet, saaat den ved veiningen ikke hadde tapt noget væsentlig av det vand som findes i gjællekammeret. Naar hummeren holdes paa det tørre i dagevis kan den efter meddelelse fra hr. Knudsen i Farsund svinde optil 3 % i vegt som følge av vandtap. Veiningen utførtes under 1ste og 2den undersøkelse med en ballance-brevvegt, som kunde veie op til 500 gram. Senere blev denne vegt forandret til at kunne veie 1000 gram. For tyngre individer bruktes en husholdningsfjervegt. Vegterne blev ofte prøvet med justerte lodder.

Længdemaalet blev tat paa den maate at hummeren blev lagt paa ryggen paa maalebrettet med pandehornet berørende en stoppeklods som var anbragt ved maalebrettets 0-punkt. Ved den første undersøkelse (Farsund 1911) var maalebrettet en fjæl med et paaspikret maalebaand, stoppeklodsens av træ med blikbelæg. Nøiagtigheten blev kontrollert med en fin celluloidmaalestok. Senere anskaffedes maalestok av messing med gravert inndeling.

Længdemaalet blev tat „fra spidsen av pandehornet til enden av halens midterste svømmelap“ uten at medta „frynserne“. Dette er uten tvil meningen med det fra hummerloven citerte uttryk. Det maa dog indrømmes at dette uttryk ikke er ganske klart og mange fiskere mener sig derfor berettiget til at beholde hummer som bare kan holde 21 cm. naar man tar med i maalet frynserne paa haleviften. Størrelsen av den derved frembragte forskyvning av mindstemaalet har jeg søkt at bringe paa det rene ved endel maalinger av frynsernes længde paa haleviftens midtstykke (telson) hos 138 hummere i Farsund mai 1912. Av disse var 68 ♂ og 70 ♀ og længden av endefrynserne var følgende:

Av hannerne hadde	2	individer	4	millimeter	lange	frynser.
	59	—	5	—	—	—
	6	—	6	—	—	—
	1	—	7	—	—	—
Av hunnerne hadde	2	—	4	—	—	—
	44	—	5	—	—	—
	24	—	6	—	—	—

Frynsernes gjennemsnitlige længde var altsaa hos hannerne 5.09 millimeter, hos hunnerne 5.31 millimeter.

Man kan altsaa slaa fast, at mindstemaalet forrykkes med godt og vel $\frac{1}{2}$ centimeter naar man tar „frynserne“ med i maalet.

Er det hittil brukte maal hensigtsmæssig?

Under maalingen av hummer viste det sig, at det ikke er saa liketil at bestemme længden av en hummer. For det første fiskes der en mængde hummer som har brukket pandehornet kortere eller længere tid før fangsten og da denne legemsdel ikke synes at kunne vokse ut igjen til sin oprindelige skikkelse er det klart at maalet paa saadanne individer maa være underkastet vilkaarlighet: skal en slik hummer maales fra spidsen av stumpen, eller skal man skjønsmæssig avgjøre hvor lang den vilde været om den hadde et ubeskadiget pandehorn? Loven sier ingenting om det. Fremdeles har jeg fundet endel individer som nok hadde et ubeskadiget pandehorn, men av meget abnorm fasjon, skeformet, rosetformet o. s. v., ialmindelighet meget kortere end hos normale individer. Men det værste er dog, at en hel del hummer under transporten og opbevaringen faar sit pandehorn avbrukket eller avbitt av sine kammerater, likesom det ogsaa kan tænkes at det blir brukket av med vilje, for at gjøre en „undermaaler“ til en „tvilsom“. Lignende beskadigelser forekommer heller ikke saa sjelden paa hummerens halespids, vistnok som følge av slagsmaal.

Men selv om en tvilsom hummer har baade pandehorn og halespids i behold, kan det være vanskelig at fastslaa absolut avgjørende om den „staar maalet“ eller ikke. To maalinger efter hinanden kan gi et forskjellig resultat. Længden av bakkroppen, som er sammensat av syv led forbundet ved bløt hud, er bl. a. i høi grad avhengig av hvor længe hummeren har været ute av vandet, idet musklerne slappes (og længden dermed økes) naar dyrene holdes en stund paa det tørre. I Amerika har autoriteterne klaget over at enkelte fiskere med magt strækker hummeren for at faa den til at fylde maalet, en fremgangsmaate som bortset fra det aapenbare lovbrud, maa faa de beklageligste følger for den som kjøper slik hummer, som selvfølgelig ikke lever mange minutterne efter den behandling.

Det hittil anvendte maal for hummer er altsaa beheftet med følgende ulemper:

1. Pandehornet er av varierende længde.
2. Pandehornet kan være brukket eller misdannet.
3. Halespidsen (telson) kan være beskadiget.

4. Bakkroppens længde er foranderlig.
  5. Tvil med hensyn til haleviftens „frynser“.
- Hvilket andet maal kan da anbefales istedenfor længden?

En ny maalemetode for hummer.

For at undgaa den som nr. 4 nævnte ulempe som er den største, fordi den bestandig er tilstede, har staten Maines (U. S.) hummerlove benyttet et maal som paa hosstaaende fig. 1 er betegnet med Cr, d. e. fra spidsen av pandehornet til bakre kant av rygskjoldet. Mindstemaalet var oprindelig $10\frac{1}{2}$ eng. tomme (= 26.6 cm.), maalt paa samme vis som det norske mindstemaal. For nogen faa aar siden gik man da over til det nye maal, som blev fastsat til $4\frac{3}{4}$ tomme (= 12.1 cm.) og som skulde svare til nogenlunde samme størrelse av hummer som uttrykkes ved det gamle maal, $10\frac{1}{2}$ tomme.

Den forandring som saaledes blev indført av staten Maine maa betegnes som en forbedring. Imidlertid ser vi at man ikke dermed kommer over alle ulemper, nemlig ikke de som nr. 1, 2 og 3 ovenfor nævnte. Forat opnaa det har jeg fæstet mig ved avstanden fra piggen over øiet til rygskjoldets bakre kant, maalt i horisontal linje, C paa fig. 1. Dette maal kan i alle tilfælder fastslaaes med stor nøiagtighet, og av de 5360 hummerindivider, som jeg har maalt, har ikke et eneste manglet piggen over øiet (supraorbitalpiggen), som er meget karakteristisk og let at se og umulig kan forveksles med nogen anden pig.

Foruten at man ved at bruke dette maal undgaar alle de ulemper, som det nuværende maal er beheftet med, opnaar man desuten den fordel at maalet C er et bedre uttryk for hummerens vegt end totallængden (L). Hvis vi betegner en hummers vegt med P, totallængden med L og det omtalte nye maal med C (som paa figuren), kan vi beregne tilnærmelsesvis vegt av de almindelige ligninger: $P = AL^3$ og $P = aC^3$. Ved at anvende disse uttryk paa 20 hummere av bekjendt vegt fandtes for A en gjennemsnitlig værdi av 0.000311 og for a 0.0073, alt under forutsætning av, at maalene uttrykkes i millimeter og vegten i gram. Nu hadde de 20 saaledes fundne værdier av A og a følgende avvikelser fra de nævnte gjennemsnitsværdier uttrykt i % av disse:

A: 4.8, 9.0, 4.5, 3.5, 2.9, 1.3, 5.5, 4.8, 5.2, 17.7, 2.2, 8.7, 10.3, 0.6, 8.0,
a: 1.4, 5.5, 4.4, 6.8, 7.4, 2.5, 4.7, 3.6, 0.3, 7.9, 6.3, 1.4, 6.3, 0.5, 0.5,
A: 2.9, 0.3, 7.4, 3.5, 9.3.
a: 1.4, 1.1, 4.4, 4.6, 2.5.

Som man ser er avvikelserne for a's vedkommende gjennemgaende meget mindre end for A's vedkommende. Dette trær end tydeligere frem

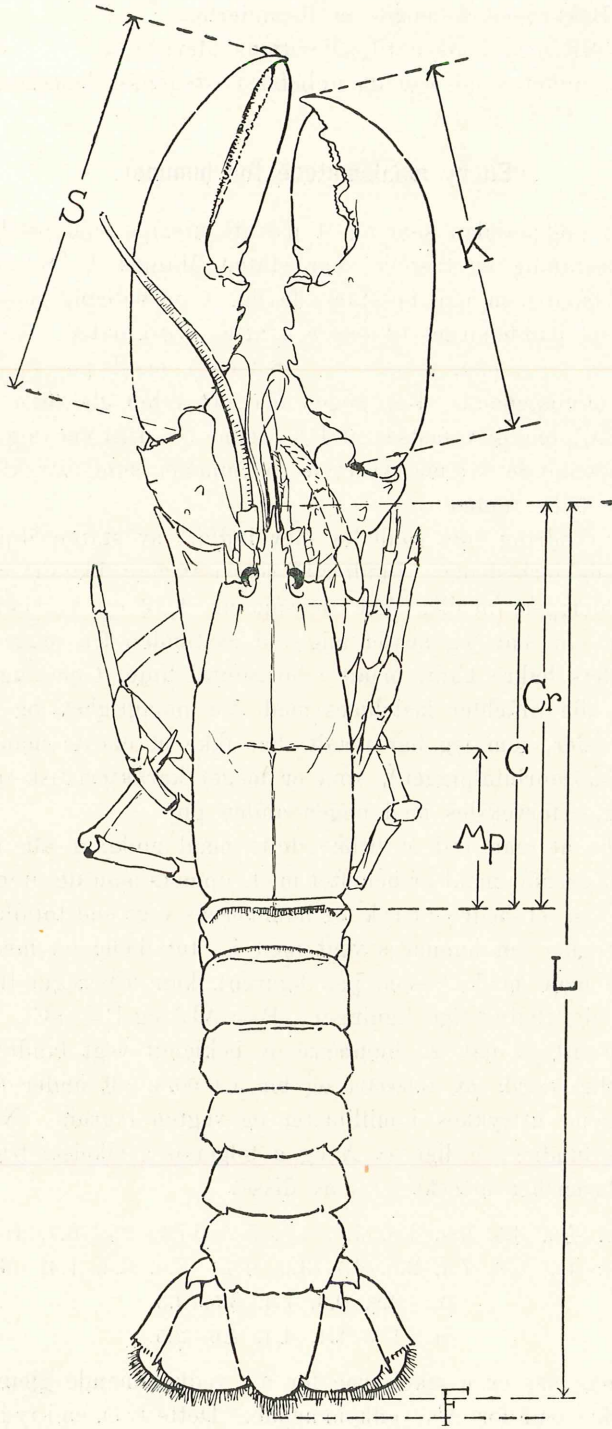

Fig. 1.

naar vi beregner disse faktorerers middelavvikelse (σ) efter den av Gauss indførte formel: σ (middelavvikelsen) = $\pm \sqrt{\frac{[vv]}{n-1}}$. I foreliggende tilfælde er v = avvikelserne av A og a, og $n = 20$. Vi faar da ved ind-sætning av værdierne og utregning at:

$$\sigma_A \text{ (d. e. middelavvikelsen for A's vedk.) er } = \pm 7.27.$$

$$\sigma_a \text{ (d. e. — „ a's „) er } = \pm 4.64.$$

Herav fremgaar, at maalet C gir en meget større nøiagtighet som et uttrykk for hummerens vekt end maalet. Det er jo klart at intet maal kan gi nogen absolut sikker besked om vegten, som influeres av mange andre faktorer end blot og bart størrelsen av det faste skal. Særlig skalskiftningen og ernæringstilstanden øver stor indflydelse.

Som en anden fordel ved maalet C maa endvidere nævnes, at han- og hunhummer kommer paa like fot med hensyn til fredning, naar dette maal anvendes istedenfor totallængden. Som senere skal paavises er der en gjennemgaaende forskjel i vegten mellem han- og hunhummer av samme længde (L), idet hanhummeren er tyngst. Dette har da tilfølge, at hunhummeren naar op til lovlig størrelse med en vekt som er gjennemsnitlig omtrent 17 gram mindre end hanhummerens, idet en hunhummer paa 21 cm. om vaaren veier omkring 253 gram, mens en hanhummer av samme størrelse veier omkring 270 gram. Hvis man istedenfor det nu brukelige længdemaal gik over til maalet C (rygskjoldlængden kunde man kalde det), saa vilde mindstemaals hanhummer og hunhummer ha gjennemsnitlig samme vekt.

Vi vil da gjenta de grunder som taler for at erstatte maalet L, totallængden, med maalet C (rygskjoldslængden) som uttrykk for lovens mindste tilladte fangststørrelse:

1. Maalet C lar sig i alle tilfælder sikkert bestemme.
2. Maalet C er et bedre uttrykk for hummerens vekt end L.
3. Ved anvendelse av maalet C vil gjennemsnittsvegten av mindstemaals-hummer bli den samme hos begge kjøen.

Det staar da tilbake at undersøke hvilket talforhold der bestaar mellem L og C.

Forhold mellem totallængde og rygskjoldlængde.

Som før nævnt er der forskjel mellem de to kjøen i henseende til forholdet mellem totallængden og rygskjoldets længde. Rygskjoldet er forholdsvis længst hos hanhummeren. Tilnærmedelsesvis kan forholdet uttrykkes saa, at hanhummerens totallængde (L) faaes ved at multiplicere rygskjoldlængden (C) med 2.84, mens hunhummerens rygskjoldlængde indeholdes omtrent 2.90 ganger i totallængden, altsaa

$$L (\text{♂}) = C (\text{♂})2.84 \text{ og } L (\text{♀}) = C (\text{♀})2.90.$$

Imidlertid er disse uttrykk ikke nøiagtige for alle størrelser, da forholdstallet blir mindre og mindre jo større summerne blir. Dette vil sees av hosstaaende tabel (1), hvor forholdstallet L/C findes angit som gjennemsnitstal for alle de individer hvis ryggskjoldlængde findes under C , og hvis antal findes under n . Ryggskjoldslængden er maalt i millimeter, men i denne tabel er millimeterklasserne slaat sammen 3 og 3 forat hvert av de anførte forholdstal kunde hvile paa saa mange enkelt-observationer som mulig.

Ved at benytte tallene i denne tabel har jeg utledet følgende ligning, som ikke avviker mere fra de anførte fundne værdier end man maatte vente ifølge feilteorien:

$$(1). L = a C \div b C^2 \text{ og omvendt}$$

$$(2). C = \frac{a}{2b} \div \sqrt{\left(\frac{a}{2b}\right)^2 \div \frac{L}{b}}$$

Værdierne av a og b blev fundet ved grafisk interpolation av tabellens værdier og er

hos hannen: $a = 3.033$, $b = 0.00227$

hos hunnen: $a = 3.037$, $b = 0.00170$

Anvender vi nu de nævnte ligninger og de ved interpolation fundne

konstanter til at fastslaa hvilke ryggskjoldlængder svarer til det nuværende og de av dr. Appelløf foreslaaede mindstemaal, faar vi følgende (2) tabel

hvor C , som før, betegner ryggskjoldlængden og L totallængden i milimeter¹⁾: Den til L svarende C er altsaa forskjellig for de to kjøen, men et mindstemaal burde jo, skjønt det ikke er absolut nødvendig, være det samme for begge kjøen. Fremdeles bør selvfølgelig mindstemaalet angives i hele milimeter og jeg har da tænkt mig at forandringen av mindstemaalet, hvis nogen saadan blir at gjennomføre, blir at utføre i følgende trin: (1) $C = 73$ mm., (2) $C = 76$ mm., (3) $C = 80$ mm., (4) $C = 84$ mm., (5) $C = 88$ mm.

Vi gaar nu over til at undersøke forholdet mellem længde og vegt, for bl. a. at fastslaa hvilke gjennemsnittsvegter svarer til de av dr. Appelløf foreslaaede mindstemaal.

C (mm.)	Han		Hun	
	n	L/C	n	L/C
70	—	—	70	2.953
70.5	20	2.925	—	—
73	159	2.882	187	2.922
76	217	2.861	221	2.908
79	200	2.852	272	2.899
82	194	2.845	141	2.899
85	100	2.844	114	2.887
88	88	2.839	96	2.890
91	77	2.827	75	2.883
94	66	2.820	47	2.862
97	72	2.808	25	2.881
100	34	2.810	23	2.876
103	31	2.798	13	2.848

Tabel 1.

L	C	
	han	hun
210	73.30	72.06
220	76.98	75.62
230	80.62	79.24
240	84.47	82.87
250	88.37	86.50

Tabel 2.

¹⁾ Et taleksempel viser at man maa bruke det negative fortegn foran rottegnnet. Det positive fortegn vilde for en hummer av 25 cm. længde gi en ryggskjoldlængde $C = 1.248$ meter istedetfor 0.08837 m.

Hummerens vegt.

Den overveieende del av den undersøkte hummer blev ogsaa veiet. Paa efterfølgende tabel (3) er de forskjellige vegter holdt ut fra hverandre, for at man bedre kan bedømme hvor stor eller liten regelmæssighet der er i forholdet mellem vegt og størrelse. Sidste kolonne angir gjennemsnitsvegten av alle undersøkte individer i hver (rygskjold-) længdeklasse.

C	♂					Antal indiv.	C	♀					Antal indiv.	P = C.3 Q	
	Vegt (gram)				mm.			Vegt (gram)				mm.		Q 10 ⁷	Q 10 ⁷
	F. okt	F. mai	E. juni	Alle				F. okt	F. mai	E. juni	Alle			♂	♀
69—71	—	—	—	—	—	69—71	245.8	249.4	246.5	247.3	64	—	6918		
72—74	267.0	275.1	269.9	270.1	141	72—74	268.5	272.9	277.4	272.2	171	6943	6997		
75—77	299.7	309.3	310.4	304.6	205	75—77	302.6	310.5	306.1	306.3	195	6939	6978		
78—80	340.8	352.9	348.2	346.9	178	78—80	339.4	340.7	340.7	343.3	213	7036	6963		
81—83	382.3	402.6	391.6	392.6	158	81—83	381.1	386.1	393.4	386.2	130	7120	7004		
84—86	438.8	448.9	432.2	440.4	95	84—86	430.0	434.1	426.7	439.0	104	7171	7148		
87—89	479.8	491.9	477.2	482.7	98	87—89	469.7	476.0	477.4	477.7	90	7083	7173		
90—92	549.0	589.9	541.4	559.2	70	90—92	499.2	534.8	538.5	532.4	71	7421	7065		
93—95	595.0	617.4	612.6	611.0	63	93—95	—	562.7	582.8	577.8	44	7856	6957		
96—98	—	677.8	668.7	666.5	67	96—98	—	—	622.2	624.0	23	7303	6837		
99—101	—	761.1	736.1	746.5	33	99—101	—	—	700.5	700.5	24	7465	7005		
102—104	—	—	—	—	29	102—104	—	—	—	—	—	7516	—		
105—107	—	—	—	903.8	27	105—107	—	—	—	—	—	7589	—		

Tabel 3. Vegt (P) i forh. til rygskjoldlængde (C). F. = Farsund. E. = Espevær.

Det er à priori antagelig, at vegten kan uttrykkes som tredje potens av en længdedimension (her C) multiplisert med en koeficient Q. Denne Q har jeg beregnet ut fra de fundne gjennomsnittsvegter. Disse synes vistnok at være ubetydelig (ca. 3 %) høiere om vaaren end om høsten. Men for at faa alle uregelmæssigheter, som skyldes sparsomt materiale utjevnet saavidt mulig, har jeg regnet ut gjennomsnittsvegterne for det hele materiale (rubr. Alle)¹⁾

Paa grundlag av disse gjennomsnittsvegter har jeg regnet ut den koeficient (Q) hvormed C maa multipliseres for at faa vegten P. Som

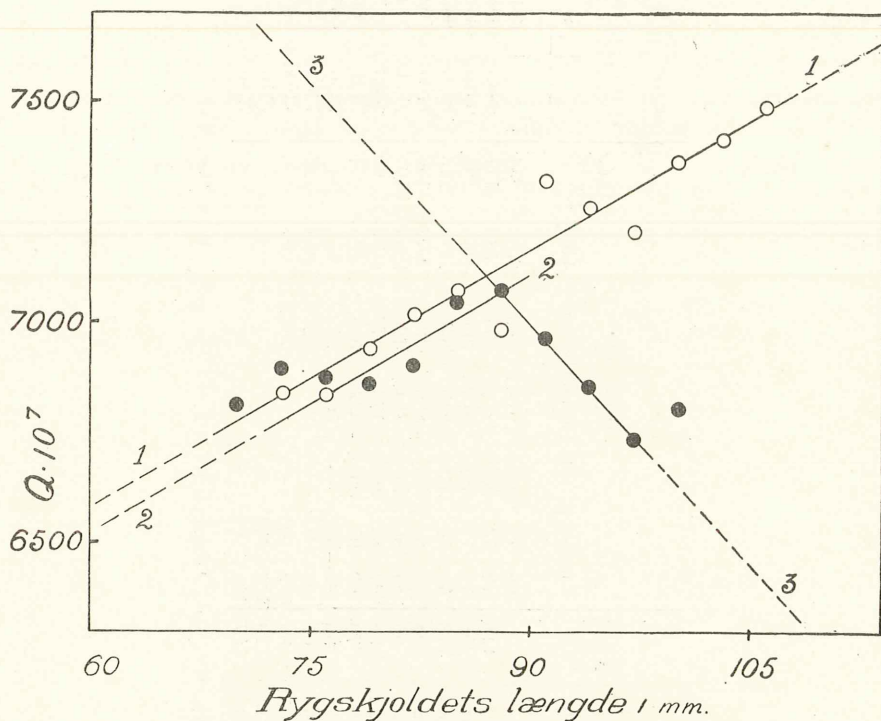

Fig. 2.

man ser av tabellen er denne koeficient forskjellig for han og hun, men dog ikke konstant for nogen av dem. Betragter vi først hanhummeren, ser vi at Q er voksende med hummerens størrelse, og denne vekst synes at være jevn, saa vi kan sætte:

$$Q \text{ } \sigma = a + b C.$$

Betragter vi fig. 2 ser vi at a aapenbart er den størrelse som Q har hvis C er = 0 (en antagelse som selvfølgelig bare har formel be-

¹⁾ Tallene i denne rubrik er ikke gjennomsnit av de tre rubriker F. okt., F. mai og E. juni, men er regnet ut for hver millimeter av C og siden slaat sammen for hver 3dje millimeterklasse.

tydning), mens b er den tilvekst a faar naar C (rygskjoldlængden) økes med 1 millimeter. Av pladshensyn har figuren ikke kunnet gjøres saa stor at den kunde omfatte alle størrelser av C helt ned til nul, men man kan se at a vil bli noget over $500 \cdot 10^6$. Nøiagtig blir den $542 \cdot 10^6$. Skraaheten av linjen for Q , altsaa tilveksten av Q for hver mm. som C vokser, findes = $1937 \cdot 10^9$. For hanhummerens vegt (P) kommer vi da til følgende uttryk:

$$P = C^3 Q = C^3 (a + b C) = C^3 (542 \cdot 10^6 + 1937 \cdot 10^9 C) \\ = \frac{C^3}{10^6} (542 + 1.937 C).$$

Hos hunhummeren er forholdet ikke saa enkelt. Som man ser av figuren er Q stigende til hunhummeren naar en størrelse av $C = 88$ mm. (længde ca. 254 mm.) men siden er den sterkt synkende. Grunden til dette fænomen maa vi søke i et forhold, som senere skal omtales nøiere, nemlig, at de store klosakser, som utgjør en betydelig del av enhver hummers vegt, ikke lenger vokser saa sterkt som det øvrige legeme fra den tid kjønsmodenheten indtrær. Klosaksenes andel av hele kroppens vegt blir altsaa mindre og mindre efter kjønsmodenhetens indtræden hos hunnen. Hos hannen derimot vedblir klosaksene at vokse hele livet i forhold til den øvrige krop saaat de tilslut kommer til at utgjøre over halvparten av totalvegten.

Hunhummerens vegt maa derfor uttrykkes i to forskjellige uttryk, det ene (1) gjældende for dyr som er mindre end ca. 254 mm. ($C = 88$), det andet (2) gjældende for dyr over denne størrelse.

$$(1). P_1 = C^3 Q_1 = C^3 (536 \cdot 10^{-6} + 1937 \cdot 10^{-9} C) \\ = \frac{C^3}{10^6} (536 + 1.937 C).$$

$$(2). P_2 = C^3 Q_2 = C^3 (1025 \cdot 10^{-6} + 3617 \cdot 10^{-9} C) \\ = \frac{C^3}{10^6} (1025 + 3.617 C).$$

Det negative fortegn i det sidste uttryk kommer paa fig. 2 tilsyne derved, at den tilsvarende linje (3) helder nedad tilhøire, mens linjerne for hanner og de unge hunner (1 og 2) helder nedad tilvenstre.

Vi vil nu straks undersøke hvilke normalvegter svarer til det gjældende og til de foreslaaede mindstemaal. Det vil sees av hosstaaende tabel (4). Her betyr, som ellers, L totallængden, C rygskjoldlængden og P vegten. Enhetene er her, som overalt, millimeter og gram

L	♂		♀	
	C	P	C	P
210	73.30	269.4	72.06	252.8
220	76.98	315.3	75.62	295.1
230	80.62	365.8	79.24	345.0
240	84.47	425.3	82.87	396.4
250	88.37	492.2	86.50	455.4

Tabel 4.

Fig. 3 er en grafisk fremstilling av vektens forhold til rygskjoldlængden.

Baade for han- og hunhummerens vedkommende ser vi altsaa at vegten vokser til næsten det dobbelte mellem det nugjældende mindste-maal og det som efter dr. Appellöfs forslag burde bli det endelige. Fig. 3 er en grafisk fremstilling av forholdet mellem rygskjoldlængde og vekt, tegnet paa grundlag av de uttryk som før er omtalt. Som det vil sees veier hunner og hanner av samme rygskjoldlængde omtrent like meget¹⁾ indtil rygskjoldlængden blir ca. 88 mm. eller totallængden ca. 250 mm., d. v. s. indtil kjønsmodenheten indtrær hos det store flertal. Fra den tid er hunner lettere end hanner av en bestemt rygskjoldlængde. Forskjellen beror, som før nævnt, paa en for hvert kjønn eiendommelig vekstmaate hos de store klosakser, hvilket skal omtales i følgende avsnit.

Hummerens „klør“.

De store sakser paa første brystfotpar er av største betydning for hummeren som salgsvare. Det hænder imidlertid ofte at en eller begge klør mangler, enten de nu er tapt ved slagsmaal i det naturlige element, eller de er kastet av som følge av uforsiktig behandling. Et stort antal hummer er vistnok i besiddelse av klør, men de er altfor smaa, da de befinner sig i gjenvekst, regeneration. Naar gjenveksten er langt frem-skreden, blir det umulig at avgjøre om vi har med en oprindelig eller en ny klo at gjøre, da selvfølgelig klørnes normale størrelse er noget variabel. Da der hittil saavidt bekjendt ikke haves nogen talmæssige uttryk for denne normale størrelse, maalte jeg klørnes længde hos henved tusen individer paa Espevær i juni 1912.

Maalet blev tat med maalebaand som vist paa fig. 1 (S. og K) og de fundne maal omregnet til % av rygskjoldlængden (C) for at man kan sammenligne alle individer uten hensyn til størrelsen.

Resultatet av maalingerne kan sees av omstaaende tabel (5), hvor der er foretat en liten sammendragning av de fundne tal for at lette oversigten. Istedetfor at opføre antal individer for hver %-klasse er tre av disse slaat sammen. Det bemerkes, at de klør som nylig var anlagt og altsaa endda ikke hadde faat fast skal, er opført underet øverst i tabellen, uanset størrelsen som dog aldrig overskred $1\frac{1}{2}$ cm. svarende til 15 à 20 % av C. Det er derfor noksaa rart at de faste klør aldrig er mindre end ca. 80 % av C.

¹⁾ Den forskjel som findes er saa liten at den ikke kan fremstilles paa fig. 3, hvor den tykkere, enkle strek av kurven egentlig skulde være tegnet som to ganske nær hinanden liggende parallele linjer.

Gram

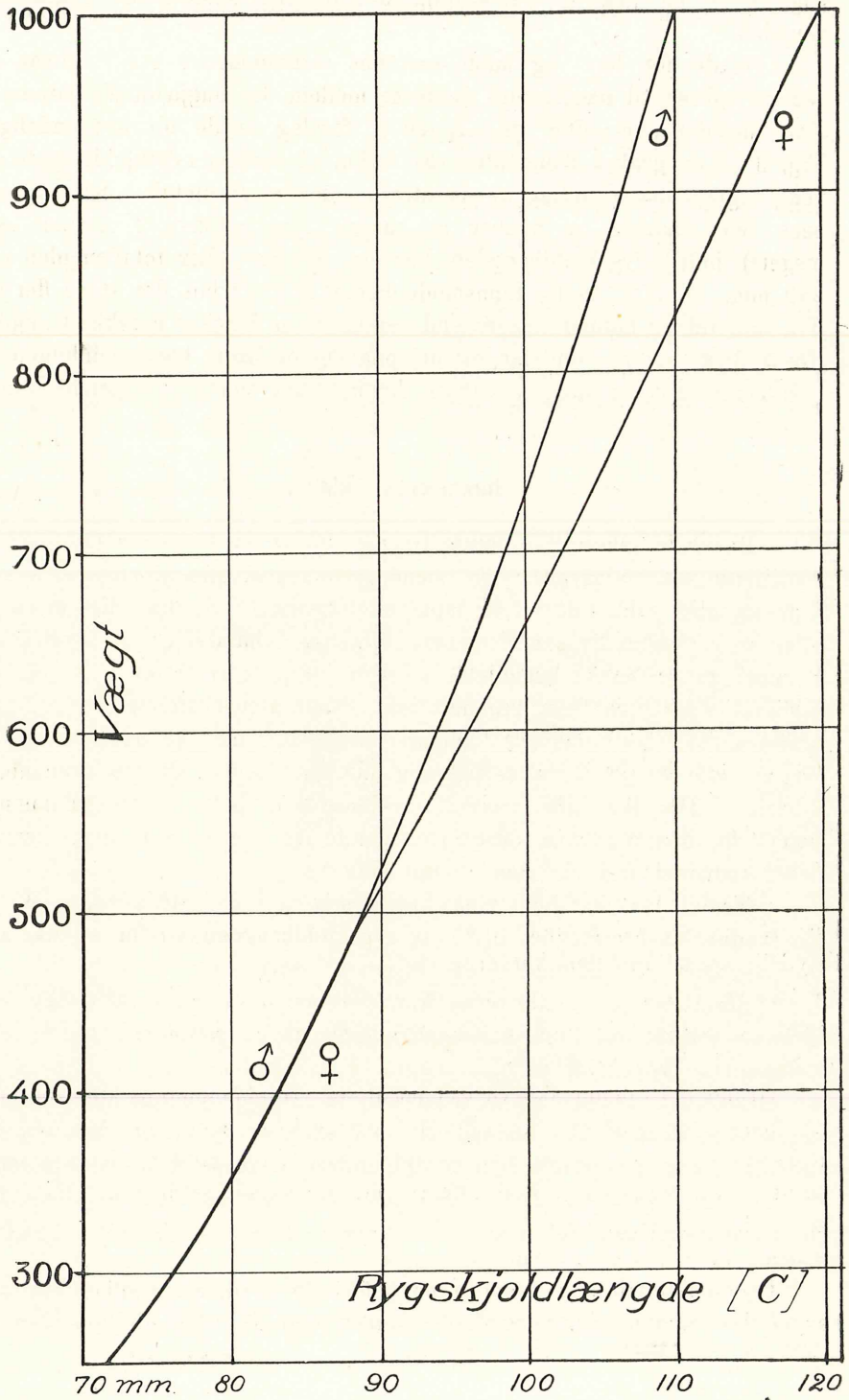

Fig. 3.

I hosstaaende tabel (5) betegnes knusekloens længde med K og skjærekloens med S. Det er omtrent like almindelig, at høre klo er knuseklo som at den er skjæreklo. Jeg har et par gange undersøgt partier paa ca. 100 individer til dette øiemed og begge gange kommet til samme resultat.

Som det vil sees er skjærekloen hos begge køn længer end knusekloen. Klørnes længde er ogsaa forskjellig hos de to køn, idet hannens klør altid er længere end tilsvarende klo hos en likestor hun. Her sees da selvfølgelig bort fra klør som øiensynlig befinder sig i gjenvekst.

Fig. 4 er en grafisk fremstilling av de her omtalte forhold. Paa grundlinjen til hver av de fire kurver er der opreist en lodret linje som deler kurvens areal i to like store deler, saa at halvdelen av de maalte individer kommer til at ligge paa den ene side av den lodrette linje, halvdelen paa den anden. Denne medianlinjes beliggenhet blir da et uttryk for klørnes almindelige størrelse.

Betragter vi formen av disse kurver, saa ser vi, at der er en betydelig forskjel mellem kurverne

for han (K ♂ og S ♂) og kurvene for hun (K ♀ og S ♀). De to sidstnævnte er symetriske omkring medianlinjen, mens kurverne for K ♂ og S ♂ er meget usymetriske.

Grunden til denne skjævhed er let at se. Hanhummerens klør vokser ikke bare med samme fart som den øvrige krop, men blir ogsaa forholdsvis større og større med alderen. Hos hunhummeren derimot ser vlet ut til at kroppen vokser fortere end klørne, saa at de gamle hunner har forholdsvis mindre klør end de unge. Dette vil fremgaa av omstaaende tabel (6) og av figur 5.

I nederste linje i tabel 6 er anført de værdier for skjærekloens længde hos hunhummeren som blev fundet naar alle individer med klør

% av C.	♂		♀	
	K	S	K	S
Bløte	6	3	13	8
78—80	2	—	—	—
81—83	2	1	2	1
84—86	—	—	1	1
87—89	1	1	1	3
90—92	—	2	—	2
93—95	—	1	—	1
96—98	1	—	1	1
99—101	1	1	—	—
102—104	—	1	5	2
105—107	—	1	4	—
108—110	3	4	2	2
111—113	3	3	22	7
114—116	12	5	55	12
117—119	34	5	99	26
120—122	56	16	121	52
123—125	99	42	113	105
126—128	79	75	54	112
129—131	64	112	15	97
132—134	45	86	3	53
135—137	36	63	2	20
138—140	10	33	—	20
141—143	18	19	—	3
144—146	2	4	1	—
147—149	—	5	—	2
150—152	1	1	—	1
153—155	—	—	—	—
156—158	1	—	—	—
159—161	1	—	—	—
Tilsammen	473	476	514	531

Tabel 5.

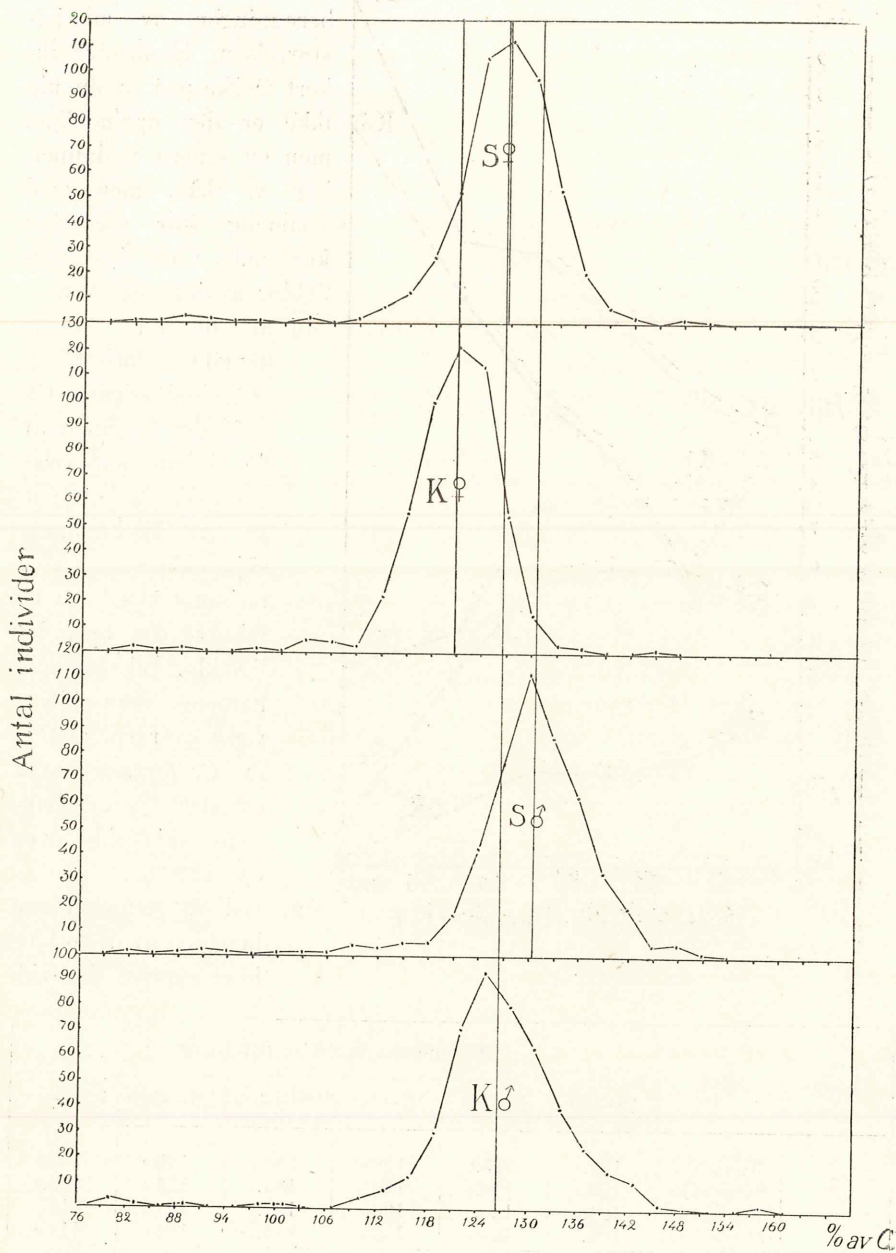

Fig. 4.

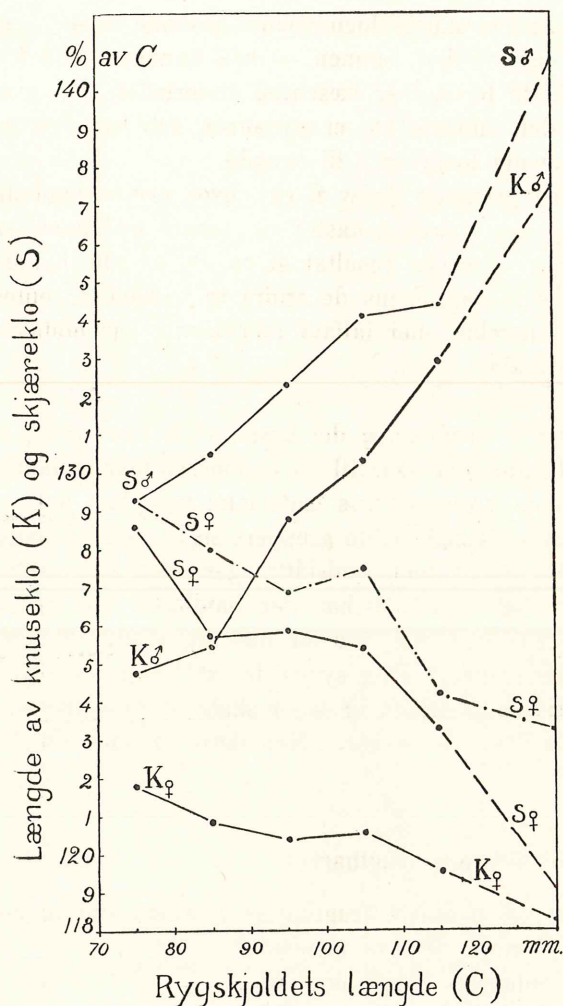

Fig. 5.

som holdt paa at nydannes ikke blev tat med i beregningen av middelstørrelsen. Et absolut sikkert merke paa at en klo ikke er den oprindelige, men en senere nydannet, har vi ikke, men med temmelig stor sikkerhet kan man i de fleste tilfælder avgjøre det ved:

- 1) at betragte kloens længde i forhold til rygskjoldlængden (C). Som det fremgaar av fig. 4 kan man være temmelig sikker paa at en hanhummers skjæreklo, som er kortere end 118 % av C, ikke er den oprindelige klo. Likesaa maa hannens knuseklo være over ca. 112 % av C, hummens over ca. 109 % og hunnens skjæreklo over ca. 112 %,
  - 2) ved at sammenligne længden av de to klør hos samme individ.

Kjøn	Klo	Hummerens størrelse (C) i mm.					
		70—79	80—89	90—99	100—109	110—119	120—
♂)	Knuseklo	124.8	125.5	128.8	130.3	132.9	137.5
	Skjæreklo	129.3	130.5	132.3	134.1	134.4	140.8
	Knuseklo	121.8	120.9	120.4	120.6	119.6	118.1
	Skjæreklo	128.9	125.6	125.9	125.4	123.3	119.2
♀ 1)	Skjæreklo	129.3	128.0	126.9	127.5	124.2	123.3

Tabel 6. Kløelængde (%) hos hummer av forskjellig størrelse.

1) Bare fuldt utvoksede klør.

Som det sees av fig. 4 og 5 er skjærekloen gjennemgaaende ca. 4 % (av C) længere end knusekloen hos hannen — hos hunnen ca. 6 %. Hos individer hvor, dette forhold er væsentlig anderledes, maa man kunne gaa ut fra at den mindste klo er nydannet, selv om den opfylder de under 1) nævnte fordringer til længde.

Undersøkes nu paa grundlag herav f. eks. hvor mange hunindivider har skjæreklør som har været avkastet og senere nydannet (en eller flere ganger), kommer vi til det resultat at ca. $\frac{1}{3}$ av alle hunner bærer vidnesbyrd om et slikt tap, mens de andre to tredjedeler enten aldrig har mistet nogen skjæreklo eller ialfald fuldstændig har erstattet en tapt med en likestor ny klo.

Ved maalingen av klørne trodde jeg det ogsaa vilde være mulig at faa vite, hvor mange skalskifter der skal til før hummeren faar nydannet en avkastet klo. Det kunde antages, hvis materialet var stort nok, at de avkastede klørs procentvise længde vilde gruppere sig om visse middelverdier som vilde svare til et vist antal skalskiftninger siden gjenveksten begyndte. Som man kan se av tab. 5 har det imidlertid vist sig, at materialet, næsten 1000 individer, dog var for litet til, at den antagne lovmæssighet kunde komme tilsyne. Dog synes det at fremgaa — med alt mulig forbehold — at gjenveksttiden er 2—4 skalskifter og hvis det ikke er gammel hummer, altsaa 2—4 aar. Men dette nærmer sig dog meget til en gjetning.

Hummerens frugtbarhet.

Ved bedømmelsen av en dyrearts frugtbarhet i ordets videste forstand maa man særlig ta hensyn til seks momenter:

- 1) Hvor mange unger producerer hvert hundyr?
- 2) Hvor mange unger vokser op?
- 3) I hvilken alder indtrær kjønsmodenheten?
- 4) Hvor stor del av bestanden er frugtbar?
- 5) Hvor stor del av bestanden falder paa hvert kjønn?
- 6) Hvor længe varer den produktive periode i individets liv?

Vi skal betrakte disse spørsmåal hver for sig:

1. Hummeren gyter fler og fler egg jo større den blir. En utredning herover med talopgaver findes i dr. Appelløfs avhandling side 42—43. Jeg kan bare tilføie, at jeg ved at tælle og veie frisk hummerrogn om høsten i Farsund har fundet 260 rognkorn pr. gram. Ehrenbaum har ved Helgoland fundet 321 pr. gram, men mit resultat stemmer overens med dr. Appelløfs, saa det synes utvilsomt, at hummeren har større egg i Norge end længere syd. Det er mulig, at dette hanger

sammen med, at larvelivet uundgaaelig maa bli langvarigere i vort koldere klima. Antallet av rognkorn kan være fra nogen hundrede til et snes tusen og mere.

2. Det er ganske umulig, at ha nogen mening om, hvor stor procent av de hærskarers mangfoldighet som utklækkes, kommer til at vokse op,

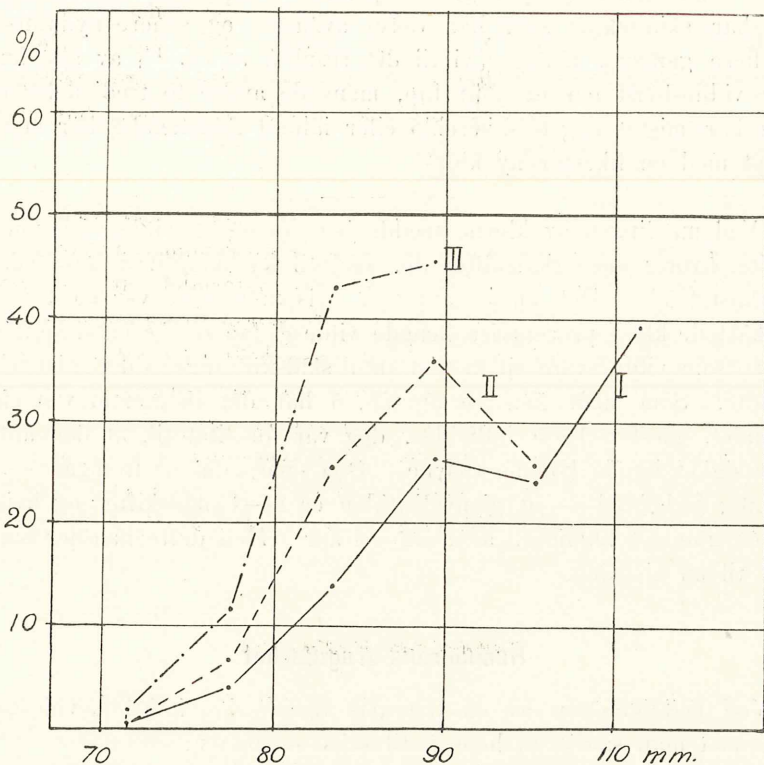

Fig. 6. Antal rognbærende hummer uttrykt som % av alle hummer i hver størrelsesgruppe.

men et er sikkert, at en meget stor del gaar tilspilde — skjærgaarden er jo fuld av fisk og andre dyr, som spiser alslags smaa krebsdyr. Og hummeryngelen har et svævende larvestadium paa flere uker i vore farvand og opholder sig sandsynligvis i strandens umiddelbare nærhet. Den amerikanske opdrætningsmetode, som anvendes ved statens avlsstation i Korshavn, søker netop sin berettigelse i at den hjælper indtil halvparten av yngelen over den kritiske larvetid og over i det efter menneskelig skjøn sikrere bunddyr stadium.

C. (mm.)	I	II	III
69—74	0.6	0.4	1.8
75—80	4.2	6.8	11.5
81—86	14.0	25.7	43.2
87—92	26.5	36.0	—
93—98	24.1	25.6	—
99—104	39.3	—	—
Av alle	14.1	12.9	18.0

Tab. 7. Se fig. 6.

3. I hvilken alder kjønsmodenheten indtrær, kan man bare danne sig et løst skjøn om, da man til bedømmelsen av alderen ikke har andet end størrelsen at rette sig efter; vi vil derfor nøie os med at undersøke ved hvilken størrelse hummeren er kjønsmoden og da særlig hunnerne.

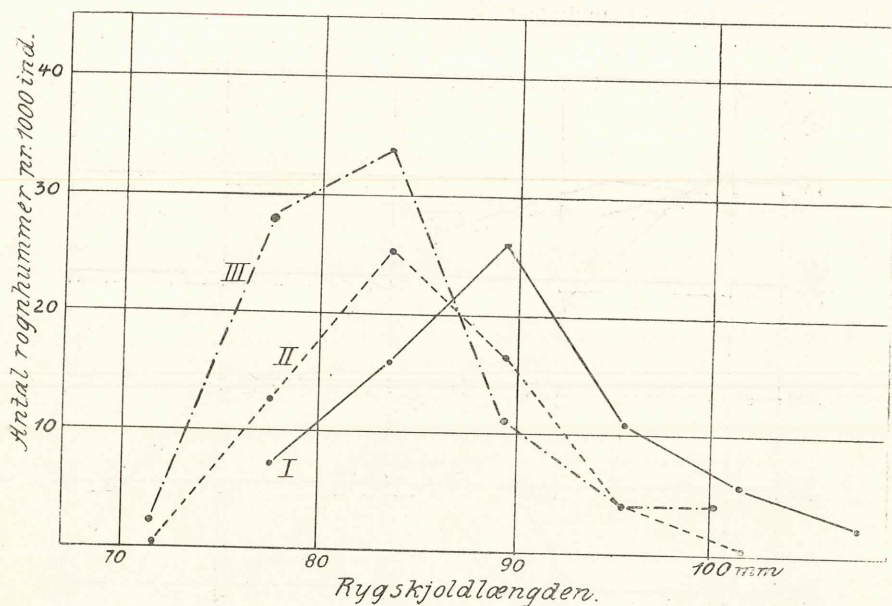

Fig. 7.

Dette vil man faa et begrep om ved at undersøke hvor mange procent av alle hunner i hver størrelsesgruppe har utrogn om høsten eller om vaaren. (Klækningen foregaar jo om sommeren, og da vil der selvfølgelig være faa eller ingen hunner med utrogn.)

C.	I	II	III
69—74	—	0.4	2
75—80	7	12.5	28
81—86	16	25.5	34
87—92	26	16.6	11
93—98	11	4.0	4
99—104	6	0.4	4
105—110	5	—	—
111—116	2.5	—	2
117—122	1.6	—	—
Ialt	75.1	59.4	85

Tab. 8. Rognhummer i ‰.

Tab. 7 viser i ‰ antal av hunner med utrogn i hver størrelsesgruppe. I hos hummer fra Vestlandet (Kvitsøy og Espevær), II fra Farsund og III fra Hvaler. Man maa dog her merke sig følgende: Paa grund av det ringe antal store individer, kan vi ikke lægge nogen vægt paa de tal vi kunde utlede fra dem og de er derfor utelatt. Fig. 6 gir et billede av tallene i tabel 7. Vi

ser at en høi procent av Hvaler-humneren bærer rogn ved en ringe størrelse og at denne procent absolut set er meget større end hos Vestlandshumneren. Humneren ved Hvaler begynder altsaa at gyte ved en ringere størrelse (yngre alder) end Vestlandshumneren og den gyter oftere, nemlig for størstedelen andethvert aar. Humneren fra Farsund indtar i begge henseender en mellemstilling.

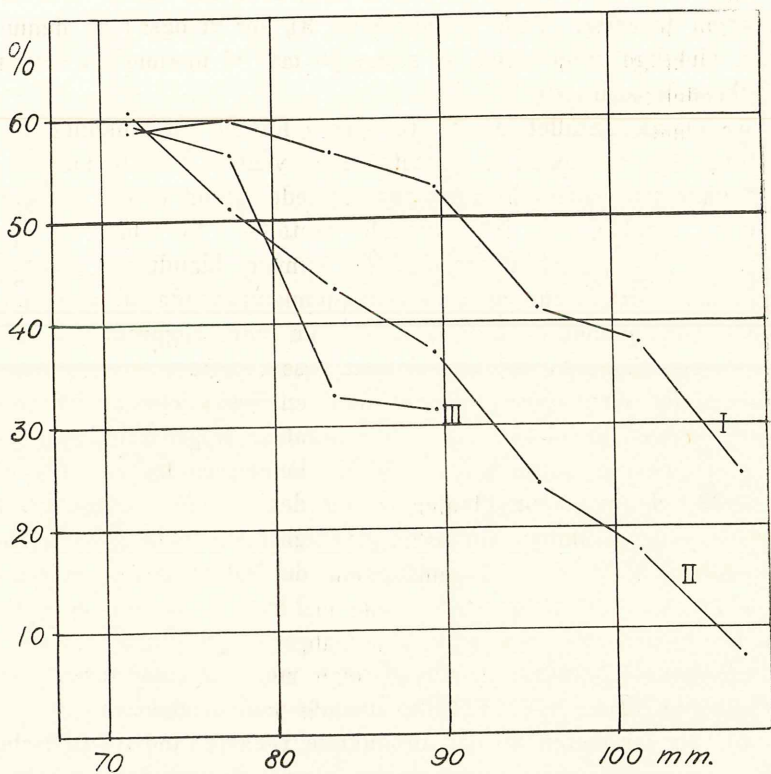

Fig. 8. % humner i hver størrelsesgruppe.

Hvis mindstemaalet i henseende til forplantningen skulde virke ens paa hele kysten, maatte der en række særskilte maal for de forskjellige kyststrøk. Imidlertid har det nugjældende mindstemaal saa liten betydning i retning av at skaane rognhumneren, at man ganske kan overse de smaa forskjelligheter som forekommer. Ved Hvaler kan der være en og anden rognhummer, som reddes av mindstemaalet, paa Vestlandet ingen. Sin væsentlige berettigelse søker mindstemaalet deri, at den beskytter de smaa individer, som endnu er litet værdifulde som handelsvare.

4. Hvor stor del av bestanden er frugtbar aar om andet, lar sig umiddelbart bedømme ved at betrakte antallet av rognbærende hunner

for hvert 1000 opfiskede hummerindivider. Det vil fremgaa av tabel 8 og fig. 7, hvor I betegner hummer fra Vestlandet, II fra Farsund og III fra Hvaler.

Som man kunde vente, opviser Vestlandet en større promille av rognbærende hummer end Sørlandet (Farsund), fordi der er saa meget mer av de ældre aarganger, men det er ganske forbausende at vi finder hele 85 rognhummer pr. 1000 ved Hvaler, hvor der forekommer næsten bare smaa hummer. Som vi saa under 3), ser vi ogsaa av denne tabel at den virkelige frugtbarhet er større jo mer vi nærmer os artens sydlige utbredelsesomraade.

5) Ogsaa antallet av de to kjøen i forhold til hinanden har stor betydning for den samlede avkastning av yngel. I dette forhold synes der at være en bestemt lovmæssighet tilstede. Som vi ser av fig. 8, der fremstiller antal hunner i % av individantallet i hver længdegruppe, er der blandt de mindre størrelser flest hunner, blandt store dyr er der flest hanner. Hannerne synes altsaa gjennemgaaende at ha større livsvarighet end hunnerne, hvis livskraft den store eggproduktion trækker store veksler paa. Av figuren vil man ogsaa forstaa, at en forhøielse av mindstemaalet fortrinnsvis vil virke som en beskyttelse av hunnerne og indirekte derved til at øke bestandens samlede frugtbarhet.

Ved siden av dette fælles træk hos hummeren fra de tre omraader Vestlandet, Sørlandet og Hvaler er der den forskjjel, at hos Vestlandshummeren holder hunnernes større hyppighet sig meget længer, helt til rygskjoldlængde av ca. 91 mm., mens der allerede ved en rygskjoldlængde av ca. 78 mm. er flere hanner end hunner paa Sør- og Østlandet. Hvis ikke kjønsmodenheten indtraadte tidligere og frugtbarheten var større i de sidstnævnte omraader, vilde de være meget uheldig stillet i forhold til Vestlandet med hensyn til den samlede yngelproduktion.

6) Om varigheten av den produktive periode i individets livsløp kan vi ikke si andet end der er fundet rogn selv hos de største hunner. Men da disse gamle dyr skifter skal meget sjelden, og eggproduktionen ikke synes at kunne foregaa hyppigere end skalskiftningerne¹⁾, vil de gamle individers betydning for eggproduktionen bli tilsvarende ringe.

Søker vi nu paa grundlag av alle de her nævnte momenter at danne os et begrep om eggproduktionens størrelse i de forskjellige farvand, er

---

¹⁾ Leilighetsvis hænder det dog at en hummer gyter ny rogn samme aar som den har klækket, saaledes med et individ paa 89 mm. rygskjoldlængde som bruktes som stamdyr ved Statens Hummeravlsstation i Korshavn. Den hadde ny utrogn 23 august. Se Appellöfs bok side 35.

det indlysende, at en slik beregning tildels maa bli omtrentlig. Særlig mangler vi fyldige opgaver over forholdet mellem hummerens størrelse og antallet av de egg den gyter. Paa grundlag av de opgaver som prof. Appelløf gir paa side 42 i sin avhandling, har jeg ved utjevning fundet at antallet av egg kan sættes omtrent $= 330 (C \div 60)$ hvor C som ellers er rygskjoldets længde i millimeter. Efter denne formel er egg-antallet paa fig. 9 beregnet. De sorte stolper paa denne figur er et uttrykk for antallet av rognbærende individer indenfor hver størrelses-gruppe blandt 1000 undersøkte individer (begge kjønn), og over hver stolpe er tilføiet det antal egg som vedkommende rognhummere antages at bære paa sig. Det samlede antal egg pr. 1000 hummere er ogsaa anført paa

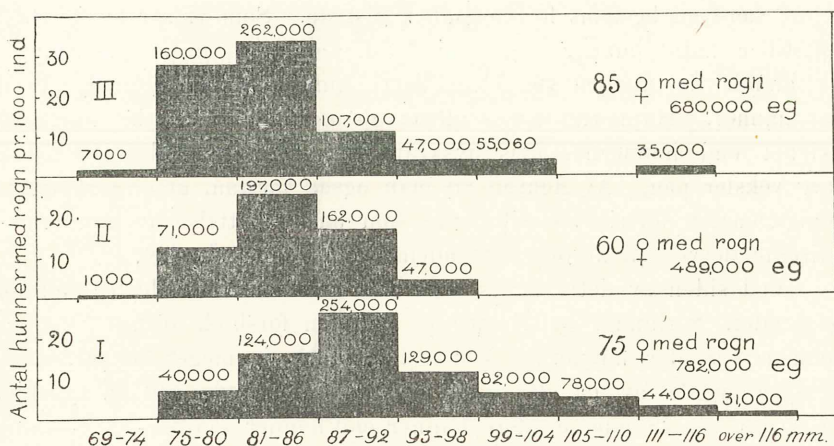

Fig. 9. Antal rognkorn og rognhummer for hver størrelsesgruppe.

figuren. Vi ser, at skjønt der er flere rognhummere ved Hvaler end paa Vestlandet, er den samlede eggproduksjon dog ringere, fordi de rognbærende hummer er gjennemgaaende smaa i forhold til de vestlandske.

Hummerens størrelse.

Likesom maalingerne viste en gjennemgaaende forskjell mellem de forskjellige kyststrøk med hensyn paa forholdstallet mellem kjønnene og modenhetens indtræden, saa finder vi ogsaa, at hummeren fra de samme kyststrøk adskiller sig ved sin gjennomsnittlige størrelse. Det er da ogsaa almindelig bekjendt, at hummeren er større jo lenger nord man kommer. Fig. 10 og 11 viser størrelsernes fordeling beregnet som promille for sammenligningens skyld, fig. 10 for hanhummerens vedkommende og fig. 11 for hunhummerens.

Det bemerkes at rygskjoldlængden her som ellers er lagt til grund, men paa figuren er ved lodrette linjer ogsaa angit beliggenheten av det

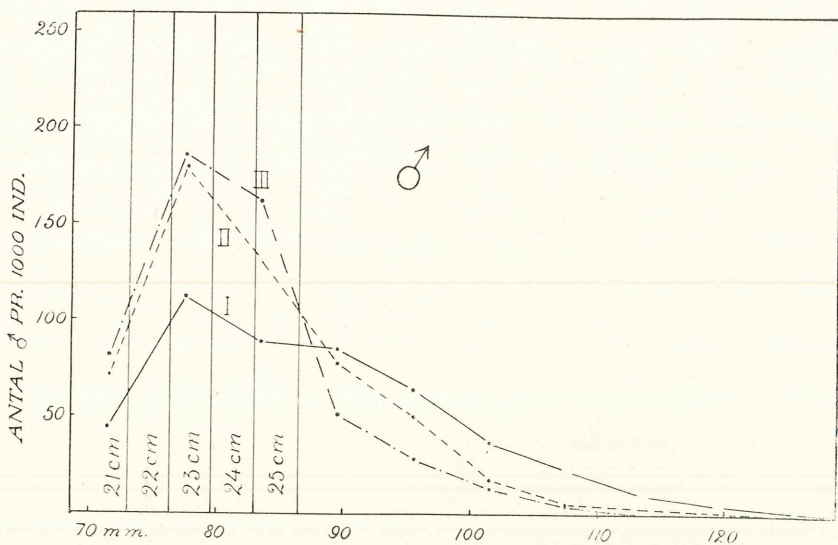

Fig. 10.

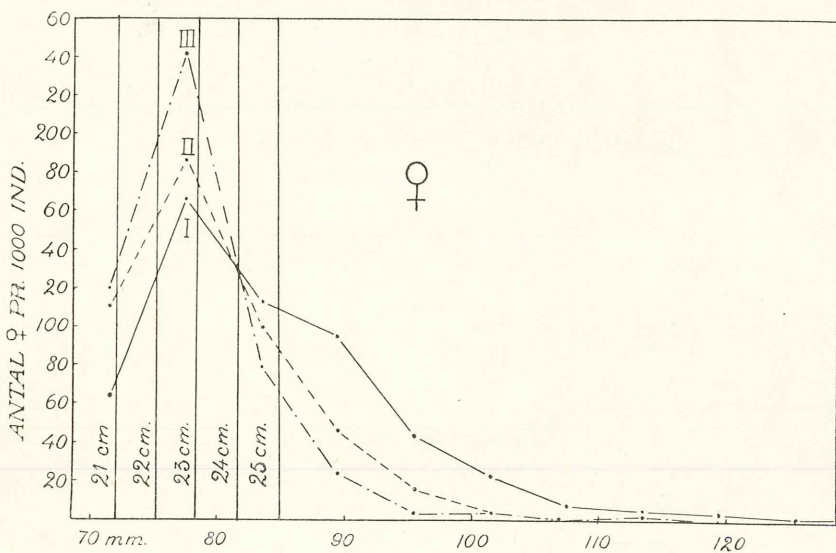

Fig. 11.

nuværende mindstemaal og de av dr. Appelløf foreslaaede nye — 22, 23, 24 og 25 cm. At en del av den fangede hummer sees at være mindre end det gjældende mindstemaal, skyldes delvis den av mange fiskere

praktiserte maate at maale hummeren paa — nemlig at regne ogsaa haarene i enden av halens midterste svømmelap med til „længden“. Men delvis skyldes det at forholdet mellem totallængde og rygskjoldlængde ikke er noget absolut, men et varierende tal som altsaa maa uttrykkes ved en middelværdi. Det vil sees av fig. 10 og 11 likesom av tab. 10, som indeholder de samme data litt mer detaljert, at en forhøielse av mindstemaalet til at begynde med vil bevirke et merkbart indgrep i fiskets avkastning, men større og større jo længer syd (øst) man kommer. Da saagodtsom intet er bekjendt om hummerens dødelighet, kan man ikke opstille nogen beregning over hvad overgangen til de høiere mindstemaal 23, 24 og 25 cm. vil koste, men for det første trins vedkommende fra 21 til 22 cm. kan vi av de utførte maalinge se, at fiskerne paa Vestlandet vil tape omtrent 11 % i antal opfisket hummer og 8 % i vegt. Paa Sørlandet vil de tilsvarende tal være 28 % og 19 % og ved Hvaler 31 og 26 %.

Ved at sammenholde disse tal med statistikkens opgaver over de opfiskede kvanta vil vi kunne gjøre os en slags forestilling om hvad den nævnte forhøielse av mindstemaalet fra 21—22 cm. (eller den tilsvarende rygskjoldlængde) vil repræsentere i samlet pengeverdi for hele landet.

Under forutsætning av at de paa Espevær og Kvitsøy utførte maalinge nogenlunde repræsenterer forholdet paa Vestlandet (Stavanger amt og nordenforliggende amter saalangt hummer fiskes), at de i Farsund utførte maalinge er repræsentative for Sørlandet (Lister og Mandals og Nedenes amt) og maalingerne paa Hvaler for de østenforliggende amter („Østlandet“) kan vil opstille følgende beregning:

	Vestlandet	Sørlandet	Østlandet	Riket
Antal hummer opfisket under 22 cm.	11.2 %	27.7 %	30.8 %	22.1 %
Vegt av samme i forhold til hele fangsten	7.8 %	19.3 %	26 % (?)	15.2 %
Antal hummer opfisket ialt 1911	361 610 stk.	305 900 stk.	243 710 stk.	911 120 stk.
Antal under 22 cm.	40 500 „	85 600 „	75 500 „	201 600 „
Vegt av opfisket hummer 1911	187 000 kg.	120 000 kg.	85 000 kg.	392 000 kg.
Vegt av hummer under 22 cm. 1911	14 500 „	23 200 „	22 000 „	59 700 „
Værdi av hummer under 22 cm. 1911 ca.	40 000 kr.	60 000 kr.	60 000 kr.	160 000 kr.
Antal rognhummer opfisket 1911	27 000 stk.	18 100 stk.	20 700 stk.	66 000 stk.
Værdi av samme	40 000 kr.	30 000 kr.	30 000 kr.	100 000 kr.

Tab. 9.

De anførte tal maa selvfølgelig forstaaes bare som et forsøk paa at angi det indtægtstap som fiskerne vil lide ved den nævnte forhøielse av mindstemaalet. Langt fra det rigtige ligger tallene dog ikke. Den største kilde til feil ligger i at de for undersøkelse valgte steder ikke fuldstændig representerer den kystdel som vi har latt dem være avtryk for i denne beregning; saaledes tør det hælde at hummeren paa øst-kysten gjennomgaaende er noget større end ved Hvaler. Isaafald skulde det beregnede samlede tap være noget mindre end 160 000 kroner.

Forhøielse av mindstemaalet vil jo i alle fald betegne et offer for fiskeren og selv om der er almindelig enighet om gagnligheten av en moderat forhøielse til 22 eller 23 cm., saa er det dog let at forstaa fiskernes uvilje mot reformens gjennomførelse. Derimot synes det at være et almindelig ønske blandt hummerfiskerne baade paa Sør- og Vestlandet om at faa indført fredning av rognhummeren, idet det er en almindelig mening at man derved gir den naturlige yngelproduksjon en god chance. Rigtigheten herav er ubestridelig og en løselig beregning synes at vise at fredning av rognhummeren er en billigere foranstaltning end forhøielse av mindstemaalet med 1 cm. I tab. 9 er nederst angitt det beregnede antal rognhummer som blev fisket i 1911.

Tab. 10 er et sammendrag av alle utførte maalinger.

C (mm.)	Kvitøy og Espevær				Farsund 1911 og 1912				Hvaler 1912			
	Antal				Antal				Antal			
	♂	♀	Tils.	♀ m. rogn	♂	♀	Tils.	♀ m. rogn	♂	♀	Tils.	♀ m. rogn
69	—	5	5	—	—	9	9	—	—	1	1	—
70	2	4	6	—	3	16	19	—	1	2	3	—
71	8	25	33	—	16	42	58	—	1	8	9	1
72	20	28	48	—	34	58	92	—	9	11	20	—
73	36	44	80	—	60	74	134	—	15	17	32	—
74	43	49	92	1	62	74	136	1	12	17	29	—
75	31	55	86	1	65	59	124	—	14	15	29	1
76	51	66	117	1	71	72	143	3	23	21	44	3
77	42	71	113	5	94	92	186	4	13	21	34	1
78	50	73	123	—	66	91	157	4	17	20	37	5
79	44	62	106	2	74	70	144	7	11	15	26	3
80	53	77	130	8	71	75	146	13	9	11	20	—
81	45	72	117	3	88	53	141	6	21	9	30	3
82	34	33	67	4	63	47	110	11	20	10	30	6
83	46	57	103	9	57	36	93	11	8	3	11	1
84	29	40	69	8	41	38	79	13	12	6	18	3
85	37	40	77	4	43	46	89	13	7	6	13	2
86	24	36	60	11	31	25	56	9	8	3	11	1
87	36	50	86	11	42	27	69	9	4	2	6	1
88	28	47	75	12	52	23	75	3	3	2	5	—
89	37	37	74	6	28	15	43	5	4	2	6	1
90	35	38	73	16	28	15	43	11	6	2	8	1
91	31	33	64	9	18	20	38	7	4	1	5	1
92	37	29	66	8	25	14	39	6	3	2	5	1

C (mm.)	Kvitøy og Espevær				Farsund 1911 og 1912				Hvaler 1912			
	Antal				Antal				Antal			
	♂	♀	Tils.	m. rogn	♂	♀	Tils.	m. rogn	♂	♀	Tils.	m. rogn
148	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—
149	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
151	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
152	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
153	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
154	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
155	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—
156	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
157	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
158	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
159	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
160	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
161	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
162	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
163	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
164	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
165	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—
Talt	1143	1281	2424	180	1324	1143	2467	147	246	212	458	40

Tabel 10. Sammendrag av alle utførte maalinge.

C	L ♂	L ♀
70	201.2	204.3
75	214.7	218.2
80	228.0	232.1
85	241.3	245.8
90	254.6	259.5
95	267.7	273.1
100	280.7	286.6
105	293.5	300.1
110	306.1	313.5

Tabel 11. Forhold mellem rygskjoldets længde (C) og totallængden hos begge kjø.

